DEVRİMCİ YOL

SAYI 15 21 ŞUBAT 1978 500 kuruş

TÜSTAV

- Ecevit Hükümeti, emekçilerin alın terini oligarşiye nasıl aktaracağını itiraf ediyor.
- Faşist güçler Devrimci Harekete karşı karanlık tertipler peşinde.
- Bir ihanet belgesi: Metal işçileri MESS patronlarına nasıl satıldı?
- Partileşme sürecine yöneltilen eleştiriler ve parti sorunu üzerine.
- Temel çelişme ve baş çelişme üzerine.

Ecevit Hükümeti emekçilerin alın terini oligarşiye nasıl aktaracağını itiraf etti

* Müezzinoğlu: "Biz işçi ve üreticilerden bir anlamda zaman kredisi istiyoruz. İşçi ve üreticilerin bize kredi açmasını isteyeceğiz ve bunu sağlayabileceğimize inanıyoruz" diyor

OLİGARŞİNİN içinde bulunduğu buhran giderek derinleşiyor. Ecevit Hükümeti, derinleşen bu ekonomik, toplumsal ve politik buhranın önüne çıkarılmaya çalışılan geçici bir tedbirdir. Ecevit Hükümetinin programı ve uygulamaları, bu buhrandan en fazla etkilenen tekelci burjuvazinin sorunlarına bir çözüm arama gayretidir. Ecevit Hükümeti, tekelci burjuvazinin istekleri doğrultusunda rasyonel bir devlet, siyasi istikrar, toplumsal barış ve döviz sağlamaya çalışmaktadır.

"RASYONEL DEVLET"

Maliye Bakanı Z. Müezzinoğlu, Yankı Dergisi'ne yaptığı açıklamada şöyle dedi:

"Bir araştırmaya göre Türkiye'de sadece gelir vergisinde devletin kaybı yetmiş milyar dolayında. Bu bizim tahsil ettiğimiz vergiye eşit, hatta biraz daha fazladır. O sebeple, vergi kanunlarındaki değişiklikleri, vergi denetimi, yönetimi, ve yargısını iyileştirme tedbirleriyle birlikte ele aldığımız zaman başarılı olacağımıza inanıyorum."

Vergi kaçakçılığı ve bazı gelirlerin vergilenmemesi sorunu sanayi tekelci burjuvazisini değil, toprak ağalarını, tefecileri, spekülatörleri, esnafı ilgilendirmektedir. Bu kaynaklardan daha etkin şekilde toplanacak vergilerin çok büyük kısmı (şimdiye kadar olduğu gibi), sanayileşmeyi gerçekleştirdikleri gerekçesiyle sanayi tekelci burjuvazisine teşvik tedbirleri şeklinde, krediler şeklinde aktarılacak veya tekelci burjuvazinin enerji sorununun çözümü için yatırıma yöneltilecektir.

Rasyonel devlet talebinin ikinci bir yönü ise "Bürokrasinin müsrifliğine" bir son vermektir. Bu şekilde tasarruf edilen fonlar da tekelci burjuvazinin sorunlarının çözümüne harcanacaktır. Tasarruf konusunda yetersizliği görülenlerin cezalandırılması için bir kanun teklifi bile hazırlandığı söylenmektedir.

"SİYASİ İSTİKRAR"

Oligarşi güvenilir ve yıpranmamış bir hükümet istiyor. Hükümetin, kendi koltuklarını korumaya değil, oligarşinin sorunlarına çözüm bulmak için çaba göstermesini istiyor. Politikacıların hakim sınıflardan nisbi bağımsızlığı gerçeği ve MC Hükümetinin bu doğrultudaki aşırı taleplerine gem vurmak istiyor. Derinleşen buhranlarının geçici olarak çözümünün gerekli kıldığı önemli tedbirler alındığında kitlelerin tepkisinin patlamaya dönüşmeyeceği "sol" görünümlü bir hükümet istiyor. Temel ekonomik sorunlarının çözümü için gerekli yurtdışı desteği sağlayacak ölçüde istikrarlı görünümlü ve istikrarlı bir hükümet istiyor.

Ecevit Hükümeti de, oligarşinin (ve özellikle tekelci sermaye kanadının büyük bir kesiminin) bu ihtiyacını yerine getirmeye çabalıyor.

"BARIŞ"

Tekelci burjuvazi toplumsal barış istiyor. Devletin gerçek niteliğinin kitlelerce kavranmamasını, devletin "yıpranmamasını" istiyor. İlerki bir tarihte kullanmak için beklettikleri faşist devlet kurumlarının tasfiye edilmemesini istiyor. Çalışma barışı istiyor. Grevlerin ve direnişlerin üretime engel olmamasını istiyor.

Ecevit, tekelci burjuvazinin bu isteklerini de yerine getirmeye çalıştı.

Kontr-gerilla konusunda tartışmaları kapatmaya çalıştı. "Yaptığım araştırmalara göre Türkiye'de devletçe düzenlenmiş kontrgerilla denen bir örgüt yoktur. Evvelce fiili devlet görevlerinde bulunmuş kimselerin yanlış bir tanımlaması sonucu ortaya çıkmıştır. Bu yanlış tanımlamanın ardından bir yanlış yorumda bulunulduğu, bu yanlış yorumu yapanların yanlış görevler yaptıkları bellidir," dedi. Türk ordusuna övgüler düzdü. Böylece devlet içinde mevzilenmiş faşist güçleri ve kurumları temize çıkarmaya çalıştı. Binlerce ilericinin ve devrimcinin işkenceden geçirilmesinin suçunu "evvelce fiili devlet görevlerinde" bulunmuş bazı kişilerin sırtına yıkarak, oligarşiye yaranmaya çalıştı.

Ama Ecevit'in bu uzlaşma çabasını gören faşist güçler, bu kez Ecevit'i yıpratmak için saldırıya geçtiler. Demirel de, "Ecevit'i yıpratır, efendilerimle ters düşürür, yeniden iktidar olabilirim" umuduyla yeniden sahneye çıktı. Hürriyet Gazetesinden Cüneyt Arcayürek aracılığıyla Ecevit'in 1977 yılı Mayıs ayı başında "devlet içindeki bir gizli örgütle" ilgili olarak Korutürk'e gönderdiği mektubu açıkladı. Ecevit bu mektubunda şöyle diyordu:

"Söz konusu örgüt, gerilla ve kontrgerilla savaşları için ve her türlü yeraltı faaliyeti için planlar yapar ve insan yetiştirir.. Gizlilik içinde çalışır, demokratik hukuk dışındadır... 1974'e kadar, gizli olarak, Amerikalılardan mali destek görürdü. Amerikan askeri heyetiyle bir binada çalışırdı.. 12 Mart döneminde sözü çok geçen ve kontrgerilla denen kimselerin bu örgüte bağlı olmaları olasılığı vardır.. Bu örgütte.. gördükleri eğitimi Türkiye'deki şiddet eylemlerinde kullananların bulunabilecek güçlü bir olasılıktır.. Çünkü bu eylemlerden bazıları, görünürdeki çoluk-çocuk tarafından değil, ancak güçlü bir örgüt tarafından düzenlenebilecek niteliktedir. Özellikle 1 Mayıs 1977 Taksim olayı bu izlenimi vermektedir."

Cüneyt Arcayürek, CHP'nin 1973 seçimleri öncesinde yayınladığı Akgünler Bildirgesi'ndeu de bulduğu şu pasajı yayınladı: "Sıkıyönetim kanadı altında faaliyet gösterdiği anlaşılan kontrgerilla diye bir örgütün faaliyeti bütün dünyada duyulduğu halde, resmi makamlarca üzerinde bile durulmamıştır."

Demirel, bu mektupların açıklanmasının ertesi günü yeni bir saldırıya geçerek, Ecevit'i iyice köşeye sıkıştırdı. Ecevit'in sözü ettiği örgütün Özel Harp Dairesi olduğunu, yani kontrgerilla diye bilinen örgütün devletin bir kuruluşu olduğunu açıkladı. Faşizmin devletten kaynaklandığını belgeledi.

Bu arada tekelci burjuvazinin sözcüleri ve bazı ilericiler bu tartışmaları kapatmak için ellerinden gelen çabayı gösterdiler. Kontrgerilla olayını birkaç emekli subayın üstüne atarak kapatmaya çalıştılar.

Ecevit ise 1973 yılında verdiği sözleri unuttu. Tekelci burjuvazinin "toplumsal barış" talebi çerçevesinde devleti ve orduyu temize çıkartmaya çalıştı. Kontrgerilla tartışmaları, sansasyonal yönünü yitirerek unutturulma sürecine sokuldu.

Ecevit'in "toplumsal barış" sağlama yolundaki ikinci uygulaması Eğitim Enstitülerinde Danıştay'ın iptal ettiği sınavlara rağmen okumaya devam eden öğrencilerle ilgiliydi. Milli Eğitim Bakanı N. Uğur, yaptığı açıklamada, bu öğrencilerin okullardan çıkarılmayacağını belirtti. Bu durum, Ecevit'e büyük umutlar bağlayan her renkten revizyonistte büyük bir hayal kırıklığına yol açtı. TİKP adlı küçük burjuva örgütü ise sıkıyönetim mahkemelerinin ağzını kullanarak bu tavrı benimsedi, şebekesi olan herkesin, faşistlerin de okullara alınmasını savunmaya devam etti. Tüm demokratik örgütler ise bu karara tepki gösterdiler.

Ecevit -"Barış" - Kontrgerilla - Savaş - Provokasyon karmaşası üzerine

CHP hükümetinin kurulmasıyla siyasi arenada yeni bir perde açılmış oldu. CHP'nin hükümet olma stratejisi hakkında, bu stratejinin hangi sınıfların siyasi tercihlerini yansıttığı hakkında uzun zamandır çok şey söyledik ve eleştirdik.

Bugün ortaya çıkan gelişmeler bir bakıma bizim söylediklerimizin kanıtlanması anlamına da gelmektedir. Oligarşinin umudu CHP hükümetinin neleri yapmaya çalışacağını; oligarşinin birikmiş problemlerini çözebilmek için neleri yapmayı tasarladığını biliyoruz.

Fakat Ecevit Hükümetinin yapmaya çalışacağı işleri yapıp yapamayacağı bu hükümetin ve Ecevit'in iradesine, isteğine bağlı değildir. Bu, sınıf mücadelesinin dayattığı koşullara bağlıdır. Ve zaten bu koşullar değilmidir ki CHP'yi tekelci burjuvazinin ve emperyalizmin umudu haline getiren; bu koşullar değilmidir CHP kurmaylarının hükümet olma sevdasını kabartan? *Tekellerin (ekonomik, sosyal ve siyasi) problemlerinin çözülememesi* bu iktidarın gerçekleşmesine en kestirme yolu açmıştır.

Ecevit, hükümeti kurduktan sonra sınıf mücadelesinin dayattığı koşullardan hiç hoşlanmamış olmalı! (İlginç olan, emperyalizm ve yerli müttefikleri özellikle tekeller de bu koşullardan hoşlanmadıkları için Ecevit başbakan olabildi) Sınıf uzlaşmacılığı hayallerini siyaset haline getirebilmek için bunca yıl uğraşmış, sınıflararası barış fikrini eylem haline dönüştürmek inancı ile iktidar olabilme fırsatları kollamış bir lider veya ekip için hükümet olduğunda karşılaştığı koşullar hiç de heganlecek veya "mükemmel" değildir. Böyle bir liderin veya hükümetin bu koşullarda kendi "inanç" veya hayalleriyle açıktan açığa nasıl çelişmek zorunda kaldığının örneklerini siyasi çelişmelerin yüzeysel bir gözlemini yapan herkes görebilir.

Barış güvercinli Ecevit, iktidar olmasdan önce yaratmış olduğu görüntüye ters düşmemek için; kendi "inançları", vaatleri, "sınıflararası barış" hayalleriyle çelişmemek için çalışan sınıfara ve güçlere "çalışmayı bırakın, barış yapın", çalışan tınıfara, "çalışma teşkilatlarınızı dağıtın, silahları bırakın" diye seslenmek ihtiyacını duyacaktı, inanmasa da "ben iktidar oldum, barışın!" diyecekti.

Kontrgerillaya ilişkin tartışmaları Ecevit ve barış açısından ele alacak olursak; Ecevit, emperyalizm ve yerli müttefiklerine, "cinayet, işkence ve terör teşkilatlarınızdan biri, olan şu kontrgerillayı kapatın, çok göze batıyor. Bir tarafdan barış, istikrar, huzur diyoruz, diğer yandan kontrgerilla abes oluyor. Halkı barışa inandırmak için bile olsa saldırıdan vazgeçin" demeye kalkışıyor. Hem de bunu oldukça kibar bir biçimde söylemeye kalkışıyor. Aldığı cevap şu: "Sen gerçekten barış hayalleri kurabilirsin, bu hayallerin halkı kandırmaya yönelik olduğu müddetçe zararsızdır. Hatta bizim senden istediğimiz budur. Fakat bizim çıkarlarımız, halk üzerindeki sömürümüz ancak ve ancak baskı, zulüm, korkutma ve cinayet araçlarıyla, halkın sindirilmesi ve esilmesiyle garanti altına alınabilir. Sizler barış hayalleri kurabilirsiniz, fakat biz asla. Size düşen görev halkın direnişini pasifize ederek kırmaktır; Bizim teşkilatlarımızın teşhir edilmesine ve gözden düşürülmesine meydan vermemek, hatta aklamaktır." Hem de bunu hiç de kibarca söylemiyorlar: "Adımını denk at yoksa İç savaş çıkar." Yani bu, kontrgerillaya daha fazla cinayet işletirdi, daha fazla terör yaratırı demeye getiyor. Bu tehdit karşısında barış güvercinli Ecevit bu cinayet teşkilatının varlığını unutuyor, onu aklıyor. Ve hâlâ "barış" sağlama edebiyatına devam ediyor.

Emperyalizm ve tekelci burjuvazi Ecevit'ten bir çeşit "barış" istemektedir. Egemen sınıflar ekonomik sorunlarının çözümsüzlüğünün bir sonucu olarak, ekonomik krizin yükünü ezilen sınıfların sırtına yıkmak ve bu sınıfları muhalefetini bastırabilmek amacıyla, uzun zamandan beri MIT, Kontr-Gerilla, CIA kanalıyla, resmi ve sivil faşist güçleriyle halka saldırılar düzenlemişler ve böylece bir iç savaş ortamı yaratmışlardır. Fakat bu iç savaş ortamında ekonomik sorunlarının çözümsüzlüğü devam ettiği gibi, bu sorunlar daha da derinleşmiş, üstüne üstlük halkın faşizmin saldırıları karşısında direnişi yükselmiştir. Bugün artık ekonomik sorunlarının çözümü kendi açılarından ciddi biçimde tedbirleri gerekli hale getirmiştir. Açıktır ki, bu, ekonomik tedbirler dedikleri şeyler halk için yoksulluğun, hayat pahalılığının iki kat daha artması demektir. Kendilerinin yarattıkları savaş koşullarında, bu tedbirleri halka kabul ettirebilmenin hiç de kolay olmadığını; bu tedbirlerin bu koşullarda halk direnişini arturabileceğini; ve bu direnişin kendi sosyal varlıklarını ciddi olarak tehdit edecek sosyal patlamalar haline dönüşebileceğini bildikleri için siyasi alanda kapsamlı bir manevraya girdiler. Ecevit Hükümeti de bu kapsamlı manevranın bir parçasıdır.

Ecevit hükümetinden istenen "barış" halkın faşizmin saldırıları karşısında direnişinin kırılmasını öngörmektedir. Bu barış, devlet eliyle teşkilatlanmış olan faşizmin, bütün savaşçı teşkilatlarının, olduğu gibi muhafaza ve tahkim edilmesi, buna karşılık Ecevit'in "barış" demagojilerine devam etmesi ve girişilecek ekonomik operasyonlar * karşısında halkın, Ecevit'in kendilerine kurtaracağı umuduyla pasif kalmaları şeklinde elde edilebilecek olan bir "barış"tır. Yani bir çeşit halkı *teslim alma* operasyonudur. Hakim sınıfların başvurdukları bu oyun, bir savaş hilesinden başka birşey değildir.

Emperyalizm ve yerli müttefiklerinin siyasi çatışma platformunda bugün için başvurdukları bu savaş hilesi, temel taktikleri değildir. Onların temel taktiği, direnişi baskı ve terör yöntemleriyle doğrudan bastırmak taktiğidir. Çünkü onlar Ecevit'in hayallerinden çok kendi sınıf tecrübelerine güvenirler ve ona göre davranırlar.

Bütün halkın gözünündeki faşist saldırıların ve cinayetlerin üzerine gitmek; ellerini kollarını sallayarak sokaklarda dolaşan faşist katillerin işledikleri cinayet suçlarının üzerine gitmek ve onları yakalayıp güzaltına almak tabii ki olumlu ve halkın tepkilerinin alabildiğine yükseldiği bir dönemde, "barış" iddiaları taşıyan bir hükümetin de vazgeçemeyeceği bir uygulamadır. Yoksa bütün "barış çağrılarının" halkın gözünde ne anlamı kalabilir?

Diğer tarafdan bu uygulamalar, hakim sınıfların Ecevit eliyle çözmeyi düşündükleri ekonomik problemlerinin çözümüne uygun siyasi koşulların oluşması için, halkın barışa olan özlemlerinin Ecevit Hükümetine bir güven haline dönüştürülebilmesi amacıyla, bir dönem için, sivil faşist çetelerin dizginlerini kısmaya gözyummalarını göstermesi bakımından da bir anlam taşımaktadır.

Ecevit "barış", Kontr-gerilla - saldırı, cinayet, provokasyon karmaşasına biraz daha yakından bakalım. Kontr-Gerilla ve benzeri terör, saldırı ve provokasyon teşkilatlarının bütün mevcutlarıyla beraber hazır ve görev başında bulunduklarını gösteren deliller sadece Falk Türün ve benzeri kişilerin beyanatları değildir. Ancak bu teşkilatların görevlerini ve hedeflerini Falk Türün'ün konuşmaları (veya *tehditleri*) açık bir biçimde ortaya koymaktadır.

Falk Türün, "Tek Yol Devrim", "Kurtuluşa Kadar Savaş" diyenlere karşı iç savaşın verilmesi gerektiğini, kontrgerilla vb. teşkilatların böyle bir savaşın teşkilatları olduğunu söylerken, iç savaşı kontr-gerillayı savunuyor. Falk Türün, kontr-gerillayı savunurken halkın kurtuluşunu engellemek için halka karşı ve devrimci harekete karşı saldırı, cinayet, provokasyon yöntemleriyle her çareye başvurulmalıdır demek istiyor. Kontr-gerilla vb. teşkilatlarının da savaşa devam etmeleri gerektiğini açıkça söylüyor.

Hakim sınıflar açısından "barış" uzun zamandır yürütülükleri saldırıların durması anlamında değildir. Onlar açısından barış, bu saldırı savaşında başvurdukları bir savaş hilesinden başka birşey değildir. Hedefi de halkın direnişini esmek, dağıtmak; halkı teslim almaktır; Halk saflarında bir çaşkınlık yaratmaktır.

O halde ne yapmalıyız? Barış hayallerine kapılmamalıyız. Gerçek bir barış ancak halkın kendi iktidarıyla sağlanabilir. Gerçek bir barış, halkın Devrimci Yolda yürütücüğü uzun ve dolambaçlı bir halk savaşının ürünü olarak elde edilebilir. Faşizmin ve hakim sınıfların yenilmesi, demokratik halk iktidarının gerçekleşmesi, savaş kaynağı olan sömürünün sona erdirilmesi, gerçek barışın sağlanması için sorunludur.

Bugün Ecevit Hükümetinin yaydığı "barış" hayallerine kapılmayalım. Hakim sınıfların bütün saldırı teşkilatları olduğu gibi ayaktadır ve daha kanlı saldırılara hazırlanmaktadırlar. Bunun için, direnişimizi güçlendirelim, mücadele bilincimizi yükseltelim. Devrimci Yola sıkı sıkıya sarılalım. Direniş mevzilerimizi tahkim edelim. Heryerde yeni saldırıları göğüslemek üzere direnişi örgütleyelim ve bu direnişi devrimci bir önderlik altında siyasi iktidarı elde etme, gerçek barışı elde etme mücadelesi haline yükseltelim.

* IMF'nin "önerdiği" ekonomik tedbirlerden bir tanesi olan düşük taban fiyatı politikasının bir gereği olarak tütün tavan fiyatlarının 57 lira olarak tespiti oldukça cesaret isteyen bir işti. Hayat pahalılığı % 40 artığı halde tütün baş fiyatı ancak % 14 arturılmıştır. Bu, MC tipi bir hükümetin becerebileceği bir iş değildir; bu "kahramanlığı" Ecevit göstermiştir ve bugün Ecevit emperyalizm ve tekelci burjuvazi yararına daha birçok kahramanlıklar göstermeye adaydır. Bu "kahramanlıkları" "halkın umudu" olma konumundan yararlanarak gösterebilmektedir.

DEVRİMCİ YOL

FAŞİST GÜÇLER DEVRİMCİ HAREKETE KARŞI KARANLIK TERTİPLER PEŞİNDE

GEÇTİĞİMİZ günlerde, emniyet müdürlüğünden yayınlanan bir "kişiye özel gizli yazı"da Devrimci Harekete ilişkin "sağlam bir istihbarat"tan söz edildiği öğrenilmiştir. Öğrendiğimize göre İstanbul kaynaklı "çok sağlam bir istihbarata" dayanılarak 'DGDF'ye bağlı "Devrimci Yol Grubu"nun kendilerinden olmayanlara, emniyet mensuplarına, polis karakollarına saldırılar düzenleyeceğinden" bahsedilmektedir.

Bu şekilde bir sahte istihbaratın ortaya atılması, üstelik "Devrimci Yol" grubunun kendilerinden olmayanlara... saldırılar düzenleyeceğinden bahsedilmesi, faşist güçlerce Devrimci Harekete karşı karanlık tertiplerin düzenlenmekte olduğunu ortaya koymaktadır. Böyle bir durumun çeşitli oportünist revizyonist grupların, Devrimci Harekete karşı saldırılarınınyoğunlaştığı bir döneme rastlaması olayı iyice anlamlı bir hale sokmaktadır.

Söz konusu "haberlerin" uydurma olduğunu açıklamaya bile gerek yoktur. Devrimci Yol'un DGDF'ye bağlı bir grup olduğu iddiasının saçmalığını bir tarafa bırakalım. Biz, bugüne değin sol içindeki ayrılıklar konusundaki tutumuzu hiçbir tereddüde ye bırakmayacak bir açıklıkla ortaya koyduk. Bu konuda, kendimizden olmayanlara karşı saldırılar düzenlememiz gibi bir durumun sözkonusu olmadığı ortadadır.

Yine daha önceleri de defalarca belirttiğimiz gibi, bizim görüşümüze göre bugün devrimci, ilerici güçler, faşist güçlerin saldırıları karşısında tam bir meşru SAVUNMA durumundadırlar. Bu durumda bizim emniyet mensuplarına ve karakollara karşı saldırılar başlatmamız diye birşey sözkonusu olamaz. Saçma bir iddiadır.

İçinde bulunduğumuz günlerde, Ecevit hükümeti bir "barış" sağlama ve "anarşiyi önleme" sorunuyla karşı karşıyadır. Faşist cinayet şebekelerinin bir kısmının tutuklandığı haberleri sık sık, bu konudaki gayretlerin bir ifadesi olarak basına aksettirilmektedir. "Hükümetimiz", bilindiği gibi "sağdan da gelse, soldan da gelse her türlü şiddet eylemine karşıdır." Şimdi Devrimci Hareket üzerinde düzenlenecek karanlık tertiplerle hükümetin bu tarafsızlığını kanıtlama şansı yaratılmak mı istenmektedir?

Faşist güçlerin, önümüzdeki günler içinde bu türden karanlık tertipler ve haince tuzaklar tertiplemeleri olasılığına karşı, tüm devrimci halk güçlerinin tedbirli olmaları gerekir. Özellikle, Halkın Sesi ve diğer revizyonist gruplar içinden gelecek tahrikler karşısında bütün devrimciler dikkatli olmalıdır.

Halkın Sesi ne yapıyor?

DEVRİMCİ Hareketimize karşı tertip ve saldırıların yoğunlaştırildığı şu günlerde, Halkın Sesi dergisinde ilginç bir "başyazı" yayınlandı. Yazının dili ve içeriği kadar, yayınlandığı *zaman* da oldukça ilginç. Söz konusu "başyazı"da, yukarıda sözü edilen resmi yazıda ifade edilen "istihbarat", İstanbul'daki bir öğrenci yurdunda geçen bir olay vesile edilerek, adeta kanıtlanmak istenmektedir. Olay üzerinde burada durmuyoruz. Yazıda "öğrencilikle ilgisi olmayan bir avuç çete" gibi baştan aşağıya kullanılan ifadeler yıllardır hakim sınıfların, MGK, ve sıkıyönetim bildirilerinde kullandıkları ifadelerin hemen hemen aynısıdır. Yazı, bütün olarak Halkın Sesi'nin sınıf işbirlikçisi ihanet çizgisini açıklıkla sergilemektedir.

Söz konusu yazıdan alınan şu paragraf, Halkın Sesi'nin ne yapmak istediğinin anlaşılması için yeterlidir: "Bugün MC yıkılmıştır. Faşist komandoların devletin desteğinde yaptıkları saldırılar karşısında, "devrimci" görünümlü zorba grupların yaptıkları, o kadar göze batmıyordu. Halk onların yaptıklarına bir parça müsamaha bile gösteriyordu. Artık durum değişmiştir. Faşist saldırganlardan hesap sorulmasını isteyen halk, bu gibi zorbaların da hizaya gelmesini istiyor." Yazıyı Orhan Eyüboğlu kaleme alsa ancak bu kadar "güzel" (!) yazabilirdi!

Bu yazıyla, Halkın Sesi'nin ne yapmak istediği açıkça ortadadır. Yazı, yukarıdaki Emniyet Müdürlüğü'nün genelgesinin doğrultusunda kaleme alınmış gibidir. İktidardan "faşist zorbalara" karşı olduğu kadar "devrimci geçinen zorbalara"(!) karşı da tedbir alınması talebedilmekte, "Devrimci Yol grubunun kendi dışındaki gruplara saldırmaya başladığı" ispatlanmaya, delillendirilmeye çalışılmaktadır. Başka türlü düşünmek mümkün değil!

Elbetteki, Devrimciler söz konusu genelge ve Halkın Sesi başyazısı ile yapılmak istenenler doğrultusunda hareket etmemesini, çeşitli gruplar içinden gelecek tahriklere kapılmamasını, karşı-devrim güçlerinin ve oportünizmin saldırılarını püskürtmesini bileceklerdir.

Yürüyüş'ün rezaleti

DEVRİMCİ Hareketimize karşı yönelen çok yönlü saldırı kervanına Yürüyüş de katıldı. Yürüyüş'ün saldırısına gerekçe olan olay da, geçen hafta faşistler tarafından katledilen eski ODTÜ işçisi İsmail Şahin'in cenazesi.. Son derece çirkin, yakışıksız küfür ve hakaretlerle dolu olan yazılardaki olaya ilişkin sahtekarlık, yalan ve çarpıtmaların üzerinde durmuyoruz. Bu onlar için adeta bir "hasılat" haline geldi. Bu yazıda, bundan öteye, çamurlaşmanın, reziliğin zirvesine ulaşmışlar. "İşçi sınıfının çok bilimsel, çok sosyalist ve siyasi" partisinin önderlerinin fikir seviyesine bir bakın: "Kemik tüccarları... yaşamları ise ölümlere bağlı, yaşamlarını ölümler den çıkarıyorlar... Boynunda moda olduğu biçimde sarılı atkı, ağzında salya.. hemik ticareti ile yaşamlarını sürdürüyorlar." Bu şekilde, faşistlerin çıkardığı "Devlet" veya "Çaylak" dergilerindeki yazıların üslubunda sürüp giden yazı da devrimci hareketin geçmişi, bugünü ve yarını hakkındaki değerlendirme(!)ler de yer alıyor. Bir yerinde, ODTÜ öğrencilerine çamurlar yağdırırken, ODTÜ'nün geçmişine de çamur atmaktan geri kalmıyorlar.

Eski ODTÜ Sosyalist Fikir Kulübü'nün 500 üyesinden bugün en az 450'sinin devrimciliğini sadece içki masalarında (o da zaman zaman) hatırladığını ileri sürüyorlar. Eski ODTÜ'lü devrimcilerin şahsında, şimdiki ODTÜ'lülere saldırıyor. Eski devrimcilerden bazılarının devrimcilikten vazgeçtikleri tesbiti bir ölçüde doğrudur. Bunlar şimdi çoğunlukla "TİP"li oldu. İçki masası hikayesine gelince; bunların içki masalarında eski devrimciliklerini zaman zaman hatırlamalarına karşı, "eski TİP'liler" bu işi sık sık yaparlar. Bu, bir tecrübe sorunudur.

"Yürüyüş"lü TİP'liler bir de tehditler savuruyorlar. "Hele hele, işçi sınıfının siyasi örgütünü zinhar karşınıza almayın, vb.". Hayatlarını "işçi ticareti" yapmakla geçiren TİP'li bürokratların, devrimcilikle ve işçi sınıfı partisi ile herhangi bir ilişkilerinin bulunmadığını kanıtlamaya, tartışmaya gerek yok. 12 Mart, öncesi, hapishaneler, işkencehaneler ve sonrası biliniyor. Sadece, o günlerdeki TİP'lilerin ne olduğunu, görenler değil, bütün ODTÜ öğrencileri ve işçileri değil, Türkiye'nin tüm emekçi halkları biliyor ve bilecek.

Oportünizm, revizyonizm, devrimci hareket saflarına, düşmanın bir nevi biyolojik savaş şeklinde yaydığı bir mikrop gibidir. Karşı devrim güçleri bu mikropla yaratttığı çürüme ve hastalıklardan yararlanarak, doğrudan saldırılarda başarı kazanırlar. Bu yüzden bu tür mikropların, devrimci hareket saflarında yayabilecekleri hastalık ve çürümelere karşı daima tedbirli olmak zorunludur.

Milli Eğitim Bakanlığı önünde binlerce kişinin katıldığı bir gösteri yapıldı. Ecevit ise, yaptığı basın toplantısında eğitim enstitülerine ilişkin olarak alınan karara demokratik örgütlerce karşı çıkılmasını kınadı. Bu tepkilerin duygusal ve yanlış olduğunu söyledi.

"Bu karar, tamamiyle insanı açıdan alınmış bir karardır" dedi. Ecevit Hükümetinin aynı "insani tavrı" Bakanlıklara yerleştirilmiş faşist kadroların temizlenmesinde de gözlendi. Devlet kademelerinde mevzilenen binlerce faşist, "toplumsal barış"tan yararlanarak yerlerini korudular.

Ecevit, gerçekten "insani açıdan" alınacak bir kararın faşistlere en amansız bir şekilde savaş ilan etmek olduğunu bilmiyor mu? Ecevit Hükümeti, faşist güçlere ve kurumlara karşı savaşan tüm ilerici, demokrat ve devrimci güçlerin ve emekçi halkımızın bu tür "şairane"(!) görüntülere inandığını mı sanıyor?

Ecevit Hükümeti, devleti temize çıkararak, bugün saldırgan olmayan ve bazan "CHP'li kesilen" faşist kadroları dokunmadı. Ama silahlı eyleme giren faşistlerin gözaltına alınmasına gidildi. Böylece, halk kitlelerinin gözünde tüm faşist saldırılar bir kaç yüz tane "ülkücü komando"ya yüklendi ve onların da yakalanmasıyla devlette mevzilenmiş faşist güçler temize çıkarıldı.

Faşist katillerin yakalanması olumlu bir şeydir. Bugün hâlâ yakalanmamış olanlar da yakalanmalıdır. Cezalandırılmalıdır. Ama işin bunlarla bittiği şeklinde bir hava yaratılmasına tüm ilericiler, yurtseverler, demokratlar, devrimciler karşı çıkmalıdır. Asıl tehlike, bu faşist komandoları idare eden ve devlet içinde örgütlü faşist güçlerdir. Faşist komandoları oba, oba örgütleyenlerin, bunlara para ve silah temin edenlerin, bunları koruyan ve yönlendirenlerin hangi kurumlar olduğu açığa çıkarılmalıdır.

Ecevit Hükümeti, iş uyuşmazlıklarına da el attı. Çeşitli uzlaşmazlıkların yanı sıra 8 aydır sürmekte olan Maden-İş — MESS anlaşmazlığın çözümledi. Revizyonist sendikacılar da rahatladılar, tekelci sanayi burjuvazisi de. Olan satılan işçilere oldu.

"DÖVİZ SORUNU"

Dışa bağımlı ve çarpık ekonomik yapı, tekelci burjuvazi için sürekli olarak bir döviz darboğazı sorununu gündemde tutmaktadır. Türk lirasının sürekli değer yitirmesi, ancak siyasi ve toplumsal sonuçları düşünülerek devalüasyondan kaçınılması, döviz stoklarının erimesine neden olmuş, hakim sınıfları "70 sente muhtaç" bırakmıştır. Kıbrıs sorunu nedeniyle amerikan silah ambargosu da, mevcut döviz stoklarının önemli bir kısmının askeri harcamalara ayrılmasını ve döviz kaynaklarının daha da daralmasına yol açmıştır.

Ecevit Hükümeti, bu sorunun çözümü için de olanca çabayı gösterdi. İlk olarak Kıbrıs sorununa eğildi, Mart ayının ilk haftasında Yunanistan Başbakanı Karamanlis ile bir zirve toplantısı düzenlendi. Ecevit'in bu girişimleri, "Batı'da çok olumlu karşılandı." Amerika'da da Türkiye ile ilişkileri düzeltme doğrultusunda girişimler olduğu ve Amerikan Kongresinde ambargonun kalkması görüşünün ağır basmaya başladığı kamuoyuna açıklandı. Bu gelişmelerle IMF'nin Türkiye hakkında olumlu bir tavır alması, devletten devlete kredilerin artırılması umudu arttı. Amerikan silah ambargosunun kalkmasıyla da, mevcut döviz stoklarının askeri harcamalarla eritilmesi sorununa da çözüm bulunacaktı. Bütün bunların düğüm noktası olan Kıbrıs sorunundaki "olumlu" gelişmeler, tekelci burjuvazi tarafından sürekli olarak alkışlandı.

Döviz sorununun çözümünde ikinci kaynak, MC hükümetlerinin kullanamadıkları, "ilerici" görünümlü bir hükümete sağlanacak geniş çaplı destek oldu. 8 Şubat tarihinde Sovyetler Birliği ile Türkiye arasında bir antlaşma imzalandı. Bu antlaşmaya göre, Sovyetler Birliği Türkiye'ye birbuçuk milyar dolar kredi açtı. Türkiye'nin elinde birikmiş olan üzüm, tütün, fındık, buğday, pamuk ipliği, vb. stokları, döviz karşılığında Sovyetler Birliği tarafından alınacak . Bu alımların miktarı 500 milyon dolar tutacak. Sovyetler Birliği'nin Türkiye tekelci burjuvazisinin döviz sorununu çözmedeki son derece "anlayışlı" tavrı, SSCB temsilcisinin "Türkiye'nin satmak istediği hangi mal varsa, derhal satın almaya hazırız" demesinden ve satın aldığı mallar için döviz olarak ödeme yaparken, sattığı 1 milyar dolarlık mal için kredi açmasından anlaşılabilir. "Antlaşmanın ilginç yanı, Türkiye, satacağı mallar karşılığında döviz alacak, ancak Sovyetler'den satın alacağı mallar kredili satışlara bağlanarak 'kabul kredisi' yoluyla gerçekleştirilecektir. Sovyetler Birliği istenilen malları 'derhal teslim etmeye hazır olduğunu bildirmiş ve kredi koşulu için 'devletin ve hükümetin garantisinin yeterli olacağını' belirtmiştir." (Yalçın Doğan, Cumhuriyet, 9 Şubat 1978.)

Ecevit'in yapacağı Sovyetler Birliği gezisinde de tekelci burjuvazinin bazı temel sorunlarına daha çözüm aranacağı bilinmektedir.

Diğer taraftan, Norveç ile Ticaret, Ekonomik ve Teknik Antlaşması imzalanmış, "Türkiye'nin Norveç'e olan 61 milyon lira tutarındaki borcunun Norveç Parlamentosunun onayı alınarak kaldırılacağı" açıklanmış ve "Norveç'in Türkiye'ye kredi açması konusunda IMF kararının beklenmesinin gerekli olmadığı" belirtilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Sosyal Demokrat Partisinin yönetimde olduğu Federal Almanya ile de yakın ilişki içindedir. Tekelci burjuvazinin akıllı temsilcilerinden Abdi İpekçi'nin Alman Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Wischenewsky ile yaptığı görüşmede, bu yardımların karşılığının Türkiye'nin bağımlılığının artması olacağı açıklanmaktadır. Abdi İpekçi'nin, "Almanya'nın, devlet bütçesinden öngörülecek yardımlar dışında, etkili olabileceği uluslararası kuruluşlar aracılığı ile örneğin IMF ile ve finans kuruluşları ile Türkiye'ye destek sağlaması ve ülkenin şimdi içinde bulunduğu döviz darboğazını genişletmesi düşünülebilir mi?" sorusuna, Alman devlet bakanı şu cevabı vermiştir:

"Evet, bu mümkündür. Bu hususlar da iki hükümet arasında yapılacak görüşmelerde ele alınacak-

tır. Yine o görüşmelerde Almanya-Türkiye arasındaki askeri işbirliğinin şekillendirilmesi de mümkündür." (Milliyet, 9.2.1978)

IMF'e TAVIZLER

Bütün bu ikili ilişkilerin yanı sıra, Türkiye'nin IMF ile ilişkilerinde de hakim sınıfların sorunları açısından olumlu gelişmeler beklenmektedir. IMF'nin memur maaşlarının, ücretlerin ve taban fiyatlarının dondurulması doğrultusundaki taleplerine kısmen uyulmaktadır. Emekçi halkımızın taleplerine ise kesinlikle uyulmamaktadır.

Tütün baş fiyatı geçen yıl 43 liradan 50 liraya çıkarılmışken, bu yıl 50 liradan 57 liraya çıkarılmıştır.

Tarım kesiminde asgari ücret, 16 yaşından büyükler için brüt 90 lira, 16 yaşından küçükler için brüt 57.5 lira olarak saptanmıştır.

Memurların katsayısı 12'den 14'e çıkarılmıştır. Bu kadar küçük bir artışın, toplu sözleşmesiz ve sendikasız olarak pahalılık altında inleyen memurların dertlerine çözüm bulmaktan çok uzak olduğu ortadadır. Özellikle alt kademelerdeki memurların ücretleri (bu artışla bazı tazminatların verilmesi kaldırıldığından) azalmıştır. Birinci derecenin üçüncü kademesindeki bir memurun aylığı katsayı değişikliğiyle net 573 lira artarken, onikinci derecenin birinci kademesindeki bir memurun aylığı net 60 lira azalmaktadır. (Cumhuriyet, 3.2.1978)

Bu gelişmelerin istisnai olaylar olmayıp, Ecevit Hükümetinin genel politikasını yansıttığı ise gerek Abdi İpekçi'nin, gerek de Maliye Bakanının ağzından açıklanmaktadır.

Abdi İpekçi, 14 Şubat tarihli yazısında 57 liralık baş fiyatla ilgili olarak şöyle diyordu:

"Tütün fiyatı, yeni hükümetin destekleme politikasının ilk göstergesiydi. Dün açıklanan fiyat siyasal amaçlar uğruna enflasyonu körükleyici yollara gidilmeyeceğini belirtmek bakımından rahatlatıcıdır."

Müezzinoğlu ise "İşçi ve üreticilerden zaman kredisi" istiyor:

"Biz işçi ve üreticilerden bir anlamda zaman kredisi istiyoruz. İşçi ücretlerini dondurmak söz konusu değildir. Üretici taban fiyatlarının eski düzeyde kalmasını istemek de gerçekçi bir yaklaşım olmaz. Fakat, biz bunları bir seviyeye yükseltirken, enflasyon baskısının ortamını değiştireceğimize inandıracağız. İşçi ve üreticilerin bize kredi açmasını isteyeceğiz ve bunu sağlayacağımıza inanıyoruz" (Yankı, Sayı 361)

Ecevit Hükümeti, daha istikrarlı yapısı ve SSCB ile sosyal demokratların yönetimde olduğu bazı Avrupa ülkelerinden aldığı destekle, IMF karşısında pazarlık gücü artmış olarak çıkacak ve bir uzlaşma sağlayacaktır. Emekçi halkın ekonomik sorunlarına karşı takındığı tavır bu doğrultudadır.

Özetle; Tekelci burjuvazinin talepleri doğrultusunda uygulanan hükümet politikaları, son derece ustaca bir biçimde "ilerici" tedbirler olarak sunulmaktadır. Piyon durumunda olan faşist komandolardan silah kullananların gözaltına alınması ise, faşizme karşı mücadele sona ermiş şeklinde bir havayı yaratmaya ve devlet yapısındaki faşist güçleri ve kurumları "toplumsal barış" adına korumaya yöneliktir.

Tütünde Sömürüye SON!

EGE tütün piyasası 13 Şubat günü 57 liralık göstermelik bir baş fiyatla açılırken, tütün üreticisi yüzbinlerce aile bu yıl da ürünlerinin yok pahasına ellerinden çıkacağını gördüler. Türkiye'de tütün üretimiyle uğraşan yaklaşık 2,5 milyon yoksul köylü - küçük üretici giderek yoksullaşmakta, borçlanmaktadır. Son bir yıl içinde fiyat artışları % 50'yi bulmuşken, tütün baş fiyatında ancak % 14'lük bir artış oldu.

Üstelik bu baş fiyat da aldatmaca bir uygulamadır. Türkiye'de her yıl göstermelik olarak yüksek bir baş fiyat verilir. Çok az üreticinin ürünü bu fiyattan alınırken, ortalama fiyat çok aşağılarda kalmakta, üreticilerin en büyük kısmı tütünlerini baş fiyatın çok altında bir fiyattan satmak zorunda kalmaktadırlar. Nitekim Gümrük ve Tekel Bakanı 16 Şubat günü 18 TL.den tütün satıldığı konusunda çıkan haberlerin asılsız olduğunu ve hiç bir tütünün 25.TL'nin altında bir fiyatla alınmadığını adeta iftiharla iddia ediyordu.

Ülkemizde tütün üretiminde küçük üreticilik hakimdir. Beşyüzbin dolayındaki tütün üreticisinin % 50'si 2 ila 5, % 28'i 5 ila 10, % 22'si ise 10 dekarın üzerinde toprağa sahiptir. Dekar başına ortalama üretim 50 kilogram olduğuna göre, iki yüz elli bin tütün üreticisi ailenin yıllık geliri 5-15 bin lira arasında değişmektedir. Ortalama beş kişinin geceli gündüzlü bir yıllık çalışmasının karşılığı olarak elde edilen bu para, bir işçinin eline geçen asgari ücretten daha azdır. Kaldı ki değil bir ailenin, bir tek insanın bile asgari ücret ile insanca yaşaması mümkün değildir. Sömürücü sınıfların emekçi halkı sürgüt mahkum etmeye çalıştıkları bu koşullarda, üretenler, bırakın diğer ihtiyaçlarını, harcadıkları işgüçlerini dahi karşılayamamakta, gasbedilen tüm özgürlüklerinin ötesinde, bizzat kendi varlıklarını da tüketmektedirler. Toprağı 5 ila 10 dönüm arasındaki ailelerin de yıllık geliri 14-28 bin lira arasında değişmektedir ki bu da son derece düşük bir miktardır.

Bu düşük fiyatlara, ipotekli kredi politikası ve tekellerce tek yanlı belirlenen tarım girdilerinin (ilaç, gübre, tarım araçları vb.) ve diğer ihtiyaç maddelerinin yükselen fiyatları da eklendiğinde yoksul köylü-küçük üretici üzerindeki sömürünün boyutları daha açık olarak ortaya çıkmaktadır.

Tütün üreticisi köylünün üzerindeki sömürüyü Türkiye'nin bağımlı olduğu emperyalist-kapitalist sistem içerisindeki mekanizmalardan ayrı bir şekilde ele almayız. Konuyu bu çerçeve içerisinde incelersek, uluslararası tekelci sermayenin güdümündeki hükümetlerin tütün fiyatlarını tesbitte iki olgudan hareket ettikleri görülür. Bunlardan birincisi, ülkemiz tütününün % 70'inin uluslararası tekellerce alınmasıdır. 1961 yılında yabancı tekeller bir kilo tütün için 1.06 dolar ödemişken, 1972'de bu 1.09 dolar olmuş ve daha sonra ise doların değer kaybetmesinin de etkisiyle bir miktar artış göstermiştir. Görülüyor ki uluslararası tekeller bu alanda da sömürü mekanizmalarını kurmuşlardır. Tütün fiyatı 1973-74 yıllarında kısa zamanda bir dolarlık bir artış göstermişti. Fakat o dönemde de eski ihraç fiyatına uygun bir baş fiyat verilmiş ve ihraç fiyatı ile bundan çok daha düşük olan baş ve ortalama fiyatlar arasındaki fark, bir avuç büyük tüccarın kasasına inmiştir.

Tütün'ün dış alım fiyatı uluslararası tekellerce tek taraflı olarak saptanırken, bu ihracatın çok büyük bir kısmı 50-60 kadar tüccar tarafından yapılmaktadır. İşte, devlet her yıl bu 50-60 tüccarın en az yarım milyar lira kâr etmesini garanti etmek zorundadır. Bu nedenle küçük üreticiler, ipotek karşılığı, % 12 faizle dönüm başına ancak 240 TL. kredi alabilirken bu tüccarlardan her birine her yıl milyonlarca lira kredi verilmekte ve bunlar dünya piyasasının durumuna bağlı olarak % 100'e varan kârlar sağlamaktadırlar.

Her yıl yüzbinlerce üreticinin aldığı krediden daha fazlasını alan bu tüccarlar, piyasanın geç açılması ve baş fiyatın düşük ilan edilmesini sağlamaya çalışırlar. Kendi sermayelerinin üç dört mislini halktan toplanan vergilerden kredi olarak alan uluslararası tekelci sermayenin işbirlikçileri bu büyük tüccarlar her yıl yüzmilyonlarca lira kâr ederler.

Nitekim bu tüccarlar, tütün piyasasının açıldığı ilk iki gün 1 milyar 750 milyon TL. krediyi kullanarak (devalüasyon beklentisi ile ihracatın artacağı umuduyla) geçen yıllardan çok daha fazla tütün almışlardır. Bu kredi de tüccarın hızını kesememiş ve piyasanın açılmasından iki gün sonra bunlara 600 milyon liranın üzerinde ek bir ihracat kredisi açılmıştır.

Görüldüğü gibi her yıl üretilen değerin çok küçük bir bölümü üreticinin elinde kalmakta, geri kalana emperyalistler ve yerli işbirlikçileri tarafından el konulmaktadır. Devlet bu soygunun devamını garanti ederken, kendisi de bizzat Tekel vasıtasıyla bu sömürüye katılmaktadır. Her alanda olduğu gibi tütün üreticileri de bu sömürüden kurtuluşun ancak ve ancak emperyalizmin defedilmesi ve oligarşinin iktidarının yıkılması ile gerçekleşebileceğinin bilincine varıyorlar.

Tütün sömürüsü, emperyalizm ve yerli tekelci sermaye ile uzlaşan bir program uygulayan CHP'nin, tüm reformist görünüşüne karşın nasıl sahte bir "umut" olduğunu halkımıza somut olarak gösteren yüzlerce olaydan birisidir. İşçiler ve yoksul köylüler her geçen gün kurtuluş için tek yolun kendi iktidarlarını kurmak olduğunu kavrıyorlar.

Tütün üreticilerinin örgütlenme çalışmaları ve çıkardığımız dersler

TÜRKİYE'de tarım kesimindeki sömürünün en yoğun olduğu alanlardan birisi de tütün üretimidir. Tütün üreticisi yıllardan beri yoksulluk içindedir.

Tütün üreticilerinin örgütlenme çalışmaları benzer kesimlere kıyasla uzun sayılabilecek bir geçmişe dayanır. Bu kesimde çalışan devrimciler, 12 Mart öncesi DEV-GENÇ tarafından yürütülen çalışmaların zengin bir mirasına sahiptirler. Bu miras üzerine, 1976 yılında kurulan ETUS örgütlenme çalışmalarını sürdürmektedir. Bu çalışmalardan çıkarılan bazı sonuçları değerlendirmekte yarar vardır.

ETUS çalışmaları içinde yer alan arkadaşlar profesyonel sendikacı arkadaşlar değildir. Çoğunlukla bölgedeki samimi sempatizan unsurlardır. Bu husus "en geniş kitle çalışması içinde en dar kadro çalışması" ilkesinin hayata geçirilmesinde olumsuz etkiler yapmaktadır. Kitle çalışmalarında ekonomist, popülist sapmalar ortaya çıkmakta; bunun farkına varıldığında da kitle çalışmasına sırt çevrilmektedir. Kadro çalışmasının içinde yürütüleceği ortamın kitle çalışmasının yaratacağı ilişkiler olduğu unutulmakta, kadro çalışması teorik eğitim derecesine indirgenmektedir. Kitle ve kadro çalışmaları mekanik olarak birbirinden ayrılmakta, hareketin gelişimi nicel ve nitel olarak aksamaktadır.

78 piyasası ile ilgili çalışmalara eldeki bu yapı ile girişilmiştir. Görünüşte geçmiş yıllara nazaran az şey yapıldı denebilir. Fakat bu yıl uzun dönemli bir çalışmanın hazırlıklarının yapıldığını söyleyebiliriz.

II. M.C. döneminde faşistlerin bu kesimde örgütlenme çalışmalarına girişeceği düşünülerek anti-faşist potansiyeli yükseltme doğrultusunda çalışmalar sürdürülmüştür. Bilinen hükümet değişikliği sonucu tütün üreticileri Ecevit umuduna bel bağlamış durumda iken çalışmalar daha da karmaşıklaşmıştır. Sahte umutların olumsuz etkileri çalışmalarımızı etkilemiştir. Ecevit hükümeti kendi niteliğini en iyi kendisi ortaya koymuştur. Piyasada ilan edilen 57 liralık göstermelik baş fiyat kısa sürede 20 liraya kadar düşmüş, üretici yine sefalete mahkum edilmiştir.

Piyasadan önce 5.000 adet bastırılan "TÜTÜN SÖMÜRÜSÜ ve TÜTÜN ÜRETİCİLERİNİN MÜCADELESİ" isimli broşür köyler dolaşılarak dağıtılmış, pek çok köyde kahve toplantıları düzenlenmiştir. Geniş bir afişleme çalışması sürdürülmüş, 10.000 adet bastırılan DEVRİMCİ YOL tütün özel sayısı dağıtılmıştır. Üreticilerin tepkisinden korkan sömürücü ve soyguncular piyasada solcuların olaylar çıkartacağı söylentilerini yaymışlar, gazetelerinde (Yeni Asır) bu yolda yayın yapmışlardır. Piyasa günü İzmir'den getirtilen eli tomsonlu polisler üreticiler arasında kol gezmiş, Devrimci Yol dergisini zorla üreticilerden toplayıp yırtmışlardır. CHP'li milletvekilleri bölgelerinde durmayıp çabucak sıvışmışlardır. Tekel Bakanı gösterilen soğuk ilgiden fazlaca sinirlenmiştir.

Ecevit umudu yıkılmakta, üreticinin muhalefeti artmaktadır. Toplumsal muhalefet, devrimcilerin örgütlenme çalışmaları için hazır beklemektedir. Devrimcileri zorlu çalışma günleri beklemektedir.

Taleplerimiz

Devrimci Yol, 11 Şubat 1978 tarihinde tütün sömürüsünü geniş boyutlarıyla açıklayan bir özel sayı çıkartı. Bu özel sayıda, sömürüden kurtuluşun hakkın kendi iktidarını kendi güçlü kollarıyla kurmasıyla gerçekleşeceği vurgulandı ve bu konudaki taleplerimiz açıklandı.

Bu konudaki taleplerimiz özetle şunlardır:

1) Tüccara verilen krediler üreticiye aktarılmalı, yoksul köylülerin bankada olan tüm borçları iptal edilmeli, % 15'e varan faizler kaldırılmalı ve üreticilerin tefeci-karaborsacıların eline düşmesi önlenmelidir.

2) Randıman tespiti önceden ve açık olarak yapılmalıdır.

3) Randıman başına birim fiyat uygulanmalıdır.

4) Her yıl piyasanın açılması için tüccarın stoklarının erimesi ve kredilerin tamamlanması beklenmemelidir.

5) Aldatıcı, göstermelik baş fiyat yerine tütünün değerine eşit ortalama fiyat ve taban fiyat uygulanmalıdır.

6) Bugünkü tefeci, büyük tüccar ve büyük toprak sahiplerinin denetimindeki göstermelik kooperatifler yerine, üretici köylünün denetiminde, girdi temini, pazarlama, kredi vb. konularda etkin gerçek bir kooperatif sistemi geliştirilmelidir.

7) Ekici tütün piyasalarında 1177 sayılı Tütün Tekeli Kanununun 22. maddesi gerçek anlamında uygulanmalı ve tüccarın tütünü aldıktan sonra bedelini 10 gün içinde ödemesi sağlanmalıdır.

8) Iskarta ve su çürüğü uygulaması kaldırılmalıdır.

9) Tarım ilaçları ile ilgili oyunlar kaldırılmalıdır.

Türkiye halkları ULAŞ'ın anısını selâmladı

*** Ulaş Arkadaşı anma törenlerinde faşist güçler devrimcilere saldırdı.**

İki devrimci arkadaşımız vurularak katledildi.

FAŞİST güçler tarafından katledilişinin altıncı yılında ULAŞ BARDAKÇI, ülkemizin her tarafında coşkun gösterilerle anıldı. Gösteriler düzenlendi, duvarlar "Ulaş Yaşıyor" afişleri ve yazılarla donatıldı. Bildiriler dağıtıldı. Bu arada, düzenlenen gösteriler sırasında, polisin açtığı ateş ve faşistlerin saldırıları sonucu iki Devrimci arkadaşımız vurularak öldü. Ankara'da Yenidoğan, İncirli ve Dikmen'deki gösteriler sırasında polis ateş açtı. Yeni Doğan'da, Devrimci arkadaşımız Özcan Demirkalp vurularak öldü. Elazığ'da da Devrim Ortaokulu öğretmeni Ali Baltekin öldürüldü. İstanbul'da da Ulaş'ın öldürüldüğü evin önünde büyük bir gösteri düzenlendi.

Faşist güçler tarafından katledilişinin altıncı yılında Türkiye halkları haykırdı;

ULAŞ YAŞIYOR!

Ulaş için yapılan gösterilerde öldürülen Özcan Demirkalp arkadaşımız...

Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu, Eğitim Enstitülerindeki faşist işgalleri kırma doğrultusunda mücadeleyi yükseltiyor

Eğitim Enstitüleri sorunu son günlerde güncelliğini koruyor, tartışmalara konu oluyor. Bu konuda Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu'nun bir açıklamasını yayınlıyoruz.

Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu, Eğitim Enstitüleri ile ilgili Milli Eğitim Bakanlığı'nın kararına karşı çıkarak, Eğitim Enstitülerine MC. döneminde düşük puanlarla doldurulan faşistlerin atılması için yoğun bir mücadele içine girmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı'nın faşistlere bu konuda ödün vereceğini karardan önce tesbit eden Dev-Genç çeşitli olanaksızlıklar nedeniyle Danıştay kararlarının uygulanması ve Eğitim Enstitülerindeki faşistlerin atılması çabasını yoğunlaştırmakta gecikmiştir. Bu gecikmeye karşın özellikle CHP'nin teşhir edilmesi ve Eğitim Enstitülerinde anti-faşist mücadeleyi yükselterek faşist işgalleri kırmak için belirli bir eylem programının hayata geçirilmesi çabası sürdürülmektedir. Bu programın gereği olarak ağırlıkla Eğitim Enstitülerinin bulunduğu il ve ilçelerde olmak üzere D.G.D.F. imzalı yaygın bir afişleme yapılmış ve bildiri dağıtılmıştır. Ayrıca bu bölgelerdeki üye derneklerle düzenlenen toplantılarda Eğitim Enstitülerindeki faşist işgallerin kırılması için nasıl bir çalışma yürütülmesi gerektiği tartışılmıştır. Bu çalışmaların ürünü olarak çeşitli illerde yerel toplantı ve gösteriler düzenlenmiş ve kamuoyuna Eğitim Enstitülerinde can güvenliğinin ve *eğitimin* sürekliliğinin sağlanmasının ilk şartının düşük puanla bu okullara *doldurulan* faşistlerin atılması olduğu anlaşılmıştır. Yine bu çabaların bir ürünü olarak çeşitli Eğitim Enstitüleri'nde okuyan öğrencilerle düzenlenen ortak toplantılar sonucu İzmir ve İstanbul'dan Ankara'ya çeşitli Eğitim Enstitülerini temsilen öğrencilerin yaya bir yürüyüş yapmaları kararlaştırılmıştır. Yürüyüşün yapılabilmesi için gerekli hazırlık çalışmaları tamamlanmıştır. Edirne-Bursa-İzmit - İstanbul (Atatürk ve Ortaköy Eğitim Enstitüleri) - Bolu Eğitim Enstitüleri adına temsilci öğrenci grubu Pazartesi günü İstanbul'dan bu yürüyüşü başlatacaktır. Yine, Buca - Muğla - Nazilli - Uşak - Manisa Eğitim Enstitüleri adına temsilci öğrenci grubu da İzmir'den Pazartesi günü yürüyüşü başlatacaklardır. Yürüyüş muhtemelen Perşembe gürü Ankara'da Milli Eğitim Bakanı ile yapılacak görüşmeden sonra son bulacaktır. Yürüyüşlerin amacı kamuoyunda geçiştirilmek istenen bu konuyu canlı tutmak ve Eğitim Enstitülerinde faşist işgalleri kırma doğrultusunda anti-faşist mücadeleyi örgütleyip yükseltmektir.

Yine aynı konuda Dev-Genç'in ülke çapında ve bölgesel olarak örgütlü mücadelesi önümüzdeki günlerde de sürecektir. Dev-Genç bu konuda tespit ettiği taleplerin izleyicisi olduğunu kararlı mücadelesiyle kamuoyuna gösterecek, Eğitim Enstitülerinde de faşist işgalleri kıracaktır.

* *

İSTANBUL'DA DEVRİMCİLER CHP HÜKÜMETİNİN EĞİTİM ENSTİTÜLERİYLE İLGİLİ TUTUMUNU PROTESTO ETTİLER

2 Şubat 1978 günü, Eğitim Enstitüleriyle ilgili Danıştay kararına uyulmasını, faşistlerin atılmasını isteyen, CHP Hükümetinin bu konudaki uzlaşıcı tavrını protesto eden 4000 devrimci öğrenci İstanbul Teknik Üniversitesi'ni işgal etti. Geceyarısı saat 24'den sabah 6'ya kadar işgallerini sürdüren devrimci öğrenciler daha sonra Dolmabahçe'ye kadar topluca yürüyerek dağıldılar.

* *

"Demokratik" (!) Eğitim Kurultayı üzerine

TÖB-DER 3. Olağan Genel Kurulunda alınan karar gereğince temmuz 1977'de yapılması gereken Demokratik Eğitim Kurultayı (DEK), CHP 5 haziran seçimlerinden sonra hükümet kuramayınca ilkin belirsiz bir tarihe atıldı. Daha sonra ise aralık seçimlerinden sonra yeni bir CHP Hükümeti kesinleşince şubat 1978'de yapılacağı bildirildi.

Kurultayın adı "demokratik" olmasına rağmen, düzenlenişinden içeriğine, delegelerin seçiminden oturum başkanlarının tespitine kadar tümüyle anti - demokratik bir nitelik taşımaktadır. Gerçektende Kurultay tam bir "mizansen"di. Devrimcilerin görüşlerinin yansımasını önlemek için kurultay boyunca elden gelen her şey yapılmıştır. Devrimcilerin söz hakkı kısıtlanmıştır. (Örneğin "Gençliğin Eğitim Sorunları" adlı panelde hepsi ayni revizyonist yolun yolcusu olan TÖB - DER GSB, DHKD, İGD gibi örgütlerin temsilcilerine on beşer dakikadan toplam altmış dakika söz hakkı verilirken, onlardan temelde farklı görüşler savunan DEV - GENÇ delegesine "eşitlik "(!) ve "tarafsızlık" (!) adına on beş dakika söz hakkı verilmiştir. Açıktır ki revizyonistlerin tümü kendi sağ çizgilerini birbirlerini tamamlayarak savunmuşlar ve "anarşizm" "goşizm", "troçkizm", "maceracılık" gibi hep bilinen teranelerle esas olarak Devrimci Gençliğe saldırmışlardır. DEV GENÇ delegesine bütün bunlara cevap verebilmesi için, ne olduğu ve hangi ölçüler esas alınarak uygulandığı bir türlü anlaşılmayan "Kurultay Programı" bahane edilerek sadece beş dakika verilmiştir.) Bildirgelerin tartışılmasına yarım saat e vet sadece yarım saat ayrılmıştır. Devrimcilerin çoğu kez sözleri kesilmiştir.

Kurultay sırasında DEVRİMCİ ÖĞRETMEN gurubu, eğitimin demokratikleştirilmesine ilişkin devrimcilerin görüşlerini ve programlarını tartışmaya açan bir özel sayı hazırlamış (Devrimci Öğretmen Sayı 7) ve böylece revizyonistlerin sakat ve kuyrukçu anlayışlarını mahkum etmiştir. Kurultay süresince, devrimciler, bütün engellemelere rağmen revizyonist-reformist siyasetleri teşhir etmişlerdir. Kurultay boyunca gözlemlenen diğer bir özellik de KSD'cilerin Kurultayın anti demokratik uygulamalarına hiç karşı çıkmamaları ve TİP, TSİP, TKP revizyonistleriyle Kurultayın temel belgelerine (Kapanış Bildirgesi, "Sömürge Ülkelerdeki Eğitim" adlı "utangaç" (!) tebliğ v.b.) onlarla birlikte imza atarak bütünleşmesidir.

Kurultay devrimci demokratik öğretmen mücadelesine somut siyasal hedefler, mücadele biçimleri gösteren bir platform olmamış, bu nedenle de Türkiye'deki anti-faşist mücadeleye somut hiçbir katkıda bulunmamıştır. Ayrıca Kurultay iddia edildiği gibi bilimsel tartışma platformu özelliğine de sahip olamamıştır. Çünkü bilimsel tartışma ortamının asgari koşulu olan demokratiklik sağlanamamıştır. Tartışmaların yarım saatle kısıtlanması ve tartışmalarda devrimcilere karşı izlenen tavır bunun açık kanıtıdır. Revizyonist TÖB - DER yöneticileri, komisyon toplantılarında devrimcilerin "devrim" "aktif mücadele" "devrimci gençlik" gibi deyimleri kullanmalarına ambargo koymaya çalışmışlardır. Onlar sadece oligarşinin izin verdiği sınırlar içinde mücadele vermeyi savunduklarından "ülkemizde eğitimin demokratikleştirilmesinin demokratik halk devriminin bir parçası olduğunu" ileri süren devrimcilere cephe almışlar ve demokratikleştirmeyi sağlayacağını hayal ederek kuyruğuna takıldıkları CHP Hükümetini "ürkütmemek" için Kurultay boyunca "devrimci" sözcüğüne savaş açmışlar ve onun karşısına Türkiye'deki düzenin sınırları içinde elde edilebileceği düşünülen bir "demokrasi"(!) anlayışının sınırladığı "demokratik" sözcüğünü dikmişlerdir.

Kurultay, aslında ayni kumaşın değişik parçaları olan revizyonistlerin birbirlerini bıkıp usanmadan alkışladıkları, devrimcileri susturmaya ve mahkum etmeye çabaladıkları ve bu ölçüde CHP reformizmine güven vermeye çalıştıkları bir platform olmuştur. Ama revizyonistlerin tüm çabalarına karşın CHP reformizmi onlara sırt çevirmiştir.(Kendisini ciddiye aldırtamayanı kimse ciddiye almaz.) Milli Eğitim Bakanı Kurultaya gelmediği gibi eğitim enstitülerine ilişkin kararıyla da Kurultayı hiçe saydığını göstermiştir. İşte kuyruk çuluğun sonu budur. Reformizmi "ürkütmemek" için ellerinden gelen her şeyi yapan revizyonistler her defasında reformistlerin tekmesini yerler. Yedikleri tekmeler devrimcileri pek ilgilendirmez. Ama onlar bu siyasetleriyle devrimci demokratik öğretmen mücadelesine zarar vermektedirler. Anti - faşist mücadeleye zarar vermektedirler. Devrimciler, devrimci demokratik öğretmen mücadelesine hiç bir katkısı bulunmayan, yüz binlerce liranın çarçur edildiği bir acıklı güldürü olmaktan öteye gitmeyen bu Kurultayın hesabını revizyonist TÖB - DER yöneticilerinden mutlaka soracaklardır.

DEVRİMCİ ÖĞRETMENLER

DEMAKD Lokali bombalandı

İSTANBUL'da DEMAKD Lokali faşistlar tarafından gece yarısı bombalandı. Dernek lokalinin bulunduğu bina büyük hasar gördü, bütün camları kırıldı. Derneğe bulunan onbir arkadaşımız ve halktan iki kişi yaralandı.

Ertesi gün DEMAKD lokalinin bombalanmasını protesto eden devrimciler, bina önünde toplanarak bir basın toplantısı ve gösteri yaptılar. DEMAKD üyesi devrimciler çevre halkından faşist saldırı nedeniyle evleri ve işyerleri hasar görenlere para yardımında bulundular.

Bir ihanet belgesi

Metal işçileri nasıl satıldı

● Yaşasın metal işçilerinin MESS'e ve oligarşiye karşı her türlü ihanete rağmen yürüttüğü kararlı mücadele

2 şubat günü gazetelerde Maden-İş Genel Yürütme Kurul üyesi Murat Tokmak'ın "Sendikamızın ilkelerinden ödün vermeksizin verdiği mücadele başarıya ulaşmak üzeredir, MESS çözülmeye başlamıştır" şeklinde bir demeci yayınlandı. 4 şubat tarihli gazetelerde ise 1977 yılı mayıs ayında 11 bin işçinin greviyle büyüyen anlaşmazlığın sona erdiği, toplu iş sözleşmesinin imzalandığı açıklandı. Ertesi günkü gazetelerde ise Kemal Türkler'in ilginç bir konuşması yayınlandı. Kemal Türkler şöyle dedi: "Sendikamızın grevdeki ve lokavttaki binlerce savaşkan üyesiyle bir bütün olarak sürdürdüğü ekmek ve onur savaşımı başarı ile sonuçlanmıştır."

REVİZYONİSTLERİN SENDİKAL PRATİĞİ İYİCE TEŞHİR EDİLMELİDİR.

Revizyonistler sınıf mücadelesinin engebeli, sarp ve dikenli yollarında yürüyemezler. Sınıf mücadelesi geliştikçe, revizyonistler hep hakim sınıflarla uzlaşmayı tercih etmişlerdir. Sendikal mücadele alanında da bu böyle olmuştur, böyle olacaktır. 12 Mart 1971'de "DİSK'in yaşaması önemli" diyerek muhtıranın verildiği gün askeri müdahaleyi destekleyen açıklamalar yapanların, aynı oportünist tavrı toplu sözleşmelerde göstermelerinden doğal ne olabilir. Revizyonistler için oportünizmin sınırı yoktur. İlkelerden söz edilemez. İlke diye bir gün öne sürülen şeyler, ertesi gün burjuvaziyle birlikte çiğnenip geçilir. Bir önceki gün burjuvazinin oyunu olarak öne sürülen işler, "İşçi sınıfı savaşımının belgileri" olarak karşımıza getirilebilir.

Ama kitleler öyle uzun boyla aldatılamaz.

Kitleler reformizmi ve revizyonizmi somut hayatlarında yaşıyorlar onların ihanet çizgisinin acılarını çekiyorlar. Kitlelerin öfkesini bir kez çekenler, bir daha doğrulamazlar.

Maden-İş Sendikasının yönetiminde bulunan revizyonistler kendi sendikacılık anlayışlarının doğal sonucu olarak tekelci burjuvazinin en güçlü kesimlerinden olan MESS ile uzlaştı. İşçileri sattı. İlkeler diye diye ilkeleri çiğnedi. Yenildikçe, sattıkça "Kazandık" çığlıkları ata ata işçileri yeniden aldatmaya çalıştı.

REVİZYONİST SENDİKACILARIN YALANLARINI AÇIGA ÇIKARALIM.

Maden-İş Sen dikası gazetesinin 1 Nisan 1977 tarihinde yayınlanan 87 no'lu sayısında ilk sayfada koçaman bir manşet atılmıştır: "TEKELCİ KAPİTALİZMİN YENİ OYUNU: GRUP SÖZLEŞMELERİ OYUNU BOZACAĞIZ." Alt taraflardaki yazılarda ise şöyle denmektedir:

"Grup sözleşmeleri başka bir sözleşme biçiminin başlangıcıdır. İlk halkasıdır. Hedef işkolu sözleşmesidir. Grup sözleşmesi aşamasına işverenler 'ücretler dondurulsun'dan geldiler. İşkolu sözleşmesine de grup sözleşmesiyle varmak istiyorlar. Her şey aşamalı, kademe kademe olacak.

"İşkolu sözleşmesi sermaye sınıfının bugün istediği bir sözleşme biçimidir. Bir defa bütün işkolundaki patronlar güçlerini birleştirerek çıkacaklar sendikanın karşısına. İşkolu seviyesindeki toplu sözleşmede, masaya bir yanda işçi kuruluşu olarak işçinin sendikası, öbür tarafta işkoluna giren tüm işverenlerin üye olduğu sendika oturacaktır. Onun yanıbaşında da 'toplum" adına devlet yer alacak masada...

"Cevabımız açıktır: Grup sözleşmelerini kabul etmiyoruz"

DİSK'in aylık yayın organının Temmuz 1977 sayısında ise "Grup sözleşmeleri ve grevler" yazısında ise şöyle deniyordu:

"Grup sözleşmeleri diye ortaya çıkarılan ve işkolu veya konfederasyon düzeyinde yapılacak tek bir sözleşme için atlama taşı olarak kullanılmak istenen sözleşme türü

-Sendikal özgürlüğe

-Sözleşmelerin içeriğini kısıtlaması yönünden sözleşme özgürlüğüne,

-Devlet müdahalesinin yoğunlaşmasına yol açacağı için sözleşme özerkliğine,

-Sendikal demokrasiye

-Kalıcı kazanımların (çalışma süresi, iş güvencesi, Vb) elde edilmesine,

-Ücretlerin ve çalışma koşullarının gelişmesine, dolayısı ile sınıf ve kitle sendikacılığının özüne,canevine yönelmiştir."

(DİSK Dergisi Temmuz 1977 S. 339)

Grup sözleşmelerine bu denli karşı çıkanlar, bu meseleyi kabul edip etmemenin "sınıf ve kitle sendikacılığı"nın temel bir ilkesi olduğunu söyleyenler bir kaç ay sonra ağız değiştirdiler. Sanki bunları söylemiş olanlar kendileri değilmişçesine grup sözleşmelerinin faziletinden söz eder oldular.Kemal Türkler şöyle demeye başladı:

"Sınıflararası ekonomik savaşımın bir parçası olarak sendikamız ile MESS arasında aylardır süren savaşım ve bu süreç içinde elde ettiğimiz deneyimler, mevcut toplu sözleşme düzenini yeni bir aşamaya getirmiştir. Bu aşamanın belirleyici niteliği ekonomik savaşımın ayrı ayrı işyerlerinden kayarak işkolu kapsamı sürecine girmesidir." (Milliyet, 5. 2.1978)

Türkler ellerinde yetkisi alınmış 23 işyerinin bulunduğunu, 40 kadar işyerinin de yetkisinin beklendiğini bu işyerleri için de toptan bir sözleşmenin yapılmasını *isteyeceklerini* de açıklamış.

BU TOPLU SÖZLEŞMELER ALTINA ATILAN HER İMZA BİR İHANET BELGESİDİR

Maden İş Toplu sözleşmeleri imzaladı. 63 işyerinin toplu iş sözleşmesi bundan sonra bir arada sürdürülecek. İmzalanan sözleşmeler 1 eylül 1979 tarihine kadar geçerli.

Sendikacılığa yeni başlayanların bile çok iyi bildiği bir gerçek vardır. Enflasyonun dört nala gittiği dönemlerde toplu iş sözleşmesi dönemi ne kadar uzun olursa, o kadar işverenlerden yanadır. Yasada sözleşme için konan en uzun süre 3 yıldır. Ancak sözleşmenin yürürlük tarihiyle oynayarak bu üç yillik süre de aşılabilir. Ama bunu ancak patron uşağı sendikacıların yaptığı bilinmektedir. Bugün imzalanan sözleşmelerin çok büyük bir bölümü 2 yıllıktır.

Maden-İş Sendikası, sözleşmenin başlangıç tarihini kaydırarak İzsal işçileri için 4 yıl 2 aylık bir sözleşme imzaladı. Memsan işyeri için 3 yıl 6aylık bir sözleşme imzaladı. Mesan için 3 yıl 5 aylık bir sözleşme imzaladı.

İzsal	4 yıl 2 ay
Memsan	3 yıl 6 ay
Mesan	3 yıl 5 ay
Ayvansaray Civata	3 yıl 4 ay
Yıldız Kazan	3 yıl 3 ay
Çelik Endüstri	3 yıl 4 ay
Bebimot	3 yıl 2 ay
Tuber Çelik	3 yıl 1 ay
Mannesman	3 yıl 1 ay
Ternal	2 yıl 10 ay
Arçelik	2 yıl 9 ay
Parsan	2 yıl 9 ay
Demas	2 yıl 9 ay
Tel Çivi	2 yıl 10 ay
Boronkay	2 yıl 8 ay
Profilo	2 yıl 8 ay
MAN	2 yıl 8 ay

TABLO: Toplu Sözleşme İmzalanan işyerlerinde eski sözleşmenin bitiş tarihi ile 1.9.1979 tarihi arasındaki süre

63 işyeri için imzalanan bu grup sözleşmesi revizyonist sendikal mücadele anlayışının iflası ve ihanet belgesidir. Bunun sorumluluğu gazetelere açıklamalar yapan Kemal Türklere yalnızca ait değildir. Yürütme kurulunun diğer revizyonist üyeleri, bu belgelerin altına imza atan her uzman bu sorumluluğu paylaşmaktadır. Kemal Türkler bir günah keçisi yapılarak, diğer revizyonistler temize çıkamayacaklardır.

Maden-İş Sendikası yöneticilerinin "ödün vermeksizin kazanılan başarı" diye sunmaya çalıştıkları sonuçların büyük çoğunluğu, MESS'in aralık 1977 Maden-İş'e sunduğu ve Maden-İş'in de kabul etmeyeceğini bildirdiği *ilkelerdir*. MESS'in bu önerileri Maden-İş tarafından 12 aralık 1977 tarihinde yayınlanmıştı.

MESS'in aralık ayındaki istekleri ve bu maddelerin imzalanan şekli şöyledir:

1. Bütün sözleşmelerin bitiş tarihi 1.9.1979 olsun (Kabul edildi.
2. Grevde geçen sürenin ücreti ödenmesin. (Kabul edildi)
3. Çalışma süreleri birinci yıl 47.5, ikinci yıl 46.5 saat olsun. (Kabul edildi)
4. İkramiyeler birer maaş artırılsın. (Kabul edildi.)
5. Kıdem tazminatına artış getirilmesin. (Kabul edildi.)
6. DGM direnişi nedeniyle işten atılanlar işe alınmasın (Kabul edildi)
7. Yan ödemeler toplamı ise Bütün işyerlerinde MESS'in önerdiği miktarlarda kabul edildi.

MESS'in aralık 1977 tekliflerindeki ücretlerin bir parça yükseltilmesi üzerine sözleşme imzalanmıştır. "İlkeler" diye o kadar tekrarlanan şey budur.

Maden-İş Revizyonist çalışma tarzının bir sonucu olarak, MESS'le girdiği mücadeleyi kaybetmiştir. Bu yenilgi sadece Maden-İş'i değil, başka işkollarındaki sendikaları da ilgilendirmektedir.

Ama bu yenilgi işçi sınıfının yenilgisi değildir. Sendika ağalarının, revizyonist çalışma tarzının kitlelere olan güvensizliğin, ekonomik mücadeleyi oligarşinin çizdiği sınırları içinde sürdürme anlayışının anti-faşist mücadeleden kaçışın yenilgisidir.

Revizyonistler, sınıf mücadelesinin keskinleştiği her dönem ve her yerde olduğu gibi burjuvaziye teslim oldular. Bu teslimiyetlerini bir zafermiş gibi sunmaya çalışıyorlar. İşçi sınıfının devrimci mücadelesinin önünde bir engel olmaya devam etmeye çabalıyorlar.

Devrimciler için gündemdeki görev MESS'le ve oligarşiyle girilen bu mücadelede niçin yenilgiye uğranıldığını en geniş işçi kitlelerine *ikna etmektir.* Doğru çalışma tarzını *yaygınlaştırmaktır.*

REVİZYONİSTLERİN ÇALIŞMA TARZI YENİLGİYE GÖTÜRÜR:

Devrimci Yol 12 Haziran 1977 tarihinde MESS greviyle ilgili olarak yayınladığı özel sayıda sendikalarda devrimci çalışma tarzını grevleri birer savaş okulu haline getirmenin yollarını açıklamıştı. DİSK'in VI. olağan Genel Kurulu ile ilgili olarak yayınlanan özel sayıda sarı sendikacılık teşhir edilmiş, devrimcilerin sendikalardaki çalışma ilkeleri açılmıştı. Maden-İş revizyonistlerinin yenilgileri Devrimci Yol'da açıklanan devrimci çalışma tarzının revizyonist çalışma tarzına yöneltilen eleştirilerin haklılığını kanıtlamaktadır.

maden-İş yönetimindeki revizyonistlerin dar grupçu sendikacılık anlayışı sendikanın gücünü azalttı ve işçilerin sendikaya olan güvenini iyece sarstı. Revizyonist yöneticiler oligarşinin temsilcileriyle anlaşarak birçok işçiyi işten attırdılar. Birçok işçi temsilcisinin temsilcilik sıfatını kaldırdılar ve tabanın isteklerini görmezden ettiler. Çeşitli yerlerde bölge temsilciliği seçimlerinde oyunlar çevirdiler, seçimle gelen bölge temsilcilerini tepeden inme bir şekilde görevden aldılar, yerlerine kendi adamlarını atadılar. "Tabanın söz ve karar sahibi olması" ilkesi lafını ağızlarından düşürmeden kitle üzerinde ağalık kurdula.. sendikal demokrasinin zerresini uygulamadılar.

Maden-İş yönetimindeki revizyonistler etkinliklerini artırabilmek için ipliği pazara çıkmış, patron uşağı sendikacılarla işbirliği yaptılar. Yönetime gelebilmek için ilke diye bir şey tanımadılar. Uzun dönemde zafere götüren onurlu yenilgiler yerine, kısa dönemli onursuz zaferleri tercih ettiler. Ama bunlar uzun dönemli çöküşü hazırladı.

Revizyonistler, grevci işçilerin emekçi halkımızın en geniş kesimleriyle demokratik kitle örgütleriyle bir dayanışma içine girmelerine engel olmayaçalıştılar. İşçi sınıfının ve tüm emekçi halkımızın birliğinin sağlanması mücadelesine ihanet ettiler ve kendi yenilgilerini getirdiler.

Revizyonistler, işçi sınıfını reformizmin kuyruğuna takmaya takmaya çalıştı seçimlerde CHP'yi destekdi. Grevlerde de ondan destek ümdu. İşçi sınıfını devrim mücadelesine hazırlamak için en küçük bir çaba göstermedi. İşçileri savaşa hazırlamadı.Savaşın olduğunu reddetti. Ama savaşla karşı karşıya kalınca, onuruyla savaşıp yenilmek yerine düşmana teslim olmayı ve teslim olmanın hiç de o kadar kötü birşey olmadığının yaygarasını yapmayı tercih etti. Düşman saflarındaki yerini pekiştirdi.

Revizyonistler işçi sınıfını antifaşist mücadeleye sokmadılar. Ekonomik mücadelenin iktidar mücadelesiyde olan bağını göstermediler. Gösterenlere engel olmaya çalıştılar. İşçi sınıfının mücadelesini oligarşinin çizdiği sınırlara hapsetmeye çalıştılar. Oligarşinin çizdiği sınırlar içinde mücadele etmeye kalkanlar yenilgiye mahkumdur.

Revizyonistler bir şeyi çok iyi biliyorlar. İşçi sınıfını eyleme soktukları an işçi sınıfı revizyonistlerin teslimiyetçiliğini pasifliğini korkaklığını uzlaşmacılığını daha iyi görecekve mücadeleye katılan devdimcilerle daha sıkı bağlar kuracak. Revizyonistler, bu nedenle eylemden öcü görmüş gibi korkuyorlar. 8 aydır grev sürüyor. İşçiler hangi kitle eylemine sokuldu? 5 bin işçi lokavtla terkedildi. Hangi fabrika işgal edildi? Hangi işyerinde lokavtlara karşı direnildi? Bütün yasaların üstünde olan yaşamak hakkı doğrultusunda mücadele edildi mi? Revizyonistler bunların hiç birine yanaşmadılar. Ama bunların hiçbirine yanaşmayanların mücadeleden kazançlı çıkmaları umudu yoktur. En geniş işçi kitlelerini eyleme sokmayanların "zafer"kelimesini ağızlarına almaları ya safıktan kaynaklanır yada satılmışlıktan.

Revizyonistler isci kitlelerine yalan söylediler. Onları aldatmaya çalıştılar. Bir söz vardır, bir kaç kişiyi devamlı aldatabilirsiniz veya herkesi bir süre aldatabilirmisiniz. Ama herkesi devamlı olarak aldatamazsınız. Suyunuz ısınır. "İleri demokrasi"mizin "Toplumsal ilerleme"nizin ne olduğu ortaya çıkar, yaptığınız gizli görüşmeler açıklanır, hayat sizi yalanlar. Bari o zaman biraz onurlu davranın,çekilin, mücadeleyi bırakın. Düşman saflarından düşmanın sloganlarını haykıra haykıra işçi sınıfının akıl öğretmeye kalkmayın.

Gün mücadele günüdür. Gün işçi düşmanlarını teşhir etme günüdür. Gün patronlarla anlaşarak işçi atanları sendikalardan atma günüdür. Gün sendikalarda devrimci görüşün yaygınlaştırılması için mücadeleyi hızlandırma günüdür.

Yaşasın metal işçilerinin MESS'e ve oligarşiye karşı her türlü ihanete rağmen yürüttüğü kararlı mücadele.

yaşasın işçilerin devrimci birliği.

Kahrolsun işçi düşmanı Revizyonistler.

Kahrolsun oligarşi...

SAYFA ALTI

YAŞASIN KIZILAY İŞÇİLERİNİN KARARLI MÜCADELESİ

Devrimci Yol, Tek Eğitim Büro-İş Sendikası Genel Başkanı Vural Canpolat ile sendikanın çalışmaları ve işçilerin mücadeleisiyle ilgili bir konuşma yaptı.

Devrimci Yol: Tek Eğitim Büro-İş hangi işyerlerindeörgütlü. hangilerinde örgütlenme çalışmalarını sürdürüyor. Vural Canpolat: Tek Eğitim Büro-İş Kızılay Genel Müdürlüğü Etimesgut Merkez Depo Özel Selen Koleji Film Radyo Televizyon Merkezi işyerlerinde örgütlü ve yetkili sendika. Çeşitli yerlerde örgütlenme çalışmaları sürdürülüyor. Bunların en önemlisi de Orta Doğu Teknik Üniversesi.1500' den fazla işçi, altı yedi aylık bir ön çalışmadan sonra şubat ayı başından itibaren sendikamızda örgütlenmeye başladı. D. Yol: Genel Kurul toplantınızda Büro işkolunda çok sayıda sendikanın olduğundan söz edilmişti. En önemlilerini sıralayabilirmisin? V. Can: Türk-İş'e bağlı Tez Büro-İş yıllardır Türkiye bürobanka eğitim işçilerini patronlara satmış. İşkolumuzdaki en büyük sendika halen bu. DİSK'e bağlı Teknik-İş ve Bank Sen Sendikaları ise son genel kuruldan önce DİSK'te hakimmiş gibi gösterilen siyasetin der grupcu sendikaları. Yıllardır var olmalarına rağmen, uzlaşmacı nitelikleri nedeniyle hiç bir başarı gösteremediler. Bir de eskiden DİSK üyesi olup TİP'lilerin denetiminde olduğu için DİSK'ten çıkarılan Sosyal-İş Sendikası var. Bu sendika da "Devrimci" bir maske arkasında sarı sendikacılık yapıyor. ODTÜ işçileri adına toplu iş sözleşmesi imzalama yetkisi halen Sosyal İş'te ama şimdiye kadar ODTÜ'de işçilerin eğitilmesi ve kendilerini yönetmeleri konusunda, Anti-faşist mücadeleye katılmaları konusunda tek bir iş yapmadı. Son duruma göre de işçileri satıyor. Uzun süredir ODTÜ 'ye giremiyorlardı bile. Geçenlerde bildiri dağıtmak için gelmişler. İşçiler bildirileri alıp yırtmışlar.

D. Yol: Tek Eğitim Büro İş Sendikası ODTÜ işçileri arasında nasıl bir çalışma yürüttü? Bu konuyu biraç daha açabilmir misin?

V. Can: Tek Eğitim Büro-İş Sendikası işçileri sendikaya üye etmeyi sadece bir üye fişinin doldurulması olarakanlamıyor. Genel Kurulda işçilerin en geniş kesimlerini anti-faşist mücadeleye sokma ve işçileri kendi kendilerini yönetmeye alıştırma konularına ne kadar önem verdiğimiz görülmüştür. Biz en geniş işçi kitlelerini devrimci mücadeleye sokmaya çalışıyoruz. Sendika da bunun bugün en önemli araçlarından biri. Olaya böyle bakınca bizim nasıl bir çalışma yürütmemiz gerektiği ortaya çıkıyor. Aradaşlarımız yaz aylarında ODTÜ'den faşistlerin kovulması için yürütülen işçi eylemlerini örgütlediler, yönlendirdiler. O zaman daha sendikanın adı bile edilmedi. Sosyal İş Sendikası işyerindeki işçilerin yanına gitmeye korkarken, bizim arkadaşlarımız birer devrimci olarak görevlerini yerine getirdiler. Faşistlere karşı verilen mücadele sürecinde de güçlü bir birlik ve karşılıklı güven ilişkisi doğdu. Arkasından eğitim çalışmaları düzenlendi. Arkadaşlarımızın önderliğinde her bölümde işçiler arasında seçimler yapıldı. Bir işçi komitesi oluşturuldu. Son derece demokratik olarak yapılan çalışmalar, işçinin arkadaşlarımıza ve işçi komitesine güvenmesini sağladı. Daha sonra eğitimler daha da yaygınlaştırıldı. Yapılan bir toplantıda Sosyal İş sendikası iyice teşhir edildi. Gerçi onlar kendi pratikleriyle kendilerini teşhir ediyorlardı ya. Yani bizim işyerinde üye kaydetmemiz bütün bunlardan sonra gündeme geldi. Üye kaydedilmeden önce de işçi arkadaşlarımızın Tek Eğitim Büro İş Sendikasını tanımaları için Sendikamızın Anatüzüğü işçi toplantılarında tartışılıyor. Anti-Demokratik maddeler bulunmadığını konseyler aracılığıyla işçilerin yönetime katıldığını kendilerini yönetmeye alıştıklarını sendika ağalığının yapılamayacağını görüyorlar. Ondan sonra da daha önce pratikte birlikte mücadele ettikleri kimselerin yönetiminde bulunduğu Tek Eğitim Büro İş Sendikasına üye oluyorlar.

D. Y: Yürüyüş dergisinin şubat başındaki sayısında Tek Eğitim Büro İş'i hedef alan İlhan Akalın imzalı bir yazı çıktı. Bu konuyu açıklayabilir misin?

V. Can: İlhan Akalın, Sosyal İş Sendikasının yöneticilerindendir. Tek Eğitim Büro İş Sendikasının öğrenci sendikası olduğunu iddia ediyor. Geçen gün de işçilere en ufak bir danışma ihtiyacını ve gereğini duymadan ODTÜ'de rektörlükle sözleşme imzaladılar. Sosyal İş Sendikası, Bugün ancak hakim sınıfların yasalarına göre ODTÜ işçilerini temsil etmektedir. ODTÜ işçilerinin gerçek temsilcilerinin kimler olduğu önümüzdeki günlerde açıkça görülecektir. Ben İlhan Akalın'ın işçileri küçümseyen ve Tek Eğitim Büro-İş Sendikasını hedef alan bu yazısını çaresizliğin bir ürünü olarak değerlendiriyorum.

D. Yol: Bir de Kızılay'daki örgütlenme mücadelenizi anlatsan.

V. Can: Kızılay Derneği'nin iki ayrı işyeri var. Biri genel Müdürlük. Kızılay'ın ortasındaki o kızıl-aylı bina ve Gökdelen'in yanındaki bölümü. Diğeri ise Etimesgut'taki Merkez Depo. İki işyerinde toplam 400 civarında işçi arkadaşımızçalışıyor.

D. Yol: Örgütlenme sürecinde işçiler üzerinde baskı oldu mu?

V. Can: Olmaz olur mu. Hem de nasıl. Ama işçi arkadaşlarımız bütün bu baskılara göğüs gerdiler Büro işkolunda daha önce kolay kolay görmediğimiz mücedeleler vere vere bugüne ulaştılar.

D: Yol: Yapılan baskılardan bazılarını anlatır mısın?

V. Can: Önce isterseniz Kızılay Derneği Başkanı Recai Ergüder'in kafa yapısını anlatayım. O zaman ne tür baskıların yapılabileceğini daha iyi açıklayabilirim. Recai emekli bir general. Uzun yıllar Adalet Partisi milletvekilliği yapmış. İşçi arkadaşların sendikalaşmasına karşı. Bunu açık açık söylemekten de çekinmiyor. Sendikalaşmaya öyle karşı kf, Tek Eğitim Büro İş işyerinde örgütlenmeye başlayıp, daha patron kafalı bazı kişiler sarı Tez Büro İş'i işyerinde örgütlemeye çalıştığında, ona bile karşı çıktı. İşçilerin örgütlenmesini, örgütlü ve güçlü bir şekilde karşısına çıkmalarını istemiyor. Bugün Kızılay Derneği'nin yönetiminde olanların bir kısmı bu şekilde düsünüyor.

Önce beş arkadaşımız kış aylarında Ankara'dan Atyon'a sürüldü. Kızılay yetkililerini toplu sözleşme görüşmelerine çağırmıştık. Ayrıca bazı arkadaşlarımızın da toplu sözleşme görüşmelerine katılacaklarını bildirdik. Bu işçi arkadaşlar derhal sürgüne gönderildi. Yani Kızılay yöneticileri, işçilerin Anayasa'dan aldıkları sendikalaşma özgürlüklerine saldırarak, Anayasa'ya olan saygılarını da gösterdiler. Bunun üzerine Tek Eğitim Büro İş Sendikası kısa sürede bir imza kampanyası açtı. 10 bin imza toplandı. Arkadaşlarımızın geri gelmesi için başvuruldu. Ama sendikaya alabildiğine karşı olan Kızılay yöneticilerinden bir ses bile çıkmadı.

D. Yol: Bir de Tez Büro İş'ten söz etmiştin.

V. Can: Sürgünlerin arkadaşlarımızın mücadelesini kıramadığını görünce, bu kez gangster Tez Büro İş devreye sokuldu. Ayrıca işyerine faşistler getirildi. Faşistler uzun süre nöbet bekledi. İşçi arkadaşlarımıza baskı yaptılar. Tehdit ettiler. Bir kısmını zorla Tez Büro İş Sendikasına üye kaydettiler. Faşist bir müdür Etimesgut deposunda çalışan bir arkadaşımızı Tek Eğitim Büro İş'ten istifa ettirtmeye çalıştı. İstifa etmeyeceğini söyleyince arkadaşımıza saldırdı, boğazına sarıldı. Bütün bunlara rağmen, Tez Büro İş tutunamadı. Çekildi gitti. Tek Eğitim Büro İş Sendikasındaki kararlı mücadeleleri onları da şaşkına çevirdi. Kızılay yöneticileri bu defa işçi arkadaşlarımızı "zam yapacağız sendikadan ayrılın" diye aldatmaya çalıştılar. Bu oyunlar da tutmadı. Bir gün Etimesgut işçileriyle Tek Eğitim Büro İş'te toplantı yapıyorduk. İşçilerden biri kalktı. "Bizim güçümük Tek Eğitim'deki birliğimizden geliyor" dedi. "5 kuruş zam alalım, ama alınmızın akıyla sendikamızla alalım" Yani bu oyun da sökmedi.

D. Yol: Toplu sözleşme görüşmelerine başlayabildiniz mi?

V. Can: İşçilerin Anayasayla bile tanınan haklarına saygı göstermeyenler kolay kolay toplu sözleşmeye yanaşmıyor. Bütün yasal yolları zorlamamıza rağmen, bir türlü masaya oturtamadık. Kızılay'da greve gidiyoruz. Ama bu grevin gerçek sorumlusu bütün ısrarlarımıza rağmen masaya oturmayan Kızılay yöneticileridir.

D. Yol: Sizin de bir siyah çelen olayı var. O nasıl oldu? Aşağı yukarı bütün gazetelerde çıktı.

V. Can: İlk defa Kızılay'da işçiler siyah çelenkli bir yürüyüş yaptılar ve polislere rağmen mücadelelerini sürdürdüler. Kızılay patronları toplu sözleşme masasına oturmayınca, Etimesgut deposunda çalışan arkadaşlarımız bir siyah çelenk hazırlattı. Bir cumartesi günü toplu halde işten çıkıp geldiler. 100'den fazla işçi vardı. Siyah çelenkle Kızılay Genel Müdürlüğüne doğru yürümeye başlandı. Siyah çelenk bırakılacağı daha önce bildirilmişti. Kızılay yöneticileri polis çağırmışlar. Yürünürken bir haber geldi. Polis dağınılmadığı takdirde saldıracağını söylemiş. İşçi arkadaşlarımız bütün bu tehditlere rağmen en ufak bir kararsızlık göstermeden ekmek mücadelelerine devam ettiler. Bu yürüyüşe katılanların hemen hepsi de 40 yaşının üstünde, 15-20 yıldır Kızılay patronları tarafından sömürülen kişiler.

Siyah Çelenk bırakıldı. Bir sendikacı arkadaş ve bir işçi temsilcisi konuşma yaptı. Genel müdürlükte çalışan arkadaşlarımızın bu gösteriye katılması ise makineli tüfekli coplu polislerce engellendi. Arkadaşlarımız binadan dışarıya çıkarılmadılar. Konuşmalardan sonra, polisin tehditlerine rağmen, sendikaya gelindi ve toplantı yapıldı.

D. Yol: Genel Müdürlükte çalışanların bu tür eylemleri oldu mu?

V. Can: Onlar da iki defa yemek boykotu yaptılar. Recai Ergüder işçilerin birleşip mücadeleye girebileceklerine bir türlü inanmıyordu. Genel Müdürlükteki işçi arkadaşlarımız işyerine yerleştirilen faşistlerin saldırılarına ve tehditlerine yiğitçe göğüs gerdiler. Bölünmediler. Yaptıkları yemek boykotlarıyla da bunları ispatladılar. Şimdi de grevleriyle bir kez daha ispatlayacaklar.

D. Yol: Demin "Kızılay patronları" dedin. Bildiğimiz kadarıyla Kızılay Derneği bağışlarla yaşayan bir kuruluş. Bu sözü bilerek mi kullandın.

V. Can: Sorduğunuz iyi oldu. Yaygın bir yanlışlığı düzeltmek gerek.Kızılay Derneği bağışlarla yaşayan bir kuruluş değil. Derneğin gelirlerinin yüzde 83'ü rontgen filmi, oyun kağıdı satışlarından geliyor. Bağışların payı sadece yüzde 17. Kızılay Derneği bugün bir ticarethane gibi çalışıyor. Ama işçilerine ticari bir işletmenin normal olarak vermesi gereken hakları vermiyor.

D. Yol: Ücretler, diğer haklar nasıl?

V. Can: Çok kötü demek yeterli olur mu, bilmiyorum. bugün yönetimde hakim olanların yakınları çok yüksek ücretler alıyorlar. İşçi arkadaslarımız ise asgari ücretle veya bunun biraz üstünde ücretlerle çalıştırılıyor.

Bir süre önce, Etimesgut deposunda bir iş kazası oldu. İki arkadaşımız hafif, bir arkadaşımız ağır yaralandı. İşçi arkadaşlarımız bu kadar ezilirken, Kızılay Derneğinin olanakları faşistler için bile kullanıldı. Yapılan yolsuzluklar belgeleriyle gazetelerde açıklandı. Tekzip çıkmadı. Yani doğruluğu Kızılay yöneticileri tarafından bile kabul edildi.

D. YOL: Son bir soru daha sorayım. Şimdi ne yapacaksınız?

V Can: Önümüzdeki adım grev. Kızılay'ın ortasında şanlı bir grev yapacağız. Genel müdürlüğün önüne çadırımızı kuracağız, pankratlarımızı açacağız. Gökdelen'in yanın da da çadırımızı kuracağız. Grev sözcülerimiz Kızılay işçilerinin haklı mücadelesini günün 24 saati bütün Ankaralılara anlatacak. Ama Kızılay yöneticilerini teşhir etmeyi sadece grevle de bırakmayacağız. Bütün ülkelerdeki Kızılhaç Kızılaslan örgütlerine Kızılay'da dönen yolsuzlukları ve işçilere yapılan baskıları anlatan bültenleri ingilizce, almanca ve fransızca olarak ileteceğiz, belgelerin fotokopilerini göndereceğiz.

Ankara'nın gecekondu bölgelerinde Kızılay grevini ve Kızılay işçilerinin şanlı mücadelesini anlatacağız, onları bizleri desteklemeye çağıracağız. Bir işçi dayanışma gecesi hazırlıklarımız var. Çeşitli sendikacıların katıldığı halka açık toplantılar yapılacak. Diğer demokratik örgütler Tek Eğitim Büro-İş sendikasıyla dayanışma içinde. Halkımıza güveniyoruz. Bütün bunlara ek olarak, Kızılay Derneği konusunde Meclis araştırması açılması için çalışmalarımız sürüyor. Bunun için yakında bir imza kampanyasına başlayacağız.

D. Yol: Anlattıkların için çok teşekkür ederiz. Devrimci Yol Kızılay işçilerinin haklı mücadelesini tüm gücüyle desteklemektedir. Kızılay genel müdürlüğünün ve Etimesgut deposunun yiğit işçilerine ekmek kavgalarında ve anti-faşist mücadelelerinde başarı dileriz. Türkiyenin dört bir tarafındaki emekçiler onların yanındadır. Yaşasın Kızılay işçilerinin mücadelesi.

FAŞİST KATİLLERİN KATLETTİĞİ İBRAHİM BOZKURT ANTİ-FAŞİST BİR TÖRENLE GÖMÜLDÜ

ANKARA'nın Emek Mahallesi semtinde 1 Şubat 1978 günü faşist katiller tarafından katledilen Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu öğrencisi ve Ankara Dev-Genç delegesi İbrahim Bozkurt, memleketi olan Karaman'da düzenlenen bir cenaze töreniyle toprağa verildi.

Karaman'da cenaze kalabalık bir grup tarafından karşılandı. Sabaha kadar Halkevinde bekletildikten sonra, sabah saat 10'da Cumhuriyet Alanında başlayan törende yapılan konuşmaların arkasından yürüyüşe geçildi. Yürüyüş boyunca "İbrahimler Ölmez" "Zam-Zulüm-işkence, işte faşizm" "Faşizme Karşı Omuz Omuza" "Kahrolsun faşizm" sloganları haykırıldı. Otobüs terminalinin önünde devrim andı içildikten sonra, Taşkale'ye gitmek üzere otobüslerle yola çıkıldı. Burada da Taşkale'ye girmeden 1 km. önce köylülerin karşılaması ile başlayan tören, köyün içinden geçilip mezarlıkta yapılan kısa bir konuşma ve İbrahim arkadaşın gömülmesi ile son bulmuştur.

Köylüler İbrahim Bozkurt'un ailesine verilmek üzere aralarında 5000 lira para toplamışlar ve ailesine vermişlerdir. Ayrıca Karaman Halkevi üyesi olan İbrahim arkadaşın mezarının yapılması işini üstlenmiştir.

Partileşme Sürecine ilişkin Ba

ÜLKEMİZDE emekçi halklarımızın kurtuluş mücadelesi açısından en temel sorunun proletarya partisinin yaratılması sorunu olduğunu ifade ediyoruz. Sınıflar mücadelesinin olanca karmaşası ve keskinliği içinde sürmekte olduğu günümüzde, bu, geniş emekçi halk güçlerinin mücadelesindeki örgütsüzlük, dağınıklık ve kendiliğindencilik gibi zaafların aşılması açısından da mutlak bir gerekliliktir.

Dağınıklık başlıca: 1) Burjuva ideolojisinin işçi sınıfı ve sol hareket içindeki *geleneksel* etkinliği 2) bu etkinliğin kırılması yolundaki en önemli atılım olan 1971 Devrimci Mücadelesinin uğradığı yenilgi sonrasında ortaya çıkan ideolojik karışıklık ve; 3) Uluslararası sosyalist hareket içindeki parçalanmaların kaçınılmaz olarak ülkemize de yansıması gibi, bir kısmı genel, bir kısmı ise ülkemiz özgülüne ait nedenlere dayalı olarak ortaya çıkmaktadır. Dağınıklığın, bu gibi *temel* nedenleri ortadan kalkmadan, *genel bir "birlik talebi"* ile giderilemeyeceği ortadadır. Bu nedenle, birlik sorununun proletarya partisinin yaratılması sorunu olarak kavranması gerektiğini ifade ettik. Ülkemizdeki bugünkü somut koşullarda partileşmenin, partinin yaratılması sorununun, mevcut grupların bir araya gelmesini sağlayarak çözülmesi olanaklı değildir.

Devrimci Yol Bildirge'sinde partinin yaratılması sorununu bugünkü temel görev halkası olarak kavradığımızı belirtmiş ve bu konudaki görüşlerimizi *"partilileşme süreci"* şeklinde formüle ederek ortaya koymuştuk. Ülkemiz solundaki çeşitli grup ve "parti"lerin yayınlarında bizim bu konudaki görüşlerimizle ilgili olarak geniş "eleştiri"ler ileri sürülmüştür. İleri sürülen "eleştiriler"in tümünü ele alarak tartışmak olanaksız. "Eleştiriler" çoğu kez ülkemiz devriminin ve parti sorununun yararlı ve ilerletici bir tartışmasını sağlamaktan da uzak. Gene de herşeye rağmen bu "eleştiriler"in bir bölümünü olsun ele alarak proletarya partisi ve partileşme sürecine ilişkin sorunları bazı bakımlardan tartışmak yararlı olabilir.

***

M.L PARTİ TEORİSİNİN EVRENSELLİĞİ; VE ÖRGÜT BİÇİMİ SORUNU

Bildirge'de parti sorunu üzerine görüşlerimizi açıklarken, örgütlenme biçimi üzerinde durarak, *"her tarihi dönem için, farklı iktisadi, siyasi yapılardaki tüm ülkelerde geçerli bir parti modeli - biçimi yoktur."* demiş ve örgüt biçiminin çalışma tarzı ve devrim anlayışına zorunlu olarak bağımlı olduğunu söylemiştik. Bu görüşlerimiz, çeşitli gruplara ait yayınlarda M-L parti anlayışının *reddedilmesi* olarak; "Lenin'in parti öğretisinin fütursuzca revize edilmesi" (Kitle), "Leninist proletarya partisi'ne karşı çıkmak" (Devrimci Derleniş), "M-L örgütlenme anlayışının reddi, gevşek ve şekilsiz örgütlenme anlayışının savunulması" (H.Birliği) olarak değerlendirilip-eleştirilmiştir.

Eleştirilerin hepsi ortak özelliklere sahiptir. Hemen hepsi aynı tema üzerinde dönüp dolaşmaktadır. M.L. parti teorisi'nin hiç anlaşılamadığı, onun ya tüzük veya programla karıştırıldığı ya da örgütlenme biçimine indirgendiği hemen, ilk bakışta görülmektedir. Biçime ilişkin özelliklerin evrensel olanla karıştırılması, evrensel olan M.L. parti teorisinin hiç anlaşılmamış olmasından kaynaklanmaktadır.

Önce Halkın Birliği eleştirilerini ele alalım.

H.B. "D.Yol evrensel bir proletarya partisi tipi ve modeli olmadığını... söylüyor. Bu sözlerin marksizme leninizme ne kadar aykırı olduğunu kavramak için birbirinden çok farklı şartlarda mücadele eden partilerin *tüzüklerini* (abç) ve örgütsel faaliyetle ilgili yazılarını incelemek yeterlidir. Devrimci Yol bu tavsiyelerimize uyarsa bu tüzük ve yazılarda pek çok ortak şey bulacaktır... çok farklı koşullara sahip ülkelerde işçi sınıfının bolşevik tipte partisi veya leninist tipte partisi sözleri de Devrimci Yol'a bir şey öğretmemiştir."

H.B. eleştirileri bu minval üzere gidiyor. Bol bol laf! İşçi sınıfı partilerinin "bolşevik tipte olmak zorunda olduğu" fikrinin, *içi boş bir şekilde* tekrar edilip durulması... Hepsi bu... Tüzük ve de yazılardaki benzer laflara dikkat çekilmesinden öteye ML parti teorisine ilişkin sorunların hiçbirine ait en küçük bir tartışma gayreti bile yok. Çalışma anlayışının örgüt biçimini belirleyemeyeceği söyleniyor. Örgütlenme biçimi veya modeli leninist parti anlayışı ile aynı olarak görülüyor. Bu leninist parti anlayışının hiç kavranılmadığının bir delili. Bunun ötesinde bizim parti konusunda gevşek ve şekilsiz bir örgütlenmeyi savunduğumuzu (!) da ileri sürüyor.

Halkın Birliğinin eleştirileri, daha önce ele aldığımız Kitle eleştirisinin aynısı. Bu benzerlik raslantı değil ve bunun üzerinde duracağız.

Aynı eleştiriler "Derleniş" dergisinde de ileri sürüldü. "Derleniş" eleştirilerini de kısaca şöyle özetleyebiliriz. Derleniş, Bildirge'de "proletarya partisinin evrensel nitelik ve prensiplerini dağınık olarak" aktarmamıza rağmen "tam bir çelişkiyle bolşevik partisi diye adlandırdığımız (!) Marksist-Leninist militan proletarya partisinin "EVRENSEL" olmadığını savunduğumuzu" iddia etmektedir. Derleniş eleştirileri daha işin başında *çamura* saplanıyor: Bizim bolşevik partisinin örgütlenme biçimine (modeline) ilişkin sözlerimizi *keyfince* çarpıtarak yorumluyor (veya öyle anlıyor). Bunu "bolşevik partisi" haline getiriyor. Buradan da "ML partinin evrensel olmadığı"nı savunduğumuz sonucuna varıyor. Sonra da bize Marksist-Leninist partinin evrensel olduğunu anlatmaya çalışıyor ki, bu gayreti içinde herşeyi birbirine karıştırıyor! Bizim bir yandan Bildirge'de kullandığımız "proletaryanın öncü partisi", "her koşul altında mücadeleyi sürdürebilecek olan devrimci bir parti" gibi ifadelerle marksist-leninist partiye ait nitelikleri kabul ediyor olmamıza rağmen, aynı zamanda inkar da ederek (!) çelişkiye düşmemiz karşısında *ŞAŞKINLIĞINI* gizleyemiyor!

Bu kabul ettiğimiz şeyleri, inkar ederek düştüğümüz "çelişkili" inkarcılığımızı, *cehaletimize* (teorik yetersizliğimize!) bağışlıyor! Derleniş'in "orjinal" ifadeleriyle açıkladığı fikirlerini özetleyebilmek oldukça zor. Anlayabildiğimiz kadarıyla proletarya partisinin, "profesyoneller örgütü olması, sınıfın örgütlü öncüsü, sınıf birliğinin en üst biçimi" olması gibi nitelik ve "demokratik merkeziyetçilik" gibi prensiplerinin evrensel olduğunu, bizim ise bunları (bolşevik partisinin örgütlenme biçiminin evrensel olmadığını söyleyerek) reddettiğimizi ileri sürüyor. Bize bu nitelik ve prensiplerin hâlâ geçerli olduğunu kanıtlamaya, bu suretle bizi bolşevik partisinin örgütlenme biçiminin evrenselliğine (bunu kendisi M.L. parti anlayışı ile özdeş tutuyor) ikna etmeye çalışıyor. Bize öfkeli bir *zıgıt* çekmeye uğraşırken Derleniş'in her şeyi birbirine karıştırdığı çok açık! Birincisi bizim M.L. partiye ait sayılan (profesyoneller örgütü olma, yukarıdan aşağıya inşa edilme (bunu Derleniş "atlıyor"), sınıfın örgütlü öncüsü, demokratik merkeziyetçilik gibi) genel nitelikleri reddettiğimiz iddiası saçmadır. (Bunlara-Derleniş'in de *farkettiği* gibi - Bildirge'de de değinilmiş. Bunlar üzerinde lafazanlık ederek "teorik yetkinlik" gösterisinde bulunmak da *çocukça* bir bilgiçlik hevesi sayılabilir!) İkincisi bu "nitelik ve prensipler" M.L. Partiye ait *bazı* genel niteliklerden ibarettir. Leninist parti anlayışı, bu sayılanlardan çok daha geniş kapsamlı evrensel *"nitelik ve prensiplere", özelliklere sahiptir.* Üçüncüsü, bizim evrensel olmadığını söylediğimiz, örgütlenme biçimi (veya modeli) dir. M-L partinin evrensel nitelikleri, örgütlenme biçimine ilişkin değildir.

KISACA MARKSİST-LENİNİST PARTİ ANLAYIŞI

Eleştiriler, genel olarak, bizim, *"her tarihi dönem için ve farklı iktisadi ve siyasi yapılardaki tüm ülkeler için geçerli bir örgüt biçimi olamayacağı"* görüşümüzü anti-leninist (!) bularak bolşevik partisinin *örgütlenme biçiminin* evrensel, yani her dönem ve koşulda geçerli olduğu noktasında toplanmaktadır. Bu nokta etrafında toplanan tüm eleştiriler marksizmle hiç alakası olmayan doğmatizm, cehalet, safsata ve lafazanlık üzerine kurulmuş bir oportünizmden başka hiç bir anlam taşımamaktadır.

Marksist-Leninist parti teorisi ve M-L partinin *evrensel* nitelikleri üzerinde burada uzun boylu duracak değiliz. Kısaca belirtmeliyiz ki, leninist parti teorisi leninist-kesintisiz- devrim teorisine sıkı sıkıya bağlıdır ve onun bir uzantısıdır. Bu bakımdan leninist devrim teorisinin tüm evrensel ilkeleri, leninist partinin tüm evrensel niteliklerini belirler. Leninist devrim teorisinin özü, (burjuva) devlet mekanizmasının aşağıdan yukarıya parçalanarak ele geçirilmesi, sosyalizmin *proletarya diktatörlüğü altında* yukarıdan aşağıya doğru, alt ve üst yapıda (eşgüdümlü) inşası ve devletin ve sınıfların ortadan kaldırılmasıdır. Bu süreç, marksist leninist bilimsel teorinin, *bilinçli bir şekilde örgütlendirilmesini* önerdiği ve marksizm-leninizmle silahlanmış *proletarya partisinin öncülüğünde* gerçekleşebilecek olan bir süreçtir. Proletarya partisi, sonuçta bütün proletarya sınıfı ve halkla özdeşleşerek kendisinin de ortadan kalkması ile sonuçlanacak olan *bu önderliğin organizasyonudur.*

Proletarya partisi için, *her dönem* için geçerli, donmuş örgüt *biçimleri* olduğunu söylemek saçmadır. Siyasi iktidarın sömürücü sınıfların elinde bulunduğu dönemlerde bu *organizasyon*, öncelikle, siyasal iktidarın proletaryanın eline geçirilmesi mücadelesine göre şekillenir. (Devrim sonrası dönemde ise, partinin değişen görevlerle birlikte yeniden şekillenmesi kaçınılmazdır. Bu dönemde sözkonusu olan artık öncelikle proletaryanın "yeni bir devlet" olarak örgütlendirilmesidir. vb.) Öte yandan devrim öncesi toplumlarda devrimin niteliği farklı toplumsal yapılardaki ülkelerde farklı olacaktır. Bu anlamda devrimin izleyeceği yol da kaçınılmaz olarak farklı olacaktır.

Örneğin emperyalist-kapitalist ülkelerde uzun bir "barışçı" (evrimci) çalışma ile proletaryanın yukarıdan aşağıya bilinçlendirilip örgütlendirilmesi ve egemen sınıfların bir genel ayaklanma ile devrilip iktidarın ele geçirilmesi söz konusu iken sömürge ve yarı sömürge ülkelerde devrimin silahlı mücadele temeli üzerinde yükselen halk savaşı yoluyla gerçekleşmesi sözkonusudur. Bu iki farklı tip içinde de yine farklı iktisadi-tarihi siyasi koşullara göre, devrimci mücadelenin (siyasi iktidarı ele geçirme mücadelesinin) farklılıklar göstermesi sadece mümkün değil, *kaçınılmazdır.* Bu mücadelenin organizasyonunun, partinin organizasyonunda (biçimlenişinde) yansımayacağını düşünmek aptallığı ise marksizme ait olamaz!

Üçüncü Enternasyonal'inkomünist partilerinin örgütsel çalışmalarına ilişkin tezlerinde bu konuya ilişkin olarak şöyle denmektedir:

"... Komünist Partilerin mutlak, hatasız ve *değiştirilemez bir örgütlenme biçimi olamaz.* Proleter sınıf savaşının koşulları sürekli bir evrim sürecindeki değişmelere maruzdur ve proleter öncü bu değişmelerle ahenk içinde daima bunlara karşılık düşen yeni biçimler aramak zorundadır. Aynı şekilde *her ülkenin kendine özgü koşulları o ülkelerdeki partinin örgütlenme biçiminin özel uyumunu belirler"* (abç) (Parti Örgütlenmesinin İlkeleri, s.5)

Bizim her ülkede ve her zaman geçerli bir parti *biçimi* olamayacağı, bolşevik partisinin örgütlenme biçiminin de evrenselleştirilemeyeceği şeklindeki görüşlerimize karşı, "Bu Marksizm-Leninizme kılıç çekmektir" diyen Derleniş, komünist partilerin mutlak değiştirilemez örgüt biçimleri olamayacağını, her ülkenin kendine özgü koşulları nedeniyle o ülkelerin komünist partilerinin uygun *biçimler* alması gerektiğini söyleyen 3. Enternasyonal'e "kılıç çekebilecek" midir? Bizim bu hatalarımızı cehaletimize bağışlayan (!) Derleniş,3. Enternasyonal'in bu inkarcılığını (!) "revizyonizmin iğrenç bir taktiği" olarak mı, yoksa "teorik yetersizlik" olarak mı açıklayacak? Ordan burdan ezberlenmiş 3-5 lafla, devrimci fikirlerin üzerine yürümenin sonu, kafayı Lenin'in Enternasyonaline çarpmaktan daha parlak olamazdı.

Elbetteki bizim söylediklerimiz, marksist partiye ait *temel niteliklerin* ve *evrensel özelliklerin* bulunmadığı şeklinde anlaşılamaz. Bunun yanında elbette örgütlenme biçimi de her farklı durumda, *tamamen* farklı, *yepyeni biçimlerde* ortaya çıkacak değildir. Ama bu noktadan kalkarak örgütlenme biçiminin anti-diyalektik bir şekilde dondurulup mutlaklaştırılması sözkonusu olamaz

DEVRİM ANLAYIŞI VE ÖRGÜTLENME BİÇİMİ

Mücadele ve devrim anlayışının örgütlenme biçimini etkileyemeyeceğini kabul etmek mümkün değildir. Öyle ki, bu, bunu ileri sürenler için de geçerlidir. Bolşevik partisinin örgütlenme *biçiminin* evrenselliğini ileri süren HB, Kitle ve Derleniş abuk sabuk gerekçelerle, kanıtlamaya uğraştıkları bu tezle, gerçekte, sovyet biçimi bir ayaklanma fikrinden başka bir şey savunmuyorlar. Bu fikir ise, sovyet devriminin izlediği yolun, bolşevik partisinin *tarihi gelişim çizgisinin* ülkemizde de aynen gerçekleşeceği yolunda bir *"batıl inanca"* bağlıdır. Bi-

zı Eleştiriler ve Parti Sorunu

linçli ya da bilinçsiz bugün ülkemizde 1905 sonrasında mı olduğumuz yoksa 1900'lerde mi olduğumuz tesbitleri yapılmaya uğraşılır. Çokluk 1905 öncesinde, RSDİP'nin kuruluş döneminde bulunduğumuza karar kılınabiliyor. Bu yaklaşımla, bizler de (1971 hareketi) narodniklerin rollerini üstlenmiş oluruz. Sonuçta RSDİP'nin kuruluşu sırasında Lenin'in önerdiği "grupların birleşmesi" yolu, partinin oluşturulmasının 1978 Türkiyesindeki yolu olarak önerilir. "Ve evrensel bir gerçeklik de, *Parti* işçi sınıfı gruplarının belirli prensipler çerçevesinde derlenmesinden doğar. Bir grubun ideolojik birlikli kadrolarının bağımsız örgütlenmesinden asla değil." (Derleniş'ten) Bu ve benzeri düşünceler karşısında ülkemizin hem devrim yolunun, hem tarihsel koşullarının ve somut durumunun farklılığından söz açmaya, ülkemiz devriminin bir silahlı devrim niteliğinde olduğundan, partinin savaşçı bir nitelik taşımak, halkın silahlı mücadelesini örgütlendirip yönetecek şekilde örgütlenmek zorunda olduğundan, partinin de öyle "işçi sınıfını temsil eden (!) grupların birleşmesinden" olamayacağından sözetmeye kalktın mı, "orijinallik taslama", "marksizm leninizme kılıç çekme", "inkarcılık", "çete yaratıcılığı" kurşunlarını alnının ortasına yersin!

Mahir Çayan "Oportünizm bazen dogmatiktir de" der. Dogmatizm, sınıf mücadelesinin güncel görevlerinden kaçmaya *'tarihten bir mazeret arama'* çabasıdır. Lenin'den, Stalin'den ezberlenmiş 3-5 cümleye *"kölece" bağlılık* gerçekte *devrimci marksizmden kopmayı* vurgular. Burjuva idealizminden kaynaklanan kaba tarihsel paralellikler üzerinde düş kurma, dogmatizmin mistifikasyonundan başka bir şey değildir. Türkiye 50 yıldır tarihsel gerçekleşmeyi *bekleyen* küçük burjuva aydınların düş kırıklıklarıyla doludur.

Peki, diğerlerini anlıyoruz, ama "Mao Ze Dung düşüncesi" dediği zaman iki metre ilerisindeki mangalın içinde hiç kül bırakmayan H.B.'ne ne demeli? Mao Ze Dung'un Çin'de devrimin niteliğinin ve yolunun farklı olduğu, mücadelenin temel şeklinin savaş, örgütlenmenin temel şeklinin de *savaşçı örgütlenme* olmak zorunda olduğuna dair (örneğin bkz. Askeri Yazılar, s.331) onca sözüne ve onca halk savaşı teorilerine rağmen bolşevik partisinin örgütlenme biçiminin evrenselliği üzerine bunca gevezelikler ne anlama geliyor?

"Derleniş" ve Kitle gibileriyle kucaklaşma (gene!) ne için? Söyleyelim. Mao Ze Dung düşüncesi falan filan, HB'nin yakasına taktığı ve ara sıra kokladığı bir süs çiçeğinden başka bir şey değildir. Böylesi, sovyetik ayaklanma fikrine utangaç bir yaklaşımdır. Eğer çiçeği yakasının arkasına taksa Kitle'den hiç farkı kalmayacak!

TÜRKİYE'DE PARTİ SORUNU

Evet, tekrarlayalım. Ülkemizde proletarya partisi ne *kuruluş süreci* bakımından ne de *örgütlenme biçimi* bakımından RSDİP'in kuruluş süreci vede bolşevik partisinin örgütlenme *biçimi* ile aynı olmayacaktır. Parti örgütlenmesine ilişkin sorunların çözümü ülkemizin somut koşullarının bilimsel bir çözümlemesinden geçer. Elbette bu söylediklerimiz, M-L partilere ilişkin evrensel ilkelerin olmadığı anlamına gelmez. Ve hatta örgütlenme biçimi bakımından da bolşevik partisi tarafından gerçekleştirilmiş *genel* nitelikler, ülkemiz açısından da geçerlidir. Örneğin, ülkemizde de proletarya partisi *yukardan aşağı* örgütlenmek, yani ilk aşamada dar bir *devrimciler örgütü* olmak, sonra ikinci adımda işçi (ve emekçi) sınıfının öncü unsurları ile bütünleşmek, marksist-leninist bir ideolojik temel üzerine kurulmak, mücadeleyi her koşul altında sürdürebilecek şekilde örgütlenmek ve her alandaki mücadelelerin uyumlu bir organizasyonunu gerçekleştirmek, demokratik merkeziyetçilik-gizlilik ilkelerini temel alarak çalışmak durumundadır. Bu nitelikler, hem genel olarak devrimini yapmamış ülkeler açısından hem de ülkemiz için geçerlidir. Sorun bu noktadan sonra ve bu niteliklerin hayata geçirilişine ilişkin bir sorundur.

Ülkemiz devrimi, Ekim Devrimi'nden olduğu kadar elbetteki Çin, Vietnam ve Küba devriminden de farklı ara aşamalardan geçerek zafere ulaşacaktır. Mücadele biçimleri ile örgütlenme ilişkileri açısından, 917 Devrimi'nin gelişim aşamalarındaki uyumluluğu Lenin şöyle anlatıyordu: "... Her mücadele biçimi kendisine uygun tekniği ve uygun bir mekanizmayı gerektirir. Nesnel koşullara göre parlamenter mücadele başlıca mücadele şekli haline geldiği zaman parti de kaçınılmaz olarak parlamenter mücadele mekanizmasının karakteristik çizgileri daha güçlü bir şekilde ortaya çıkar. Buna karşılık nesnel koşullar, yığınların mücadelesini siyasal grevler ve başkaldırmalar şeklinde gündeme getirirse proletaryanın partisi bu mücadele biçimlerine "hizmet edecek" bir "mekanizmaya" sahip olmalıdır. Söylemeye gerek yoktur ki bu parlamenter mekanizmalardan farklı olarak biçimlendirilmiş özel bir "mekanizma" olacaktır. Halk ayaklanması koşullarının oluştuğunu kabul eden ama buna uygun bir mekanizma yaratılmasına özen göstermeyen örgütlü bir proletarya partisi geveze aydınların partisi olur." (Gençlik Üzerine, s. 113 Lenin)

Lenin burada, bir genel ayaklanma yoluyla siyasi iktidarı ele geçirme mücadelesi *süreci içinde*, o sürecin *genel* karakteri çerçevesi içindeki gelişmeleri ve partinin o ara aşamalara uyumu sağlama zorunluluğunu vurguluyor. Bu, siyasi iktidarın ele geçirilmesi süreci Çin, Vietnam, Küba devrimlerinde farklı bir süreç, bir halk savaşı süreci şeklinde gerçekleşmiş, parti örgütlenmesi de buna uyumlu olarak farklı bir şekilde biçimlenmiştir. Ülkemiz devrimi de, sömürge ve yarı sömürge ülkeler çerçevesi içinde genel olarak, emperyalist-kapitalist metropollerdeki Ekim Devrimi ile belirlenen genel ayaklanma yolundan farklı, uzun bir silahlı savaş, bir halk savaşı rotasını izleyecek, bunun yanında Çin, Vietnam ve Küba devrimlerinden de görece farklı ara aşamalardan geçecektir.

Ülkemiz devrimi, evrimci ("barışçı") değil karşı devrim güçlerinin bütün emekçi halka karşı açtığı bir savaş çizgisi üzerinde gelişiyor. Ülkemizde emekçi halklarımızı zafere götürebilecek bir önderlik, ancak, bu mücadelede emekçi halk güçlerinin faşist karşı devrim güçlerine karşı birleşik devrimci savaşını örgütlendirip yönlendirebilecek öncü savaşçı bir parti olabilir. Ülkemizde parti sorunu bu önderliğin marksizm leninizmin temel ilkeleri ışığında örgütlendirilmesi sorunudur.

PARTİLEŞME SÜRECİ ÜZERİNE BAZI ELEŞTİRİLER

"Partileşme süreci" konusundaki görüşlerimiz bunların yanında, gevşek ve şekilsiz bir örgütlenmeyi savunduğumuz, menşevik bir parti anlayışını savunduğumuz, bir hizipler konfederasyonu şeklinde bir örgütlenme anlayışına sahip olduğumuz şeklindeki eleştirilere de muhatap olmuştur.

Aydınlık Dergisi, Bildirge'de ifade edilen partinin yaratılması sorununun bugün için özel olarak bir hiyerarşi oluşturma sorunu olmadığı şeklindeki görüşlerimiz çerçevesindeki değerlendirmelerinde, bunun bizim hareketimiz içindeki küçük burjuva sınıfsal eğilimlerin bir *delili* olduğunu ileri sürmüştü, böyle bir şey yazıldığına göre, bunun aksini savunan, kariyerist eğilimler varki onları ikna etmeye çalışıyorsunuz diyor, kariyerizm mevki düşkünlüğü gibi eğilimlerin sınıfsal bir temele dayandığını, *bizim hareketimizin* küçük burjuva niteliğinden ileri geldiğini, ikna etmekle bu sorunun çözülemeyeceğini söylüyordu.

Aydınlık hareketinin sınıfsal niteliğini tartışmayalım. Herhangi bir hareketin sınıfsal niteliği nasıl, neye göre belirlenir? Aydınlık'ın mantığına göre bir hareketin (yada partinin) içinde küçük burjuva eğilimler varsa, tamam, bu eğilimler o hareketin sınıfsal niteliğini açığa vurur. Bu tamamiyle basit bir burjuva düz mantığıdır. Daha ötesi, burjuvazi proletarya arasındaki sınıf mücadelesinin, devrimden sonra bile proletarya partilerinin içinde de devam ettiğinin reddine dayanan revizyonist bir düşüncedir. Mao, parti içindeki burjuva ve proleter unsurların mücadelesinden ötede, *kendi içinde* yetmiş yaşından sonra bile bu mücadelenin sürdüğünü, içinde kaplanla maymunun birbirine karşı mücadele ettiğini söyler. Mao'ya göre insanın kendi içindeki maymunun (burjuva eğilimlerin) olmadığını söylemesi, var olan burjuva eğilimleri görmezden gelerek onunla uzlaşması anlamına gelir, parti içinde burjuvaziye karşı mücadeleyi sürdürmemek onunla uzlaşmak demektir. Şimdi, bizim içimizdeki küçük burjuva unsurları "keşfederek" bizim sınıfsal niteliğimizin küçük burjuva karakterine hükmeden Aydınlık, kendi içinde, burjuva eğilimler olmadığını söylüyorsa, bu, Mao'ya göre kendi içlerindeki burjuva unsurları görmezden gelerek onunla uzlaştıkları, *birleştikleri* anlamına gelir. Aksine, kendi içlerinde de bu çeşit eğilimlerin varlığını (eskaza!) kabul ediyorsa, bu kere de kendi mantıklarına göre, şimdiki TİKP'nin küçük burjuva bir sınıfsal karaktere sahip olduğunu belirler. Her neyse maksadımız Aydınlık'ın sınıfsal niteliğini tartışmak değildir. Bugün, bizim gibi partileşme mücadelesi içindeki bir siyasi hareket içinde küçük burjuva eğilimler bulunması ne anlama gelir? Marksizm-Leninizmi benimseme komünist olmak için yeterli değildir. Sınıflı toplumun bağrında, gelecek toplumun tohumları olan komünist unsurların en üst sentezi olan parti, bir yönüyle, sınıfsız toplumun unsurlarının yaratılması, toplumun bütün unsurlarının bu niteliğe dönüştürülmesi sürecidir. Parti, içinde, burjuva küçük burjuva eğilimlere fikirlere ve davranışlara karşı mücadelenin sürdürüldüğü ve devrimci unsurların partili mücadele içinde kollektif bir mücadele anlayışıyla eğitildikleri bir okuldur da.

Tabiatıyla bizim hareketimiz içinde de, bir proletarya partisi içinde bile var olan eğilimlerin bulunmadığını ileri sürecek değiliz. Partileşme süreci içinde de, bu tür eğilimlere karşı mücadele, sistemli ve bilinçli bir şekilde sürmek zorundadır. Asırlardan beri sürüp gelen ve burjuva toplumu tarafından beslenen, bireycilik, liberalizm, kariyerizm gibi küçük burjuva eğilimlere karşı, devrimci hareket saflarında bilinçli bir mücadelenin sürdürülmesi, ve böyle bir mücadelenin sürekli bir eğitim konusu olarak kavranması zorunludur. Bu, bir devrimci hareketin işçi sınıfının ve emekçi halkların öncü partisi olmaya layık olabilmesinin de temel şartıdır.

Aydınlık, bizim bir kusurumuzu yakalayarak devrimci hareketimize çamur atmak için bir fırsat ele geçirdiğini sanıyor. Oysa, onun yıllardır izlediği, *ideolojik siyasi çizgi ile belirlediği küçük burjuva milliyetçi karakteri* kanıtlamak için çaba sarfetmeye bile gerek yoktur. O, vaktiyle TİKP davasındaki bir üyesinin de açıkladığı gibi bir küçük burjuva aydınlar kulübünden başka bir şey değildir.

Bir başka eleştiri konusu da bizim, gevşek ve menşevik bir örgütlenme anlayışına sahip olduğumuz, şekilsiz bir hizipler konfederasyonunu savunduğumuz şeklinde. Bizim şekilsiz ve kendiliğindenci bir örgütlenme anlayışına sahip olduğumuzu ileri sürebilmek için daha ciddi deliller bulabilmek gerekirdi. Evet, bugün ülkemiz solu açısından geçerli olan dağınıklık, tek tek bütün grup (ve partiler!) için geçerli olduğu gibi bizim hareketimiz açısından *da* genel olarak doğrudur. Hareketin genel olarak kendiliğindenci bir nitelik taşıması, bir gevşekliğe de neden olmakta, *özerklik* eğilimlerini teşvik etmektedir. Ancak bizim, bu kendiliğinden durumu savunduğumuzu ileri sürmek ve bu durumu bizim ideolojik görüşlerimize yüklemek saçma bir şeydir. Bütün bunlar, yıkılması ve aşılması gereken engellerdir. Partileşme süreci, tüm bu olumsuz eğilim ve unsurlara karşı sistemli ve örgütlü bir mücadeleyi içerir. İdeolojik alandaki dağınıklığın giderilmesi, siyasi ve örgütsel alanlardaki dağınıklık ve kendiliğindenciliğe karşı siyasi çalışmaların derinleştirilmesi, kadro çalışması ve merkezileşmenin güçlendirilmesi doğrultusunda bir mücadeleyi içerir. Partileşme süreci böylesi bir anlayışla, emekçi halkların kurtuluş mücadelesini örgütlendirip zafere ulaştırabilecek olan öncü savaşçı partinin yaratılması mücadelesidir.

Bu görüşlerimize karşı yöneltilen eleştiriler de, çoğunlukla "bu işi niçin bir parti kurarak yapmadığımız" (!) şeklinde oluyor. Kitle bu konuda şöyle yazıyor: "Peki, bu partiyi kurma örgütünü kim, nasıl, nereden aldığı yetki ile oluşturacaktır?" Kitle, bizden neredeyse işçi sınıfı adına siyaset yapma yetkisini kimden aldınız diye sorgu sual ediyor.

"Parti olmadan programlaşma da kadrolaşma da olamaz." denilmektedir. Bu eleştireler de, aslında, parti kavramının ne denli *basit bir araç* olarak kavrandığının bir göstergesi olmaktan ileri gitmezler. Parti olmadan, programlaşma ve kadrolaşma olamazmış! O halde ne yapılmalı? *Önce* (programsız ve kadrosuz!) bir "parti"(!) kurarsın! (herhalde TİP, TSİP, TEP, VP, vb. gibi) Program, kadro vs. sonra halledilir. (Herhalde, halledilemese bile "soldaki partilerden biri olma" payesi bari elde edilebilir.) Böylesi düşünceler proletarya partisi kavramının ülkemizde ne denli yozlaştırıldığının bir delilidir. Bugün her önüne gelen 3-5 kişi yetkili makamlara başvurup, gerekli "kanuni lazime"leri (yasal gerekleri) yerine getirdi mi, eline *resmi* bir proletarya partisi belgesi geçiriyor. Artık geriye bu "öncülük hakkı"nın kuvvetle İDDİA edil-

(Devamı 16. Sayfada)

TEMEL ÇELİŞME VE BAŞ ÇELİŞME ÜZERİNE

TOPLUMSAL çelişmelerin doğru değerlendirilmesi devrim teorisi ile yakından ilgilidir. Bu çelişmeler arasında "TEMEL ÇELİŞME" ve "BAŞ ÇELİŞME" diye adlandırılan çelişmelerin hayati bir önemi vardır. Devrimin stratejisinin ve taktiklerinin tespiti doğrudan doğruya bu çelişmelerin tahlilinden kaynaklanmaktadır. Dünyada ve ülkemizde devrimci hareket içindeki siyasi ayrılıklar , çelişmenin bu iki biçiminin tespitindeki farklılıkların bir sonucu, Marksizmin ve özel olarak Marksist yöntemin bu en can alıcı sorunundaki hatalı tutumlar ve kavram karşaşası yüzünden ortalık tam anlamıyla toza dumana bulanmıştır. Bu yazımızda temel çelişme ve baş çelişme konusundaki *bazı* sorulara açıklık getirmeye çalışacağız.(1)

MARX, Engels, Lenin, Stalin karmaşık bir süreçte yer alan çelişmelerin eşdeğerde ve aynı etkinlikte olmadıklarını tespit etmişler, tahlillerinde belirleyici olanı olmayandan ayırt etmeye özel bir önem vermişlerdir. Ancak bilindiği gibi temel çelişme ve baş çelişme *ayrımı, kavramsal* düzeyde bu ustalar tarafından ortaya konmuş değildir. Bu konudaki kavram karşaşasının nedeni bir bakıma bu sayılabilir.

Marksist metodoloji en derin şekliyle, ustaların her konuda ortaya koydukları tahlillerde aranmalıdır. Marx ve Engels toplumsal değişmeyi tahlil etmişler, bunun asıl kaynağını bulmuşlardır. Ortaya koydukları materyalist tarih anlayışı bunun en parlak ve öğretici örneğidir. Temel çelişme ve baş çelişme, onların bu teorilerinde bulunmalıdır. Aynı şekilde Lenin, felsefe konusundaki çalışmaları yanısıra ve daha çok da siyasi analizlerinde büyük bir diyalektisyen olduğunu göstermiştir. Lenin Rus Devrimi'nin siyasi meselelerini çözerken, devrimin asgari ve azami programını belirlerken, demokratik devrimin ve sosyalist devrimin stratejik hedeflerini ayırt ederken, bizim bu yazıda temel çelişme ve baş çelişme şeklinde ifade edeceğimiz türden çelişmelerin çözümlemesine dayanmıştır.

MAO ZEDUNG VE TEMEL / BAŞ ÇELİŞME KONUSU

Marksist literatürde ilk olarak Mao Zedung, çelişme sorununu ayrı bir konu olarak incelemiştir. Bilindiği gibi bu konuda "Çelişme Üzerine" makalesi Marksist klasikler arasında önemli bir yer tutar. Mao bu makalesinde, temel çelişme ve baş çelişme deyimlerini kullanmasına rağmen, çelişmenin bu iki biçimi arasında kavramsal düzeyde net bir ayırımı ortaya koymamaktadır. Ancak böyle bir ayırım doğrultusunda önemli ipuçları söz konusudur. Zengin ve derin bir muhtevaya sahip olan bu makalesinde, Mao, "temel çelişme" hakkında şöyle demektedir:

"Bir şeyin gelişme sürecindeki temel çelişme ve sürecin bu temel çelişme tarafından belirlenen özü, süreç tamamlanıncaya kadar kaybolmaz; ama uzunca bir süreçte şartlar genellikle her aşamada değişir. Çünkü bir şeyin gelişme sürecindeki temel çelişmenin niteliği ve sürecin özü değişmediği halde, temel çelişme uzunca bir süreç içinde bir aşamadan diğerine geçerken gittikçe şiddetlenir. Ayrıca temel çelişme tarafından belirlenen ya da etkilenen büyük, küçük çeşitli çelişmelerden bazıları şiddetlenir, bazıları geçici olarak ya da kısmen çözülür ya da hafifler ve bazı yeni çelişmeler doğar; bundan dolayı birşeyin gelişme sürecindeki aşamalara dikkat edilmezse, onun çelişmeleri doğru bir biçimde çözülemez." (Seçme Eserler, Cilt I, s. 381-382)

Mao, "baş çelişme" konusunda da şunları söylemektedir:

"Karmaşık bir şeyin gelişme sürecinde birçok çelişme vardır. Bunlardan bir tanesinin varlığı ve gelişmesi, öteki çelişmelerin varlığını ve gelişmesini belirler ya da etkiler. İşte bu daima baş çelişmedir. (...) Bir sürecin gelişmesindeki her aşamada önder rolü oynayan sadece tek bir baş çelişmenin bulunduğu kesindir. Bu nedenle, eğer bir süreçte birkaç çelişme varsa, bunlardan bir tanesi önder ve belirleyici rolü oynayan baş çelişme olacak, diğerleriyse tali ve tabi bir durumda bulunacaktır. Dolayısıyla, içinde iki ya da daha fazla çelişme bulunan karmaşık bir süreci incelerken, bütün çabamızı o sürecin baş çelişmesini bulmaya yöneltmemiz gerekir. Bu baş çelişme bir kere kavrandığında, bütün meseleler kolayca çözülebilir. (...) Bir süreçteki bütün çelişmeleri eşit olarak görmemek, baş çelişmeyi tali çelişmelerden ayırt etmek ve baş çelişmeyi kavramak için özel bir dikkat göstermek gerekir..."(a.g.e., s.387 ve 388)

TEMEL ÇELİŞME NEDİR? BAŞ ÇELİŞME NEDİR?

Görüldüğü gibi, Mao'nun açıklamalarında da bu konuda net bir ayırım, daha doğrusu, böyle kategorik bir ayırıma gitmek için özel bir çaba yoktur. Fakat bu makale dikkatle incelendiğinde, temel ve baş çelişmenin farklı kategoriler olduğunu görebiliriz.

Mao'nun açıklamaları ışığında, temel çelişmenin ve baş çelişmenin ortak özelliklerini şöyle ifade edebiliriz: Her iki çelişme de, içinde yer aldıkları "bütünlük"te *belirleyici* bir özelliğe sahiptir.

Ama temel çelişme ve baş çelişme kavramları toplumsal ve siyasal tahlillerde *farklı* düzeylerde kullanılan kavramlardır. Her ikisinin ortak özellikleri yanısıra farklı özellikleri de önemlidir. Bu "belirleyici olma" ortak özellikleri, her ikisini de, içinde yer aldıkları "bütünlük"lerde mevcut olan diğer çelişmelerden ayırt eden bir muhteva taşımaktadır. Öyleyse, temel çelişme ve baş çelişme arasındaki fark, bunların " belirleyici olma" özelliklerinin *hangi* bütünlükler içinde söz konusu olduğunda aranmalıdır.

Temel çelişme nedir? Temel çelişme, bir *süreç'in* ortaya çıkmasına neden olan; bu sürecin gelişimini başından sonuna kadar etkileyen; kendisi çözülünce sürecin de çözülmesine, ortadan kalkmasına neden olan çelişmedir. Kuşkusuz temel çelişme, bu süreç içindeki diğer çelişmelerin ve başka süreçlerin etkisine de maruz kalmaktadır. Bu karşılıklı etkileşim sonucudur ki temel çelişmenin, dolayısıyla da sürecin gelişimi düz bir hat izlemez. Bir başka ifadeyle, temel çelişmenin belirlediği böyle bir süreçte, bu sürecin içsel hareketliliği (diğer çelişmelerin kendi aralarında olan ve temel çelişme ile olan karşılıklı etkileşimleri) ve bu süreç üzerinde başka süreçlerin dışsal etkisi sonucunda, sürecin gelişiminde bazı farklılaşmalar meydana gelir. Sürecin özü değişmez ama, süreç *"aşama"*lara ayrılır.

Peki baş çelişme nedir? Nasıl ki temel çelişme dediğimiz bir çelişme sürecin ortaya çıkmasına neden oluyorsa, baş çelişme de bu süreç içindeki bir aşamanın ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Baş çelişme, ortaya çıkmasına neden olduğu aşamanın üzerinde belirleyici bir etkiye sahiptir.

Özetle söylersek, temel çelişme sürece damgasını vurur; baş çelişme ise aşamaya damgasını vurur. Dolayısıyla, bu süreç içinde yer alan aşama da, son tahlilde, temel çelişme tarafından belirleniyor demektir. Temel çelişme ve süreç arasındaki *ilişki* ile bu süreç içinde yer alan baş çelişme ve aşama arasındaki *ilişki*-aynıdır.

Temel çelişme ve baş çelişme arasındaki ayırımın mahiyetini daha iyi kavrayabilmek için somut toplumsal süreçleri ele almamız yararlı olur. (2)

TOPLUMSAL DEĞİŞMEDE TEMEL ÇELİŞMENİN VE BAŞ ÇELİŞMENİN ROLÜ

MARKSİZM'de çelişme'ye verilen önem, kuşkusuz, onun "değişme"nin kaynağı olmasındandır. Marksizmin ayırt edici özelliği, dünyayı açıklamakla yetinmeyerek onu değiştirmeyi amaçlamasıdır. Toplumsal süreçlerdeki değişimin kanunları bilindikten sonradır ki onları değiştirme görevi, devrim yapma görevi yerine getirilebilir. Dünyayı, "değiştirmek" açısından açıklayan Marksizm, tahlillerinde herşeyden önce bu değişimin temel dinamiğini ortaya koymaktadır. Meseleye bu açıdan yaklaşan Marksizm bütün toplumsal gelişmelerin özünde yatan dinamiğin, maddi hayatın yeniden üretilmesi tarzı olduğunu kanıtlamıştır. Bu, toplumsal süreçlerde karşılıklı etkileşim halindeki unsurlar arasında *üretim* faktörünün son çözümlemede belirleyici bir özellik taşıması demektir. Üretim tarzını meydana getiren iki ana bileşen - üretici güçler ve üretim ilişkileri - arasındaki mücadele bütün toplumların muharriki (hareket ettiricisi) olmaktadır. Marx ve Engels "bizim tarih anlayışımıza göre, tarihin bütün çatışmalarının kökeni üretici güçler ile ilişki tarzı arasındaki çelişkidendir" diyorlardı. (Seçme Yapıtlar, s. 74) Bu tespit bütün sınıflı toplumlara tekabül etmektedir.

Tarih boyunca üretim tarzları da bu çelişmenin özgül biçimlenişi ile ortaya çıkmıştır. Marx üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çelişme yasasını tarih boyunca ortaya çıkan toplumlara uyguladığında farklı türden üretim tarzlarının, köleci toplumun, feodal toplumun, kapitalist toplumun nasıl ortaya çıktığını çözümlemiştir. Örneğin bu çelişme kapitalist toplumda sınıf ilişkileri açısından kendini burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişmede gösterir.

Anlaşılacağı gibi bir toplumu incelerken, onun nasıl değiştirilmesini araştırırken bu toplumun hangi üretim tarzına, yani nasıl bir temel çelişmeye sahip olduğunu kavramak gerekir. Örneğin, bir kapitalist toplumun temel çelişmesi sınıfsal düzeyde burjuvazi ile proletarya (sermaye ile emek) arasındaki çelişme olduğundan toplumsal devrimin nihai olarak çözmesi gereken çelişme de budur.

Ama meselenin bu şekilde ele alınması da yeterli değildir. Çünkü tarihte hiç bir zaman saf bir üretim tarzı olmamıştır. Bir toplumun içindeki egemen üretim tarzını ve buna bağlı olarak da diğer toplumsal çelişmeleri bir bütün olarak ele almak gerekir. Ayrıca hiç bir toplum tek başına ele alınarak incelenemez. Onun diğer toplumlarla olan ilişki ve çelişkileri de bu toplumsal sürecin biçimlenişinde etkili olmaktadır. Bu yüzden incelenen toplum, dünya çapında, diğer toplumsal süreçlerin oluşturduğu karmaşık sürecin bir parçası olarak değerlendirilmeli, bu bütünün bir parçası olarak ele alınmalıdır.

Ama bunların bilinmesi de hâlâ somut bir toplumda değişmenin (devrimin) nasıl olacağını kavramak için yeterli değildir. Çünkü bir toplumsal süreç, örneğin somut bir toplumsal formasyon (bir ülke) ele alındığında, temel çelişme süreç boyunca ortadan kalkmamakla birlikte, "bu sürecin içsel hareketliliği (diğer çelişmelerin kendi aralarında olan ve temel çelişme ile olan karşılıklı etkileşimleri) ve bu süreç üzerinde başka süreçlerin dışsal etkisi" sonucunda, süreçte bazı farklılaşmalar (aşamalar) meydana gelir. Söz konusu çelişmelerden bir tanesi ön plana çıkar ve bu süreç içinde bir aşamanın ortaya çıkmasına neden olur. Sürecin gelişimi için, ve nihai olarak da temel çelişmenin çözümü için bu aşamanın aşılması, yani mevcut çelişmenin çözülmesi gerekir. Bu çelişme, belirttiğimiz gibi, baş çelişmeden başka bir şey değildir. Temel çelişmenin çözülmesi, yani toplumsal sürecin bütünüyle değiştirilmesi için baş çelişmenin çözülmesi gerekmektedir.

Burada, şimdilik, baş çelişmenin şu özelliklerine değinmekle yetinelim: Bir toplumsal süreçte, baş çelişmenin mutlaka üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çelişmeden kaynaklanması gerekmez. (3) Bir başka ifadeyle, baş çelişme, temel çelişmenin yönlerine tekabül eden (fakat aynısı olmayan) bir muhtevaya da sahip olabilir, ya da, başka bir sürecin uzantısı olarak da gündeme gelebilir. İkincisi, süreç içinde öyle gelişmeler olabilir ki, mevcut baş çelişme çözülmediği halde, bir başka çelişme ön plana çıkar ve bu çelişme baş çelişme olur (yerini aldığı başçelişme, böylece, ikincil plana düşmüş olur.) Yani aynı anda iki baş çelişme birden olamaz. Bir sürecin gelişimi boyunca yalnız bir tek temel çelişme olabilir ve bu sürecin belli bir aşamasında ise yalnız bir baş çelişme olabilir. Temel çelişmenin çözülmesi aşamasına gelindiğinde, temel çelişme ve baş çelişme ayniyet kazanır. Bu durumda temel çelişmenin çözülmesi için nesnel planda koşullar hazır demektir. (Ama bu durumda dahi, belli koşulların etkisiyle bir başka çelişme ön plana çıkarak baş çelişme olur ve bu ayniyet bozulabilir.) Kısacası, bir toplumsal sürecin yerini bir başka sürece bırakması için temel çelişmenin çözülmesi gerekir. Temel çelişme ve baş çelişmenin ayniyet kazanması budur.

Özetle, bir ülkedeki sürecin değişmesi için, yani devrimin gerçekleşmesi için mücadele verirken, bu ülkenin temel çelişmesinin ve baş çelişmesinin tespit edilmesi (dünya çapındaki temel ve baş çelişmenin ışığı altında) gereklidir.

MARKSİST YÖNTEM, "SOYUTLAMA", TEMEL ÇELİŞME VE BAŞ ÇELİŞME

Temel çelişmenin ve baş çelişmenin ortak özelliğinin, içinde yer aldıkları "bütünlük"te "belirleyici olma" özelliği olduğunu biliyoruz. Sorun, bir yanıyla da, bu "bütünlük"ün sınırını bilmek, yani temel çelişmenin belirlediği süreç ve baş çelişmenin belirlediği aşama arasındaki ilişkiyi görebilmektir. Bunu kavramak

SAYFA ON

için en doğru yol Marksist soyutlama yöntemine başvurmaktır. Burada, 'soyutlama' yöntemini tartışmadan önce, konunun daha iyi anlaşılabilmesi için bazı ön açıklamalarda bulunmayı gerekli görüyoruz:

I. Herşeyden önce, tahlil etmeye çalıştığımız "sürecin" sınırlarını bilmek ve bu sürecin hangi bütünlük (süreç) içerisinde yer aldığını saptamak zorunludur. Bu yapılmadığı zaman kavram kargaşası kaçınılmaz olur.

II. Diyalektiğin "her şey birbirine bağlıdır" önermesi, bir karşılıklı-etkileşimi ifade etmektedir. Kuşkusuz, bu etkileşimde, son çözümlemede, bir belirleyen-belirlenen ilişkisi ortaya çıkar. Herşeyin birbirine bağlı olması, herşeyin birbirine *göre* değerlendirilmesini *de* gerekli kılar. Kuşkusuz, bu göreceli olma durumu belli bir bütün (bir süreç) içinde anlamlı olur. Bu bakımdan, karşılıklı-etkileşim ve görecelik, ele alınan bütün'ün (sürecin) sınırları çizildikten sonra tartışılmalıdır.

III. Bu "sınırlama", farklı soyutlama düzeylerinde olabilir. (Bu noktada, soyutlamanın hangi düzeyde yapıldığına dikkat edilmelidir.)

IV. Ele alınan sürecin bir çelişmeler yumağı, bir "süreçler karmaşası" olduğu bilinmelidir. (Yani bu "karmaşık süreç" başka küçük süreçlerden meydana gelir.) Bu bütünlük (süreçler karmaşası) içinde başka bütünlük'lerin uzantıları olan süreçler ve bizatihi bu bütünlük'e ait süreçler yanyana ve/veya iç içe yer alırlar.

V. Ele alınan bütünlük (süreç) üzerindeki başka bütünlük(ler)in etkisi de hesaba katılmalıdır. Bir başka ifadeyle, bu bütünlükler, incelenen sürecin (bütünlük'ün) üzerinde yükseldiği koşullar olarak görülmelidir.

***

TEMEL çelişme ve baş çelişme gibi bir ayırımın önemini Marksist yöntem'de "soyutlamaya" verilen önemde aramak gerekir. Marx soyut tümdengelim yönteminin koyu bir taraftarıydı:"Organik bir bütün olarak bir cisim, bu cismin hücrelerinden daha kolay incelenir.. Ayrıca, ekonomi biçimlerinin tahlilinde ne mikroskoptan yararlanılabilir, ne de kimyasal araçlardan. Her ikisinin de yerini *soyutlama gücü almalıdır.*" (Marx, Kapital C.1, s. 14, [illegible]) Soyutlama bir şeyin özünü, iç yasalarını bulup çıkarmada, esaslı olan şeyleri esaslı olmayan şeylerden ayırmada, tayin edici olanları tayin edici olmayanlardan ayırmada, incelemede kullanılan bir yöntemdir.

İşte temel çelişme ve baş çelişme de, bir sürecin analizinde, farklı soyutlama düzeylerinin ortaya çıkardığı anahtar kavramlardır. Bir sürecin incelenebilmesinin ön koşullarından biri onun sınırlarını doğru çizebilmektir. Bu konuda en önemli yöntemsel araç soyutlama'dır. Farklı soyutlama düzeyleri, incelenen bütünün farklı özelliklerinin kavranmasına hizmet eder. Tıpkı mikroskop altındaki bir organik hücrenin, merceğin odak noktasının büyütülerek ya da küçültülerek farklı açılardan incelenmesi gibi; soyutlama düzeyini daha genelleştirerek ya da özelleştirerek bir süreci incelemek mümkündür ve gereklidir. Temel çelişmenin ve baş çelişmenin birbirlerinden farklı olarak oynadıkları rol de bu noktada ortaya çıkar.

Temel çelişme, başından sonuna kadar, sürecin tarihsel ve yapısal genel özelliğinin, yani sürecin özünün kavranmasına ışık tutar. Baş çelişme ise, bu sınırları bilinen (saptanan) süreç içinde, yaşanılan aşamanın özel özelliklerinin kavranmasına ışık tutar. Bir başka deyişle, sürecin temel çelişmesini tespit etmek yeterli değildir. Somut koşulların somut tahlilini yapabilmek, yani her özel durumu kavrayabilmek için, her özel durumda tayin edici olan ile olmayanlar birbirinden ayırt edilmelidir. Bunun için de temel çelişmenin tespitinden başka, baş çelişmenin tespiti de gereklidir.

**

BUGÜN [illegible] olunda "temel çelişme nedir?.. baş çelişme nedir?" [illegible] hemen hemen her siyasal [illegible] farklı ve hatta "kendine özgü" cevapları vardır. Bu farklı cevaplar, dünya ve ülke tahlillerindeki farklı yaklaşımlardan kaynaklanmaktadır. Ama bu farklılıklar sadece siyasi ya da ideolojik tutum ayrılıklarının birer sonucu da değildir. Hatta diyebiliriz ki, kavramsal düzeyde temel çelişme ve baş çelişme soyutlamalarının farklı içeriklerde benimsenmiş olması (daha doğrusu özümsenmemiş olması) bu konudaki ayrılıkların, esas olmasa bile önemli bir nedeni olmaktadır. Çünkü, yaptıkları "tahliller" bir yana, kimilerine göre, bir süreçte birden fazla temel çelişme olabilmektedir! (4) Ve bu temel çelişmelerden bir tanesi mevcut aşamanın baş çelişmesi sayılmaktadır! (Bu anlayış daha çok ÇKP revziyonizmi taraftarlarına aittir. Eskiden PDA'cılar böyle bir görüşü savunmaktaydılar. - hatta PDA'nın 26. sayısında, Aralık 1970'te, "Emperyalizm Üretim Tarzı, Sınıflar ve Baş Çelişme" başlıklı "teorik"(!) bir yazı da yayınlandı.- Ama şimdiki Aydınlık bu saçma görüşü "terkederek" yeni saçma görüşleri piyasaya sürmeye başlamıştır. Bu günlerde - eğer bu konuda da "öz eleştiri" yapmazlarsa - HK, HY vb. grupçuklar bir süreçte birden fazla temel çelişme olabileceğini ve bunlardan birinin baş çelişme olacağını savunmaktadırlar.) Kimileri ise, tarih boyunca, temel çelişmenin sadece bir tane olduğunu, bunun da üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çelişme olduğunu; bir toplum özel olarak ele alındığında ise buna ait özel bir temel çelişmeden bahsedilemeyeceğini ama baş çelişme'den bahsedilebileceğini vs. ileri sürmektedirler. SBKP revizyonistleri ve izleyicileri ise temel çelişme ve baş çelişme ayırımında bulunmamaktadırlar.(Bu tutumun siyasi sonuçları BİLDİRGE'nin 11. sayfasında ve Devrimci Yol'un çeşitli yazılarında ele alınmıştır.) Kuşkusuz bunların dışında tespit edemediğimiz daha "ilginç"(!) yaklaşımların var olması da mümkündür...

Ne var ki, bunların doğrudan eleştirilerine girişmek bu yazımızın boyutlarını aşan bir iş olmaktadır. Zaten bu yazımız, bir bakıma da böylesi sakat yaklaşımların mantığının bir eleştirisi sayılmalıdır. Burada, temel çelişme ve baş çelişme ayırımının farklı süreçlerde nasıl ele alınması gerektiğini, örneğin bunların dünya ve ülke değerlendirmelerinde *somut* olarak nasıl kullanıldığını bugüne dek ortaya koyduğumuz kendi görüşlerimiz çerçevesinde açıklamaya çalışalım.

Bu görüşlerimizin özeti Devrimci Yol BİLDİRGE'sinde şöyle ifade edilmişti:

"Emek - sermaye çelişmesi - çağımızın temel çelişmesidir. Bunun bir ifadesi olarak dünya çapında proletarya burjuvazi vede sosyalizmle emperyalizm arasındaki çelişme nihai tayin edici bir muhteva taşımaktadır (temel çelişme). Bunun yanında emperyalist kapitalist sistemle sömürge, yarı-sömürge ülkeler arasındaki çelişme temel çelişmenin çözümünü tayin edici önemde etkileyen bir çelişme (baş çelişme)dir."(s.11)

Çağımızda, sosyalizmle kapitalizm arasında çelişme, dünya çapında niçin nihai tayin edici bir çelişmedir ve nihai tayin edici çelişme olması ne demektir? Bu soruların cevabını ortaya koyan şey, kapitalizmin emperyalizm aşamasına girmesidir. Kapitalizmin tekelci kapitalizm evresine girilmesiyle birlikte aynı zamanda dünya çapındaki çöküş sürecine girmesi de gündeme gelmiştir. Emperyalizm çürüyen kapitalizmdir. Kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Sosyalizmin arefesidir. Bu yüzden emperyalizmin bir dünya sistemi olarak ortaya çıkması ile birlikte, dünya çapındaki çelişmeler içinde proletarya ile burjuvazi, (emek-sermaye) çelişmesinin (ekonomik-sosyal-siyasal) toplumsal sistemler düzeyindeki bir ifadesi olan sosyalist sistemle, emperyalist-kapitalist sistem arasında çelişme temel çelişme (nihai tayin edici çelişme) olarak bütün sürece damgasını basan bir çelişme haline gelmiştir. İçinde yaşadığımız çağın, bu temel çelişmenin çözümü ile, dünya devriminin zaferi ile sonuçlanacağı kesindir.

Evet, dünya çapındaki toplumsal süreç, kapitalizm ve sosyalizm arasındaki temel çelişme mihverinde yürümektedir. Ancak bu sürecin bugünkü aşaması, emperyalist-kapitalist ülkeler ile sömürge, yarı - sömürge ülkeler (toplumlar) arasındaki baş çelişme ile karakterize edilmektedir.

Bir ülkede devrimin dinamiklerinin bulunması için bu ülkenin dünya çapındaki toplumsal süreç içindeki yerinin belirlenmesi gerektiğini (yani bu toplumun, dünyadaki temel ve baş çelişmenin ışığı altında incelenmesi gerektiğini); bu toplumdaki egemen üretim biçiminin tespiti ışığında, temel çelişmenin ve içinde bulunulan aşamadaki baş çelişmenin kavranması gerektiğini vurgulamıştık.

Buraya kadar göstermeye çalıştığımız gibi, en üst soyutlama düzeyinde tespit edilen üretim güçleri - üretim ilişkileri arasındaki çelişme ile tek tek ülkelerin ayırt edilmesi mümkün değildir. Böylesi bir yaklaşım, yöntem bakımından, "meyve" nin özelliklerini söyleyerek misket elması, niğde elması vb. elma çeşitleri arasındaki ayırt edici özellikleri bulmaya çalışmaktan farksız olurdu...

Öyleyse tek tek ülkeleri ele alırken ilk yapılması gereken, bu ülkelerin içinde yer aldıkları bütünlükle olan bağlantılarını tespit etmektir. Tersinden söylersek, bağlı oldukları bütünlükten somut bir ülkeye doğru yaklaşmalı, soyutlama düzeyini bu ülkedeki somut toplumsal formasyonun sürecinin sınırlarına kadar indirmeliyiz. Bu nasıl yapılacaktır? Örneğin, kapitalizm çerçevesindeki bir toplumsal süreci ele alalım. (Kapitalizm sürecinin temel çelişmesi, bilindiği gibi, sınıfsal düzeyde, proletarya burjuvazi çelişmesidir. Ancak bu çelişme de kapitalist toplumsal formasyonlar arasındaki farkı açıklamaktan yoksundur.Bu hâlâ üst düzeyde bir soyutlama olmaktadır ve somut tarihte zaten saf bir kapitalizm mevcut değildir.) Kapitalizmin temel gelişmesinin somut bir kapitalist ülke düzeyindeki süreçte nasıl biçimlendiği de gözlenmelidir. Bunun için de analize *TARİH* ögesinin katılması gerekir. Toplumsal formasyonların somut çözümlenmesi ve kendi süreçlerinin temel çelişmesinin tespit edilebilmesi, yani çelişmenin evrenselliği ile özgüllüğü arasındaki diyalektik bağlantının kurulması, ancak tarih ögesinin analize katılmasıyla mümkün olur.

Bu somut tarihsel analiz, ülke devriminin gerçekleşmesi için çözülmesi gereken temel çelişmenin ve bunun zorunlu bir adımı olarak da mevcut aşamadaki baş çelişmenin kavranmasıdır. Mao Zedung'un Çin konusunda yaptığı somut analizler bunun çarpıcı örneğini teşkil etmektedir. Mao Zedung Çin'deki toplumsal sürecin yarı-sömürge, yarı-feodal bir süreç olduğunu ortaya koymaktadır. Bu sürece niteliğini veren çelişme, emperyalizm ve feodalizm ile halk yığınları arasındaki çelişme'dir. Bu çelişmenin, yani temel çelişmenin çözümü, Milli Demokratik Devrimin başarısına bağlıdır. Bu temel çelişme süreç boyunca ortadan kalkmamakta, fakat farklı dönemlerde farklı çelişmeler ön plana çıkmaktadır. Örneğin iç savaş aşamasında baş çelişme, feodalizm ile halk yığınları arasındaki çelişme olmaktadır. Milli Demokratik Devrimin bu aşamasında sınıfsal yan ağır basmaktadır. Emperyalizmin açık işgali söz konusu olduğu zaman ise feodalizm ile halk yığınları arasındaki çelişme (henüz çözülmemiş olmasına rağmen) ikincil plana düşmekte ve baş çelişme bu kez emperyalizm ile bir avuç hain dışındaki Çin ulusu arasındaki çelişme olmaktadır. Devrimin bu aşamasında ise ulusal yan ağır basmaktadır. Bu değişiklikler temel çelişmenin ikincil plana düştüğü anlamına gelmemekte, fakat temel çelişmeyi daha bir yoğunlaştıran bir muhteva taşımaktadır. Bu sürecin temel çelişmesinin kökten çözümü, belirttiğimiz gibi, Milli Demokratik Devrimin başarısı ile gerçekleşmiştir. (5)

Bugün Türkiye'deki toplumsal süreç bir yeni-sömürge sürecidir.Bu sürecin temel çelişmesi, emperyalizm ve ona bağımlı çarpık kapitalizm ile Türkiye halkları arasındaki çelişmedir. Bu çelişmenin çözümü anti-emperyalist anti-oligarşik demokratik halk devrimi ile mümkün olacaktır. Demokratik Halk Devrimi sürecinin bugün içinde bulunduğumuz aşamasını karakterize eden baş çelişme oligarşi ile Türkiye halkları arasındaki çelişmedir. Bu baş çelişmenin çözümü doğrultusunda verilen mücadelede sınıfsal yan ağır basmaktadır. Ancak bu baş çelişmenin de geçici olarak ikincil plana düşmesi ve bir başka çelişmenin ön plana çıkarak baş çelişme olması da mümkündür. Örneğin, emperyalizmin açık işgali koşullarında emperyalizm ile anti-emperyalist güçler arasındaki çelişmenin, vb. çelişmelerden bir tanesinin baş çelişme olması mümkündür. Ancak Türkiye'nin bir yeni-sömürge ülke olmaktan çıkması, bu sürecin temel çelişmesinin (emperyalizm ve ona bağımlı çarpık kapitalizm ile Türkiye halkları arasındaki çelişmenin) çözümüne bağlıdır.

ÖZET

Sınırları nesnel gerçekçiliğe uygun olarak saptanmış her inceleme alanında, daha doğru ifadeyle, bir çelişmeler yumağı olarak karşımızda duran her süreçte, marksist yöntem ışığında yapılan soyutlama ile temel çelişme ve baş çelişmeyi ortaya koymak mümkündür. Bu konuda yaygın bir yanlış anlayış, temel çelişme ve baş çelişme kategorilerinin sadece "klişeleşmiş" toplumsal süreçlere uygulanabileceği düşüncesidir. Yani temel ve baş çelişme tespitleri ya dünya düzeyinde ya da ülke düzeyindeki toplumsal süreçlerde yapılır. Bununla yetinilir. Kendi bütünlüklerinde tayin edici özelliğe sahip çelişmelerin, soyutlama düzeylerine göre kademelenmeleri durumu ve özel olarak da temel ve baş çelişme ayırımı, incelenen sürecin esas dinamiğinin ortaya konmasını, gelişiminin belli bir aşamasında sahip olduğu özel karakteristiğin anlaşılmasını, bu süreç içindeki parça-bütün ilişkilerinin, bu süreç ile başka süreçlerin ilişkilerinin, sürecin gelişim yönünün vb., vb., görülmesini sağlayacaktır.

Bu yazımızda verdiğimiz örnekleri dünya ve ülke düzeyindeki toplumsal süreçlerle sınırlandırırken, konunun devrim teorisi ile ilişkisini açıkça gösterebilmeyi amaçladık. Ama belirttiğimiz gibi, yapılan tespitler daha farklı süreçlere de uygulanabilir bir muhteva taşımaktadır.

Buraya kadar anlattıklarımızı kısaca özetleyelim: Kendi bütünlüklerinde tayin edici özelliğe sahip olan çelişmeler, soyutlama düzeylerine göre, bir kademelenme içinde yer alırlar. Her karmaşık süreçte bir temel çelişme ve sürecin her aşamasında bir baş çelişme sözkonusudur. Temel çelişme, son tahlilde, bütün süreç üzerinde tayin edici bir özelliğe sahiptir. Baş çelişme, ortaya çıkmasına neden olduğu aşamadaki diğer çelişmeler üzerinde tayin edici bir özelliğe sahiptir. Temel çelişme ve süreç arasındaki ilişki ile baş çelişme ve aşama arasındaki ilişki aynıdır. Karmaşık bir süreci tahlil ederken, tayin edici olan tayin edici olmayandan ayırt edilmeli, bunun için süreç üzerinde nihai tayin edici temel çelişme ile bunun belli bir aşamasında tayin edici olan baş çelişmeyi kavramalıyız.

★ ★ ★

DİPNOTLAR

(1) Çelişme konusu, diyalektik materyalizmin başta gelen bir konusudur. Böyle önemli bir konuyu kısa bir yazı çerçevesinde ele alırken, kaçınılmaz olarak konuyu sınırlamak ve hatta konunun çok önemli bazı noktalarını ihmal etmek zorunda kaldık. Bunlar arasında, çelişmenin "esas yönü" veya "ağır basan yönü" diye bilinen mesele var ki, aslında özel olarak, temel çelişme ve baş çelişme konusunu da yeterince kavrayabilmek için bunun

EĞİTİM

EMPERYALİZM 1

Emperyalizm meselesi çok geniş boyutları ve uzantıları olan, Marksist teoride en çok tartışılan konuların başında gelir. Bu ilk yazımızda yalnızca, emperyalizm teorisinin, devrim teorisi ile ilişkileri çerçevesinde nasıl kavranılması gerektiğini açacağız. Çeşitli konuların derinlemesine açılmasını; Örneğin, genel bunalım, emperyalizm ve savaş, emperyalizm ve sömürge ülkeler vb. konuları gelecek sayılarda ele alacağız.

Bu nedenle ekteki okuma listesi de yalnızca en gerekli yazıları içermektedir. Ancak konunun özünün ve tüm boyutlarının kavranılabilmesi için, tek yanlı ve mekanik yaklaşımlardan kurtulabilmek için, daha ayrıntılı bir çalışmaya geçmeden önce bu eserlerin özümlenmesi şarttır.

PROLETARYANIN kurtuluş hareketinin teorisi olan Marksizm, karmaşık bir bütün olan somut gerçekliğin çeşitli boyutlarını sistemli bir biçimde açıklamaya çalışan genel bir teoridir. Bu genel teori, çeşitli alt teorilerden oluşan bir yapısal bütündür. Bu genel teorinin yapısal bütünlüğü içerisinde yer alan teoriler arasında belirleyici olan devrim teorisidir. Emperyalizm teorisi ise, devlet teorisi buhranlar teorisi v.b. gibi devrim teorisine bağımlı olarak Marksizm içerisinde önemli ve özgün bir yere sahip olan bir teoridir.

Marksist teorinin görevi, varolan somut tarihi koşullardaki sınıf mücadelesinin politik gereksinimleri tarafından belirlenir. Marx ve Engels *serbest rekabetçi* kapitalizmi çözümlemişler ve onun hareket kanunlarını formüle etmişlerdir. *Tekelci kapitalizmin* incelenişi ve hareket kanunlarının formulasyonu Lenin tarafından gündeme getirilmiştir.

Marx ve Engels, inceledikleri serbest rekabetçi kapitalizmin izlediği yükseliş çizgisi içerisinde proleter devrimlerin ancak "uygar" ülkelerin bütünü veya çoğunda verilecek bir mücadele ile zafere ulaşabileceğini öngörmüşlerdi. Lenin ise serbest rekabetin tekelciliğe, yükselmenin can çekişmeye dönüştüğü çağımızda, eşit olmayan gelişme yasasından, proleter devrimlerin değişik zamanlarda olgunlaşacağı ve yeni koşullarda sosyalist devrimin tek bir ülkede olabileceği sonucuna vardı.

Leninizm, emperyalizm aşamasına gelindiğinde kapitalizmin çelişkilerinin en uç noktaya çıktığı, proletarya devriminin gündemde olan bir eylem meselesi haline geldiği, eski dönemin (işçi sınıfını devrime hazırlayış döneminin) yeni bir döneme, sermayeye karşı doğrudan doğruya mücadele dönemine dönüştüğü bir zamanda gelişmiştir. Çünkü devrimciler varolan koşullar ve objektif sosyal gelişme sonucunda önemli birsiyasi muhtevaya bürünen sorunları çözmeye çalışırlar. Teorik çalışma pratik sorunların öne sürdüğü sorunlara yanıt sağlar. Marksist teoride yapılan bütün çözümlemeler son tahlilde, temel eksen olan devrim teorisine yönelik çalışmalardır.

Böylelikle, emperyalizm teorisi ile devrim teorisi arasındaki bağların ilkini genel bunalım olgusu aracılığıyla kurabiliriz. Marx ve Engels kapitalizmin genel yükselme döneminde, proleter devrimlerin objektif koşullarının henüz olgunlaşmamış olduğu bir dönemde mücadele ettiler. Lenin ise kapitalist sistem içerisinde tekelciliğin hakim olduğunu, kapitalizmin çürümeye ve can çekişmeye başladığını, yani kapitalizmin genel bunalıma girdiğini gözlemledi ve proleter devrimleri çağının objektif koşullarının olgunlaştığını ilan etti. "Emperyalizmin neden can çekişen kapitalizm olduğu ve sosyalizme geçiş teşkil ettiği kolayca anlaşılabilir. Kapitalizmden doğup gelişen tekel artık kapitalizmin ölümüdür. Ve onun sosyalizme geçişinin başlangıcıdır"

Genel bunalım kavramının, (yani cançekişen kapitalizm) yanısıra, Lenin kapitalizmin tekelci dönemde iyice belirginleşen eşitsiz ve sıçramalı gelişimini doğru gözleyerek bundan sosyalizmin tek ülkede zaferinin mümkün olduğu sonucunu çıkardı. "Kapitalizmin gelişmesi farklı ülkelerde hiç de düzenli olmayan bir şekilde yürümektedir. Meta üretimi sisteminde başka türlü de olamaz. Bundan da reddedilmez bir şekilde şu çıkıyor ki, sosyalizm bütün ülkelerde aynı anda zafere ulaşamaz. Önce bir ya da birkaç ülkede zafere ulaşacak öteki bir süre burjuva ya da burjuva öncesi dönemde kalacaklardır." (Lenin, Sosyalizm ve Savaş s.61) (1)

üzerinde mutlaka önemle durmak gereklidir.

Bir çelişme iki karşıt yönden meydana gelir. Çelişme kısaca, karşıtların birliği ve mücadelesidir diye ifade edilebilir. Karşıtlar arasındaki birlik geçicidir, mücadele ise mutlaktır. Çelişme'yi meydana getiren bu iki karşıt yön arasındaki mücadele hareketin, gelişmenin, değişmenin kaynağı olur. Bu iki karşıt yön de eşdeğerde ele alınamaz. Çelişme'ye niteliğini veren bir yön ve ona tabi olan bir yön söz konusudur. Bunlardan birincisi çelişmenin esas yönü, ağır basan yönü diye ifade edilir. Bu iki karşıt yön arasındaki mücadelede, birinci yön çelişmenin esas yönü olmaktan çıkıp ikinci yön esas yönü olursa, yani artık bu ikinci yön çelişme'ye niteliğini vermeye başlarsa, bu çelişme "çözülmüş", niteliğinde değişiklik olmuş demektir. Örneğin çelişmenin iki yönü olarak burjuvazi ile proletaryayı alalım. Kapitalizmde bu çelişmenin esas yönü burjuvazidir. Proletarya ile burjuvazi arasındaki mücadelede, proletaryanın zaferi, proletarya'nın çelişmenin esas yönü olmasını sağlar. Bu ise sosyalizmdir.

Belirttiğimiz gibi, bu yazımızda bu konuyeterince ele alınmayacaktır. Bu konu ayrıca ele alınıp tartışılması gereken önemli bir konudur. Biz yazımızda, konuyu daha da çetrefil hale getirmemek için, çelişmenin iki karşıt yanı arasındaki mücadelede karşıt yönlerin yer değiştirmesi olgusunu çelişmenin "çözülmesi" deyimi ile ifade etmekte yararlandık. Çelişme konusunun bu ve diğer noktalarını kavramak için Mao Zedung'un "Çelişme Üzerine" makalesinin mutlak incelenmesi gerekmektedir. Bu yazımız hazırlanırken de, bu makalenin okuyucu tarafından bilindiği varsayılmıştır. Burada, geçerken, hatırlatma anlamında "Çelişme Üzerine" makalesinin sonuç bölümünü aktarmayı yeterli buluyoruz:

"Şimdi bir kaç kelimeyle meseleyi toparlayalım. Şeylerdeki çelişme yasası, yani zıtların birliği yasası doğanın ve toplumun ve dolayısıyla da düşüncenin temel yasasıdır. Bu yasa metafizik dünya görüşüne karşıdır. İnsan bilgisinin tarihinde büyük bir devrimdir. Diyalektik materyalizme göre, çelişme, objektif olarak var olan şeylerdeki ve subjektif düşüncedeki bütün süreçlerde vardır ve bütün bu süreçlerin başlangıcından sonuna kadar varlığını sürdürür. Bu, çelişmenin evrenselliği ve mutlaklığıdır. Her çelişmenin ve çelişmedeki her bir yönün kendi özellikleri vardır. Bu, çelişmenin özelliği ve göreceliğidir. Belli şartlarda zıtlar özdeşliğe sahiptirler ve bu yüzden de tek bir varlık içinde bir arada var olabilirler ve birbirlerine dönüşebilirler. Bu da gene çelişmenin özelliği ve göreceliğidir. Ama zıtların mücadelesi hiç durmaz; zıtların mücadelesi hem zıtlar bir arada var olurken, hem de birbirlerine dönüşürlerken devam eder ve bu durumda özellikle belirgin hale gelir. Bu da, çelişmenin evrenselliği ve mutlaklığıdır. Çelişmenin özelliğini ve göreceliğini incelerken, baş çelişme ile tali çelişmeler arasındaki ayrıma ve bir çelişmenin esas yönü ile tali yönü arasındaki ayrıma dikkat etmemiz gerekir. Çelişmenin evrenselliğini ve çelişmedeki zıtların mücadelesini incelerken, farklı mücadele biçimleri arasındaki ayrıma dikkat etmemiz gerekir. Yoksa hata yaparız. Eğer yukarıda açıklanan esasları inceleme yoluyla gerçekten kavrayabilirsek, Marksizm-Leninizmin temel ilkelerine aykırı ve devrimci davamıza zararlı olan dogmacı fikirleri yıkabiliriz ve pratik tecrübesi olan yoldaşlarımız da tecrübelerini toparlayarak ilkeler haline getirebilir ve deneyci hataları tekrarlamaktan kurtulabilirler. Bunlar, çelişme yasasını incelememizden çıkarılan bir kaç basit sonuçtur." (MAO ZEDUNG, Seçme Eserler, Cilt I., s. 403-404)

2.- Temel çelişme - baş çelişme ayırımını Türkiye'de en açık şekilde formüle eden kimse Mahir Çayan'dır. Mahir Çayan "nihai tayin edici çelişme" dediği temel çelişme ile baş çelişme'yi birbirine karıştırmamak gerektiğini anlatırken şöyle demektedir: "Bir toplumun bünyesi karmaşık çelişmeler bütünüdür. Bu çelişmeler arasında üretim güçleri ile üretim ilişkileri arasındaki çelişme, nihai tayin edici olan temel çelişmedir. Ama o anda 'baş çelişme', bu çelişme olmayabilir." (Toplu Yazılar, Devrimci Yol y., s.108-109) Mahir Çayan'ın bu konudaki açıklamaları bizim meseleyi ele alışımıza ışık tutmaktadır.

3- Burada yeniden Mahir Çayan'ın temel çelişme ve baş çelişme ayırımı konusunda, "baş çelişme"yi büyük bir açıklıkla kavradığını hatırlatalım. Mahir Çayan, PDA oportünistleri ile yaptığı bir polemikte şöyle diyordu: "baş çelişmenin de üretim ilişkilerinden çıkartılamayacağına ilişkin olarak da, 1941-44 emperyalist kapitalist Fransa'sında baş çelişkinin (nihai tayin edici temel çelişki değil) proletarya-burjuvazi arasında değil de, İstilacı Alman emperyalizmi ve gerici Vichy burjuvazisi ile burjuvazinin millici fraksiyonu dahil bütün Fransız ulusu arasında olduğu örneğini gösterdik." (Mahir Çayan Toplu Yazılar, s.140)

(4) Bir süreçte birden fazla temel çelişme bulunabileceğini savunan yanlış görüşlerde, Türkçe yayınlanan yazılardaki çeviri yanlışlarının da payından söz edilebilir. Mao'nun "Çelişme Üzerine" makalesinin İngilizcesinde (ve Fransızcasında) yer alan "fundamental contradiction" deyimi "temel çelişme", "principal contradiction" deyimi de "baş çelişme" olarak çevrilince kavram kargaşası bir ölçüde ortadan kalkmaktadır. Bir de Mao'nun başka yazılarında geçen "basic contradictions", yani "temel çelişmeler" deyimi vardır ki, bunu bir sürecin nihai tayin edici çelişmesi olan "temel (fundamental)" çelişme ile karıştırmamak gerekir. Bu "fundamental", "basic" ve "principal" kelimelerinin Türkçe'ye aynı kelimelerle çevrilmesi çeviri keşmekeşinin bir ürünüdür.

Mao temel çelişmelerden (basic contradictions) sözederken bunları "önemli, ana, ya da başlıca" anlamında kullanmaktadır. (Aynı şekilde Stalin'in bazı yazılarında geçen "temel çelişmeler" ifadesini de böyle anlamak gerekir.)

Baş çelişme, bu "önemli" ("basic") çelişmelerden bir tanesi olabilir, olmayabilir de. Ayrıca işaret edilmesi gereken bir nokta da, bu anlamda temel ya da önemli (basic) çelişmelerden sözederken, kastedilenin farklı soyutlama düzeylerindeki süreçlere ait çelişmelerin bir arada ele alınmasıdır.

(5) Burada (özellikle çeviri yanlışlıklarının da etkisiyle) incelenen bir süreçte temel çelişmenin ikincil duruma düşebileceği şeklindeki yanlış yaklaşımlar üzerinde duralım. Mao Zedung Çin'deki Milli Demokratik Devrimi incelerken şöyle demektedir:"... bütün olarak süreçteki temel çelişmenin niteliğinde, yani sürecin anti-emperyalist, anti-feodal, demokratik devrimci niteliğinde (ki bunun zıddı sürecin yarı - sömürge ve yarı-feodal niteliğidir) hiç bir değişme olmadı, ama gene de bu süreç yirmi yılı aşkın bir zaman boyunca çeşitli gelişme aşamalarından geçti." (Seçme Eserler, Cilt I, s.382). Burada, sürecin değişmeyen özelliğinin, temel çelişmesinin, emperyalizm ve feodalizm ile anti emperyalist ve antifeodal güçler arasındaki çelişme olduğu açıkça belirtilmektedir. Bu sürecin bir aşamasında, feodalizm ile halk yığınları arasındaki çelişmenin baş çelişme olması söz konusu iken; eğer emperyalizm yarı-sömürge ülkeye bir saldırı savaşı başlatırsa, "...böyle bir durumda, emperyalizm ile söz konusu ülke arasındaki çelişme baş çelişme haline gelir, buna karşılık o ülkedeki çeşitli sınıflar arasındaki bütün çelişmeler (daha önce baş çelişme olan feodal sistem ile geniş halk kitleleri arasındaki çelişme de dahil) geçici olarak tali ve tabi duruma düşerler." (a.g.e., s.388) Burada ikincil duruma düşen, baş çelişmedir ve temel çelişme nihai tayin edici çelişme olarak ortada durmaktadır.

Bu bağlam içerisinde, genel bunalım ve eşitsiz gelişim tezlerinin siyasi sonuçları, özetle, emperyalist - kapitalist sistemin bütünü açısından bütün ülkelerde devrimin objektif şartlarının varolması ve proleterya devriminin dünya emperyalist zincirinin en zayıf halkasında gerçekleşmesidir.

Emperyalizm teorisi ile devrim teorisi arasında kurulan bu iki temel bağlantının (genel bunalım ve eşitsiz gelişme) dışında, emperyalizm döneminin devrim teorisinin iki önemli önermesi daha vardır: Bunlardan birincisi devrimci işçi sınıfının bir müttefiki olarak köylü yığınlarının taşıdığı önem; ikincisi ise anti-emperyalist kurtuluş savaşlarının taşıdığı önemdir. Birinci sorun ile ilgili olarak açıklayıcı unsurlardan bir tanesi, artık-değerin yanısıra tekel kârı ile yalnız proletaryanın değil, aynı zamanda en geniş kesimlerin tekelci kapitalistler tarafından sömürülmesidir. İşçi sınıfı ve partisinin köylü yığınlarına (anti-feodal mücadele dahil) önderlik etmede gösterdiği başarı, sosyalist devrimin başarıya ulaşabilmesindeki en önemli noktalardan biridir.

Dünya proleter devrimi açısından anti-emperyalist kurtuluş hareketlerinin önemi üzerine ise şu aktarma ile yetinelim: "Son tahlilde mücadelenin sonucunu Rusya, Hindistan, çin v.b.'nin dünya nüfusunun ezici çoğunluğu oluşturdukları olgusu belirleyecektir. Son bir kaç yıl içerisinde bu çoğunluk, olağanüstü bir hızla kurtuluş mücadelesine sürüklendi. Kısacası bu bakımdan dünya mücadelesinin nihai sonucunun ne olabileceği konusunda en küçük bir şüphe gölgesine bile yer yoktur. Bu anlamda sosyalizmin kesin zaferi eksiksiz ve nihai olarak elde olunacaktır." (Lenin, Doğu'da Ulusal Kurtuluş Hareketleri)

* * *

"Marksizm son derece derinliği olan, son derece karmaşık bir öğretidir. Marksizm sürekli olarak hayatın yeni gerçekleri karşısında derinleşip zenginleşen, kendi kendini aşan bir öğretidir. Marksizm'de değişmeyen tek şey, Lenin'in değişiyle onun yaşayan ruhu olan diyalektik yöntemdir. Lenin daha 1900'lerde şöyle diyordu:

'Marx'ın teorisini tamamlanmış, değişmez bir bütün olarak görmüyoruz. Aksine olarak düşünüyoruz ki, bu teori sadece bilimin köşetaşlarını yerleştirmiştir. Eğer sosyalistler hayatın kendilerini aşmasını istemiyorlarsa bu bilimi her yönden derinleştirmelidirler'" (Mahir Çayan, Toplu Yazılar)

Marksist yöntemi çağının gelişmelerine uygulayan Lenin, takipçileri olduğu Marx ve Engels ile olan teorik bağlarını bir çok yerde belirtmiştir. Örneğin Lenin, Marx ve Engels'in emperyalizm dönemini yaşamamış olmalarına rağmen 19. yüzyılın ortalarında bile emperyalizmin bazı özelliklerini göstermesi (geniş sömürgeler ve dünya pazarında kurduğu tekel) açısından bir istisna olan İngiltere'nin bu durumunu tahlil ettiklerini ve bu durumun oportünizmin İngiltere işçi sınıfı içerisindeki geçici zaferi ile olan bağlantısını oldukça açık bir biçimde ortaya koyduklarını söyler.

Kapitalizmin en yüksek aşamasının karakteristiklerinin teorik çözümlemesini yapan Lenin'in çıkış noktası Marx'ın kapitalizm çözümlemesidir. Marx, kapitalizm çözümlemesini artık değer teorisi sayesinde gerçekleştirmiştir. Kapitalizm, artık-değerin "gerçekleşme"si, artık-değerin bir bölümünün sermaye haline dönüşümü ve sermaye birikimi süreçlerinden oluşmaktadır. Emperyalizm teorisi bu süreçlerin kapitalizmin en yüksek aşamasında aldığı biçimleri inceler. Marx'ın kapitalizmi çözümlediği "Kapital"in, emperyalizm aşamasının açıklanmasında kaynaklık edecek olan başlıca bölümleri şunlardır:

a) Yeniden üretim şemaları, kesimlerarası denge ve gerçekleşme sorunu b) Kar oranlarının düşme eğilimi ve karşıt eğilimler c) Sermaye birikimi üzerine bölümler (yoğunlaşma ve merkezileşme).

Ayrıca sömürgecilik ve dış ticaret üzerine olan bölümler de ele alınmalıdır. Nitekim, Leninist emperyalizm teorisinde bütün bu unsurlar bir bütün olarak ele alınır. Bunlardan herhangi bir tanesi ihmal edilerek emperyalizm olgusu kavranamaz.

Lenin emperyalizmin analizine önce üretimde ve sermayede görülen yoğunlaşmanın yarattığı tekellerin hakimiyetini inceleyerek başlamış ve sonra bu ekonomik gelişmelerin neticesinde sanayi ve banka sermayesinin kaynaşması ile ortaya çıkan mali sermayeyi ve bunun üzerinde yükselen mali oligarşiyi ele almıştır. Üretim sürecinde meydana gelen bu değişimlerin sonucunda artık özgün bir ilişkiyi içeren bu mali sermayenin azami karı sağlamak için giriştiği sermaye ihracının meta ihracından ayrı olarak özel bir önem kazanması Leninist emperyalizm teorisinde en önemli bir noktadır. Lenin, "emperyalizmin özü pazarların ticaret için değil, yatırım için geliştirilmesidir," der. (Coll. Works, V. 39, Notebooks on Imperialism, p. 430). Bu anlamda emperyalizm, ulusal planda yapılan üretimin uluslararası planda gerçekleşmesiyle değil, sermaye ihracı yoluyla sermaye ilişkilerinin uluslararasılaşması ile oluşan bir dünya ekonomisi yaratır. Çünkü sermaye yalnızca maddi bir biçim değil, aynı zamanda bir üretim ilişkisidir. Ve meta ihracının yaratamadığı bu ilişki sermaye ihracı ile yaratılır. Yani dünya ekonomisi, ancak kapitalist yeniden üretim sürecinin uluslararasılaşması ile anlam kazanan bir kavramdır. (2)

Tekelci kapitalizm azami kârı sağlamak için ucuz hammadde, pazar ve kârlı yatırım alanlarını elinde tutmak zorundadır. Bu nedenle Lenin'in emperyalizm analizi dünyayı aralarında bölüşen uluslararası tekelci birliklerin kurulması ve en büyük kapitalist güçlerce dünyanın toprak bakımından bölüşülmesinin tamamlanması süreçlerinin incelenmesini de içermektedir. Ancak Lenin'in bu analizlerden yalnızca beş maddelik tanımı, emperyalizmin ağırlıkla ekonomik boyutunu ele almaktadır. Yani, bu tanım, tekelci kapitalizmin tanımıdır. "Emperyalizmin mümkün en kısa tanımını yapsaydık şöyle derdik, 'emperyalizm kapitalizmin tekelci aşamasıdır' veya 'ekonomik olarak emperyalizm tekelci kapitalizmdir' " (Lenin, Marksizme Bir Karikatürü ve Emperyalist Ekonomizm, s.28)

Emperyalizmin kapitalizmin özgün bir tarihsel aşaması olmasının üç yönü vardır. Emperyalizm 1) Tekelci kapitalizmdir. 2) Asalak ya da çürüyen kapitalizmdir 3) Can çekişen kapitalizmdir. Serbest rekabetin tekel tarafından ayağının kaydırılması emperyalizmin temel ekonomik özelliği, özüdür. Lenin emperyalizmin bu yönünü ünlü beş maddelik tanımı ile açıklar. Emperyalizmin asalak ve çürüyen kapitalizm olması ise geniş ve sermaye ihracı ile doruğuna ulaşmış bir rantiye (kupon kesici) sınıfın oluşması, yani doruğuna ulaşmış bir asalaklık ile açıklanır. Burada Lenin emperyalizmin ekonomik düzeyde çözümlenmesini yaparken bu ekonomik zemin üzerinde sınıflar arasındaki farklılaşmayı, hem kapitalistler, hem de işçi sınıfı açısından incelemiştir. Emperyalizmin niçin "cançekişen kapitalizm" "sosyalizme geçiş halindeki kapitalizm" olduğu ise besbellidir: Kapitalizmden doğan tekel zaten ölmekte olan kapitalizmdir, sosyalizme geçişin başlangıcıdır.

* * *

Lenin Emperyalizm kitabının başında şöyle yazıyor:

"Bu broşür Çarlık sansürü hesaba katılarak yazılmıştır. Dolayısıyla sadece teorik -özellikle iktisadi- bir tahlille yetinmek ve çok gerekli bir kaç siyasi gözlemi de... pek büyük bir ihtiyatla belirtmek zorunda kalmıştım... Emperyalizmin sosyalist devrimin hemen arifesi olduğunu, sosyal şovenizmin, sosyalizme karşı tam bir ihanet ve burjuvaziye tam bir kaçış olduğunu, işçi hareketindeki bu bölünmenin emperyalizmin nesnel durumuyla ilgili olduğunu, v.b. ortaya koymak için gerçekten bir "köle" dili kullanmam gerekmişti. Bu konuya ilgi duyan olursa, 1914 - 1917 arasında yurt dışında yazmış olduğum makaleleri salık veririm. "(Lenin, Emperyalizm s.7-8)

Lenin emperyalizmin politik ve ideolojik boyutları ile ilgili olarak daha sonra 1920 yılında kitabının Fransızca ve Almanca baskıları için yazdığı önsözde, gerekli ekleri vereceğini söyler.

Burada Lenin, 1912 Bale bildirisinde "Savaş patlarsa, onu kısa zamanda durdurmak için aracılık etmek ve en geniş halk tabakalarını ayaklandırmak ve kapitalist egemenliğin düşüşünü hızlandırmak için savaş tarafından yaratılan iktisadi ve siyasi bunalımdan var güçleriyle yararlanmak onların (yani dünya proletaryasının) görevidir" diyen II. Enternasyonal oportünistlerinin emperyalist savaş karşısındaki bütün ihanetlerinin değerlendirilmesi gerektiğini söyler. Yine bu çerçevede, savaş sonrası tüm anlaşmaların, emperyalizm altında reformların ve barışın mümkün olabileceğinde ısrar eden küçük burjuva gericiliğini sergilediğini yazar.

Diğer bir ek Kautskizm üzerindedir. "Bu ideolojik akım bir yandan II. Enternasyonal'in çürümesi ve kokuşmasının bir sonucudur, bir yandan da bütün çerçevesiyle burjuva ve demokratik önyargılarının tutsağı olmuş küçük burjuva ideolojisinin bir ürünüdür."

Bu kısa önsözde Lenin son olarak dünya işçi hareketinin bölünmesinden söz eder. Bu bölünmenin nedenini emperyalizme özgü asalaklık ve çürümede gören Lenin şöyle devam eder:

"Anlaşılıyor ki sağlanan bu muazzam aşırı kârlarla (çünkü bu kârlar, kapitalistlerin 'kendi' ülkelerinin işçilerinden sızdırdıkları kârların çok daha üzerindedir) işçi liderlerini ve işçi aristokrasisini oluşturan bu yüksek tabakayı bozmak mümkün olabilmektedir... Bu olayın ekonomik kökleri kavranmadıkça, siyasi ve toplumsal portresi değerlendirilmedikçe, komünist hareketin ve önümüzdeki toplumsal devrimin çözümüne doğru tek bir adım bile atamayız." (Lenin, Emperyalizm, Önsöz.)

Lenin'in emperyalizm teorisi, II. Enternasyonal'in tahrifatlarına karşı mücadele içerisinde gelişti. Serbest rekabetçiliğin tekelciliğe dönüştüğü 1870'ler sonrasında kapitalizm henüz işgal edilmemiş topraklara yayılarak nisbeten "barışçı" bir biçimde gelişebilmişti. Kapitalizmin burjuva anlamda refahı sağladığı bu "barış" döneminde, Avrupa'daki işçi partileri parlamenter yollardan kazandıkları büyük seçim zaferlerinin sarhoşluğu içerisindeydiler. Bu dönemin hem böyle devam edeceğini zannederek savaş döneminin hazırlıkları ile hiç uğraşmadılar. Kapitalizmin yeni bir döneme girdiğini hiç ama hiç anlamadılar.

II. Enternasyonal pasifistleri Marksizmi bu şekilde doğmatikleştirirken, Marksizmi bir eylem kılavuzu olarak kabul eden Lenin somut durumun somut tahlilini yaparak, kapitalizmin bu yeni aşamasını izliyor. Marx ve Engels'in 1847 - 50 döneminde geldiğini düşündükleri büyük mücadele anının yaklaştığını görüyordu. Kapitalizmin bunalımı her alanda derinleşirken, sınıf mücadelesi giderek keskinleşirken, II. Enternasyonal oportünistleri emperyalizme şirin gözükmeye çalışıyor ve kitleleri emperyalizmi yoketme mücadelesinden alıkoymaya çalışıyorlardı.

II. Enternasyonal pasifistlerinin Rusya'daki uzantıları olan menşevikler de Marksizmi doğmatik bir biçimde yorumlayarak, onun ihtilalci özünü hiç anlamamışlardı. Lenin, kendisini kitlelerden kopuk, komplocu bir Blanquist, küçük burjuva maceraperesti olarak suçlayan bu oportünistlere şu cevabı veriyordu: "Kendilerini çok akıllı sayanların, üstelik sosyalist geçinenlerin devrim bütün ülkelerde birden patlak vermedikçe iktidarın mücadele ile ele geçirilmeyeceğini iddia edenlerin her türlüsünü biliyoruz. Bu adamlar gevezelikleriyle devrime sırt çevirdiklerini ve burjuvazinin yanına geçtiklerini sezmiyorlar. Çalışan sınıfların uluslararası oranda devrim yapmalarını beklemek, herşeyin bekleyiş içinde donakalması demek olur. Bu saçmadır." (Aktaran, Stalin, Sağ ve Sol Sapmalar, s.220)

Lenin'in Emperyalizm eseri, teorik çalışma tutkusu yapmak ile değil, emperyalizm konusundaki yanlış ve revizyonist tezleri çürütmek, emperyalizmin oportünizm ile bağlarını göstermek ve bu teorik temel üzerine, işçi sınıfının ve sömürülen halkların sosyalizm mücadelelerine sağlam bir strateji getirmek için yazıldı.

* * *

DİPNOTLAR

(1) Eşitsiz ve sıçramalı gelişim yasası, sadece emperyalizm aşamasının değil, kapitalizmin bir yasasıdır. Eşitsiz ve sıçramalı gelişim sadece farklı ülkeler arasında değil, tek bir ülkede değişik sektörler arasında hatta aynı sektörde farklı kapitalist işletmeler arasında gözlemlenen bir gerçekliktir.

(2) Burada belirttiğimiz gibi dünya ekonomisini dünya pazarı ile özdeşleştirmek, Marksizmle ilgisi olmayan, ancak çok rastlanan bir hatadır. Dünya pazarı ilişkisi kapitalizm başlangıcından itibaren vardır. Ancak dünya ekonomisi, içerdiği ilişkiler bütünselliği itibariyle dünya pazarından nitelik olarak farklıdır.

*

TEMEL OKUMA LİSTESİ

1) Lenin, EMPERYALİZM (Sol Yay.)
Emperyalizm sorununun siyasal boyutları için:
2) Lenin, SOSYALİZM İÇİNDEKİ BÖLÜNME VE EMPERYALİZM ("MARX ENGELS, MARKSİZM", Sol Y.)
3) Lenin, MARKSİZMİN BİR KARİKATÜRÜ VE EMPERYALİST EKONOMİZM (Korol Y.)
4) Lenin, ULUSLARIN KADERLERİNİ TAYİN HAKKI ("MARX, ENGELS, MARKSİZM"deki bölümler, Sol Y.)
5) Lenin, SOSYALİZM VE SAVAŞ (Sol Y.)

(Özellikle Aşağıdaki Bölümler:
* Sosyalizmin İlkeleri ve 1914 - 1915 Savaşı (Birinci Bölüm)
* Proleterya Devriminin Savaş Programı
* Üçüncü Enternasyonalin İkinci Kongresi)

6) Lenin, OPORTÜNİZM VE İKİNCİ ENTERNASYONALİN ÇÖKÜŞÜ ("PROLETARYA İHTİLALİ VE DÖNEK KAUTSKY" Bilim ve Sosyalizm Y.)
7) Lenin, İKİNCİ ENTERNASYONALİN ÇÖKÜŞÜ ("PROLETARYA İHTİLALİ VE DÖNEK KAUTSKY", Bilim ve Sosyalizm Y.)
8) Lenin, DEVLET VE İHTİLAL (Bilim ve Sosyalizm Y.)

(Özellikle:
* Birinci Baskıya Önsöz
* Bölüm 1, Kesim 2, 3.
* Bölüm 2, Kesim 2.
* Bölüm 6, Giriş, Kesim 2, 3)

Ayrıca,

9) Maurice Dobb, KAPİTALİZM SOSYALİZM AZ GELİŞMİŞ ÜLKELER VE İKTİSADİ KALKINMA, ("KAPİTALİZM" Bölümü, özellikle "REKABET VE TEKEL" başlıklı alt-bölüm, Doğan Y.)

İşçi sınıfı bir neferini daha yitirdi

- Niğde TÖB-DER seçimlerini devrimciler kazandı..
- TÜS-DER Aydın Şubesi seçimi
- Terme Halkevi seçimi

*

NİĞDE - Aksaray TÖB-DER Şubesi Olağan Genel Kurulu 21 ocak tarihinde yapıldı.

Genel Kurul öncesinde yapılan çalışmalar sırasında "Halkın Kurtuluşu" taraftarları ittifak için son derece "istekli" oldukları nı belirten bir görünüm içine girdiler. Fakat yapılan görüşmelerde bu arkadaşlar, ittifak için önerdiğimiz ilkeler karşısında, ilkesizliği, başıbozuk bir örgütlenmeyi savundular. Niyetlerini kaç zamandır bildiğimiz bu arkadaşlar kendi sempatizanları önünde de yakayı ele verdiler. Bu arkadaşlarla ittifak söz konusu olmayınca bizde tesbit ettiğimiz ilkeler etrafında üçü Devrimci öğretmen taraftarı, ikisi değişik sol düşüncede olan arkadaşlardan oluşan bir liste hazırlayarak seçimlere katıldık.

Seçimler sonucunda "Halkın Kurtuluşu" taraftarlarının listesin deki isimler 20 ile 65 arasında oy alırken bizim listemizdeki isimler 77 ile 109 arasında oy alarak yönetime seçildi.

NİĞDE Aksaray TÖB-DER Şubesi Üyesi Bir Devrimci Öğretmen taraftarı

*

TÜS-DER Aydın Şubesi Genel Kurulu 12 Şubat 1978 tarihinde yapıldı. Devrimci sağlık memurları yapılan tüm karşı ittifaklara rağmen seçimleri farklı bir şekilde kazanmışlardır.

Seçim öncesi yapılan seçimleri devrimcilerin kazanması halinde Aydın Şubesi'nin feshedileceği söylentileri işe yaramadı. Sağlık emekçileri ile sağlam bağlar içinde olan devrimciler "ilerlemeci" siyasetin AP'li, CHP'li ve niteliksiz unsurlarla oluşturduğu ittifakı bozguna uğrattılar.

*

29 Ocak 1978 tarihinde yapılan Terme Halkevi Genel Kurulunda seçimleri "Devrimci Yol Grubu" adı altında seçime giren devrimciler kazanmıştır.

Daha önce KSD taraftarlarının etkinliği altında olan dernekte gözle görülür hiçbir çalışma yapılmamış, seçimler öncesinde ise kaybedeceklerini anlayan KSD taraftarları ilkesiz, prgramsız bir ittifak önermişlerdir. Her ilkesiz, programsız ittifak önerisi gibi bu öneri de devrimciler tarafından reddedilmiştir. Seçimlere devrimciler tek bir siyaset adına girmişlerdir.

*

ADANA

Adana'nın Fransız işgalinden kurtuluşunun 56. yıldönümü olan 5 Ocak günü, törenlere katılmak için gelen Türkeş, halk tarafından protesto edilmiştir. Daha önceki yıldönümü törenlerine katılmayan devrimciler, bu yılki törenlere katılarak halkla birlikte bu törenleri güçlü bir anti-faşist gösterinin aracı haline dönüştürmüşlerdir.

Türkeş'in Adana'ya gelmesiyle saldırılarını arttıran faşistler, devrimcilerin ve halkın müdahalesiyle gerilemişlerdir.

*

KOCAELİ Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisinde uzun zamandan beri verdiğimiz tutarlı anti - faşist mücadele sonucunda okulumuzu demokratik bir mevzi haline getirmiştik. Ancak her zaman ve her yerde olduğu gibi aktif mücadele içinde yer alamayan revizyonist ve reformistler, mücadele sonrasında saklandıkları deliklerden çıkarak, taraftar bulmak umuduyla, devrimcilere kara çalmaya başladılar. Bu çabaları sonuç vermeyince, son olarak da 25 ocak 1978 günü yapılan temsilci seçiminde faşistlerle ittifaka girmekten çekinmediler.

Böylece, bu son olayla da gerçek niteliklerini bir kez daha belgelemiş oldular.

KDMMA'dan bir grup Devrimci Yol taraftarı.

DEVRİMCİ ODTÜ işçisi İsmail Şahin faşist katiller tarafından katledildi.

İsmail Şahin arkadaş, ODTÜ'de verilen anti-faşist mücadeleye aktif bir şekilde katılmıştı. İşçi-öğrenci-öğretim üyesi dayanışmasını doğru bir şekilde kavramıştı. Hasan Tan dönemindeki işçi kıyımı sırasında ODTÜ'den atılmıştı. Daha sonra Ankara Belediyesi'nde çalışmaya başlayan İsmail Şahin, Danıştay kararı sonucu tekrar ODTÜ'de çalışmaya başlayacağı sırada, imtihan süsü verilerek, faşist katiller tarafından katledildi.

Cenazesi ODTÜ'de yapılan bir forumdan sonra, otobüslerle Karşıyaka mezarlığına gelen binlerce ODTÜ işçisi, öğrencisi ve öğretim üyesinin ve Ankara Belediyesi emekçilerinin katıldığı bir törenle gömüldü.

Anısı mücadelemize örnek olsun..

ÖĞRETİM ÜYELERİNE YÖNELEN FAŞİST SALDIRILAR ARTIYOR

KENDİLERİNDEN olmayanlara hayat hakkı tanımayan faşist zorbalar, öğretim üyeleri üzerine de yoğun saldırılar tertiplemektedirler. Erzurum Atatürk Üniversitesi öğretim üyesi Orhan Yavuz'un katledilmesinden, Hacettepe Üniversitesi öğretim üyesi Yalçın Sanalan'a, ODTÜ öğretim üyesi Yakup Kepenek'e yönelen saldırılardan sonra, son olarak da, İstanbul Teknik Üniversitesi öğretim üyelerinden üç profesörün oturdukları binaya patlayıcı madde atıldı.

İTÜ'de iyice tecrit ve teşhir olan, okula devam etme olanağını da yitiren faşistler, öğrenimi engellemek için çeşitli yollara başvurmuşlardır. Bu yollardan biri olarak İTÜ öğretim üyeleri Emin Ünalan, Ziya Süder ve Mustafa Bayram'ın oturdukları binaya patlayıcı madde atmışlardır. Emin Ünalan'ın oğlu, arkadaşımız yaralandı. Bu saldırı nedeniyle İTÜ Şubat'ın 20'sine kadar kapatıldı.

Devrimci öğrenciler saldırı olayını kınamak üzere İTÜ'de bir forum düzenledikten sonra Taksim'e kadar süren bir yürüyüş yaptılar.

*

DENEME LİSESİ'NDEKİ FAŞİST BASKILAR

ANKARA Deneme Lisesi'nde okuyan bir grup devrimci genciz. Okulumuz dışından gelen bir grup faşist tarafından okumamız engellenmek isteniyor. Faşist hiçbir kuvvet bizi okumaktan ve mücadelemizden alıkoyamıyacaktır. Bir avuç faşist zorbanın baskısı yüzünden mücadelemizden dönmeyeceğiz.

Ankara Deneme Lisesi'nden bir grup devrimci öğrenci.

*

ARAPKİR'DE HALKEVİ AÇILDI

Malatya Arapkir'de faşizme ve oligarşiye karşı kararlı bir mücadele sürdüren devrimciler ve halk, mücadelelerini daha örgütlü bir şekilde yürütebilmek için Arapkir Halkevi'ni açmışlardır.

ÇANAKKALELİ DEVRİMCİ GENÇLERİN MÜCADELESİ

ÇANAKKALE'de faşist saldırganlar, devrimcilerin izledikleri tutarlı ve doğru bir siyaset sonucu kitlelerden tecrit olmuşlardır. Giderek çözülen faşistler, Ülkü - Bir'in eşyalarını açık arttırmayla satışa çıkarıp, yavaş yavaş bankalardaki paralarını çekerek şehri terketme hazırlıklarına başlamışlardır. Buna rağmen gene de saldırganlıklarını sürdüren faşistler, son olarak iki işçiye saldırarak yaralamışlar, Çanakkale Kültür Derneği açıldığı gün dernek binasının önüne gelerek devrimcilere laf atıp, silah çekmişlerdir. Faşistlerin bütün bu saldırıları cevapsız kalmamış, saldırılara karşı aktif mücadele verilmesi gerektiği gösterilmiştir.

Öte yandan gerici ders kitaplarını protesto eden devrimci lise öğrencileri "oligarşinin eğitim düzeni yıkılacak" "gerici eğitime son" sloganları ile tarih ahlak, edebiyat, v.b. kitaplarını yakmışlardır.

*

İŞÇİ-KÖYLÜ GENÇLİK DERNEĞİ (GENÇ-DER) KURULDU.

ÜLKEMİZDE Emperyalizme ve faşizmekarşı verilen devrimci yurtsever mücadelede Bayburt işçisinin köylüsünün gençliğinin derneği olan Genç-Der 29 Aralık 1977 tarihinde kuruldu. Bu nedenle Türkiye'nin devrimci yolunda yürüyen yiğit arkadaşlara devrimci selamlarımızı yolluyoruz.

Bayburt Türkiye'nin bir çok ilçesinde olduğu gibi ilerici hareket adına reformistlerin, revizyonistlerin cirit attığı bir ilçeydi. Devrimciler ise örgütlü olmadıkları için etkili bir faaliyet gösteremiyorlardı. Bu da faşistlerin etkinlik kazanmalarına neden oluyordu.

İşte bu durumda biraz geç kalınmış da olsa biz Bayburtlu devrimciler yöremizde dağınık olan devrimcileri bir araya toplamak, emekçi halkımızın kurtuluşu uğrunda örgütlü mücadele vermek amacıyla derneğimizi kurduk.

Derneğimizin çatısı altında verdiğimiz emperyalizme ve oligarşiye karşı mücadeleyi Devrimci Yol'un tuttuğu ışık doğrultusunda sürdürmeye kararlıyız.

Bayburtlu Devrimciler

Manisa DEVRİMCİ GENÇLİK DERNEĞİNE YÖNELTİLEN YASA DIŞI BASKILAR

31.5.1977 tarihinde kurulan Manisa Devrimci Gençlik Derneğinin tüzüğü, aradan bu kadar zaman geçmesine defalarca valilik tarafından geri çevrilmiş, dernek kurucuları tarafından yeniden düzenlenerek valiliğe yollanmış olmasına rağmen hala onaylanmış değildir. Valilik yasa dışı baskılarla derneğin çalışmalarını engellemek istemektedir.

*

ÇERKEŞ

İLÇEMİZ Çankırı-Çerkeş'te 22 ocak günü üç devrimci arkadaşımız faşistlerin saldırısına uğrayarak yaralandı. Ötedenberi anti - faşist bir geleneğe sahip olan Çerkeş halkının bu olaya tepki duyması üzerine faşistler, çareyi Çankırı'ya kaçmakta buldular.

Ertesi gün, Halkevi tarafından olayı kınayan bir bildiri basılarak, halka dağıtıldı. TÖB - DER yönetimini elinde bulunduran revizyonistlerin engelleme çabalarına rağmen lisede de bir günlük boykot yapıldı.

Arkadaşlarımızın bıçaklanması olayı üzerine sesi soluğu çıkmayan TÖB - DER yönetimindeki revizyonistler, her neden se, devrimcilerin faşistlere duyduğu tepkiyi bir bildiriyle kınamak ihtiyacını duydular. Sanki devrimciler "bireysel terörizm"den yanaymış gibi bireysel terörizme karşı çıkan, kitlelerle uzaktan yakından ilişkileri olmadığı halde kitlelerden kopuk eylemleri kınayan, devrimcilere akıl veren bir bildiriyi kaleme alarak, dağıttılar. Onun da ötesinde devrimcilerle ilgisi olmayan bir olayı, Ali Ağbağların evinin taşlanması olayını devrimcilerin üzerine yıkmaya kalkıştılar.

Revizyonistlerin faşizme karşı mücadelede en sonuncu, ukalalıkta ise birinci olduklarını bir kere daha gördük.

Çerkeş'ten Devrimci Yol taraftarları.

DİSK'İN 11. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ KUTLANDI

DİSK'in kuruluşunun 11. yıldönümü 13 Şubat 1978 tarihinde kutlandı. Bu nedenle İstanbul Spor ve Sergi Sarayı'nda bir gece düzenlendi. Kalabalık bir topluluğun, işçilerin, sendikacıların demokratik örgüt temsilcilerinin ve diğer davetlilerin katıldığı geceye Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu adına katılan arkadaşlar da bir kutlama mesajı sundular.

Geceye Maden-İş kontenjanına ayrılan davetiyelerin tamamını alarak gelen İGD'liler işçilerin oturduğu tribünlerin karşısındaki tribüne oturarak kendi tekke sloganlarını bağırdılar. Bu arada İGD'lilerin "Yaşasın DİSK" sloganının içeriğinde, son DİSK Genel Kurulu'ndan aldıkları dersin etkisi ile olacak, bir değişiklik yaparak "Yaşasın Maden-İş, Yaşasın DİSK" diye bağırdıkları dikkati çekti.

*

ALAŞEHİR'de Belediye Başkanlığı AP'li adayın kazanması üzerine faşistler gece gösteri yapmışlar ve bu sırada TÖB-DER'e saldırarak camlarını kırmışlardır.

Faşistler sabaha karşı yeniden TÖB-DER'e sal dırmışlardır. Bu arada bir çok ilerici bilinen esnafın da dükkanı tahrip edilmiştir. Tüm bu saldırılar sonucu tek bir kişi bile tutuklanmamıştır, oysa her olayda devrimcileri yakalayan polis ne denli "tarafsız" olduğunu kanıtlamıştır.

Ama tüm bu saldırılar Alaşehir halkını yıldıramıyacaktır. Faşizme karşı mücadele devam edecek, tüm bu saldırıların hesabı sorulacaktır.

ALAŞEHİR FAŞİSTLERE MEZAR OLACAK....!
KAHROLSUN ZAM, ZULÜM, DÜZENİ.....!

*

GÖLKÖY Halkevi'nin yıllık olağan kongresi 7 Oca 1978 tarihinde yapıldı. Devrimcilerin çıkarttığı liste revizyonistler listesini yenilgiye uğratmış ve Halkevi Şubesinin yeni yöneticileri ve üyeleri yoğun bir çalışma içine girmişlerdir.

Gölköy'lü Devrimciler Devrimci Yol'un açtığı "Faşist zulme ve pahalılığa karşı" Direniş Kampanyasına da aktif olarak katılmışlardır. Ayrıca devrimcilerin Karadeniz Fiskobirlik'teki faşist işgali kırma mücadeleleri halkın geniş desteğini kazanmıştır. Devrimciler bu konuda bildiri dağıtmışlardır. Halka ve öğrencilere seminerler verilmiş, lisedeki faşist baskılara karşı da aktif bir mücadeleye girilmiştir.

İSTANBUL HİSARÜSTÜ HALKI 2. BOĞAZ KÖPRÜSÜ YAPIMI TASARILARINA KARŞI DİRENİYOR.

İKİNCİ bir boğaz köprüsü yapılmasıyla ilgili tasarıların güncelleştiği şu günlerde, İstanbul Hisarüstü halkı kendilerini evlerinden etmeye yönelik bu tasarılara karşı Hisarüstü Gecekondularını Geliştirme ve Kültür Derneği'nin örgütlülüğü altında direniyor. Bu konuyla ilgili bir protesto yürüyüşü düzenleyen gecekondu halkı Hisarüstü Gecekondularını Geliştirme ve Güzelleştirme Derneği'nin önderliğinde bir de basın toplantısı yapmışlardır. Basın toplantısında dağıtılan yapılacak köprünün egemen sınıfların çıkarlarına olduğu sermayedarların karlarına yeni karlar ekleyeceği, ülkemizin ve halkın sorunlarını ise çözmek yerine yeni sorunlar ekleyeceğini anlatılan basın bildirisinde: "...Gecekonduda yaşamaya mahkum edilmiş, hatta konut dahi bulamayan emekçilere toplu konut sağlamayanların emekçilerin tepesine Köprü kondurmaya hakkı yoktur... Çalışanların sırtından alınan vergilerle yapılmak istenen 2. BOĞAZ KÖPRÜSÜNE HAYIR.." denmektedir

OKUYUCU MEKTUPLARI

Giresun, Vezirköprü - Güldere Gümüşkümbet ve Kocaelindeki faşist baskılar bizi durduramaz

GİRESUN'DA ANTİ-FAŞİST MÜCADELE YÜKSELİYOR

CHP hükümetinin kurulmasıyla mücadelemiz ve görevlerimiz daha da karmaşık bir hale geldi. Devrimci siyasetimiz genel programın bir parçası olarak.

Faşist işgallerin kırılması,

Devrimci siyasetin yaygınlaşması doğrultusunda hareket ettik.

Giresun'daki somut durumu değerlendirerek, "Direniş kampanyası" olgusunu yukarıdaki görevlerimizle birleştirmeye içinde bulunduğumuz sürece hizmet edecek biçimde hayata geçirmeye çalıştık.

Giresun faşistler tarafından Doğu Karadeniz'de bir üs olarak seçilmişti. İki yıllık Eğitim Enstitüsü faşistlerle doldurulmuştu. Fisko Birlik faşist işgal altındaydı.

Bu işgallerin kırılması doğrultusunda geniş bir mücadele kampanyası açtık.

Faşist işgal altındaki enstitüye gidemeyen arkadaşlarımız.

Danıştay kararlarının uygulanması,

Faşist yönetici ve öğretmenlerin değiştirilmesi,

Faşist işgalin kaldırılması,

genel talepleri doğrultusunda açlık grevine gittiler. Açlık grevi süresince geniş propaganda olanağı bulduk. Giresun'un en işlek caddesi devrimcilerin kontrolu giderek inisiyatif koyma ve olaylara anında doğru müdahale etmek yeteneklerinin geliştiğini gördük. Siyasi eğitimimizin yetersizliği ise daha başarılı olabilmemizi engelleyen bir faktördü. En belirgin eksikliklerimiz ise kısaca şunlardı:

Mücadelemizin propagandasını yeterince yapmamak.

Etkimiz altında bulunan kitlemizi yeterince organize edememek.

Maddi sorunlarımızın çözümünde başarısız olmak.

Mücadelemiz tespit ettiğimiz eksiklikleri gidererek çıkardığımız derslerin ışığında yükselerek sürecektir.

Giresun'dan Devrimci yol taraftarları.....

★ ★

VEZİRKÖPRÜ - GÜLDERE KÖYÜNDEN DEVRİMCİ YOLA

KÖYÜMÜZ Vezirköprü'ye 12 kilometre uzaklıkta, 80 haneli bir alevi köyüdür.

Türkiye genelinde sürdürülen gerici, şoven uygulamaların bir parçasını da köyümüzde yaşamaktayız. Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana köyümüze hiçbir devlet yardımı yapılmamıştır. Zaten beklenmezdi de. Köyümüzde ulaşım sağlanamamaktadır. Yolumuz yoktur. Hastalarımız doktora yetiştirilemeden yolda ölmektedirler. Suyumuz yoktur. Çevremizde ki en yakın köye elektrik geldiği halde elektriğimiz yoktur.

270 seçmeni olan köyümüzün tamamı oyunu CHP'ye vermektedir. AP Milletvekilleri gelip, "60 oy verin yolunuzu, suyunuzu, elektriğinizi yapturacağız" dediler. Şiddetle reddettik.

Bunun yanında köyümüzü çantada keklik gören CHP yöneticileri de sorunlarımızla ilgilenmemektedirler. Ürünlerimizin taban fiyatlarının düşük tutulduğu, temel gıda maddelerine zam üstüne zam yapıldığı, inim inim inletildiğimiz şu dönemde bizden yolumuzun yapılması için 20 - 30 bin lira istenmektedir. Bu parayı verecek gücümüz yoktur. Durumu ilgililere bildirdik, ama cevap almadık.

Biz Güldere köylüleri olarak suyumuzun, elektriğimizin getirtilmesini yolumuzu ve bir de sağlık ocağının en kısa zamanda yapılmasını istiyoruz. İsteklerimizin yerine getirilmesi için mücadele edeceğimizi Devrimci Yol aracılığıyla halkımıza duyururuz.

Güldere Köylüleri

★ ★

GÜMÜŞKÜMBET KÖYÜNDE DEVRİMCİ MÜCADELE

BİZLER Gümüşkümbet Köyün de emperyalizme ve yerli gericilere karşı mücadele veren yoksul köylüleriz. Faşizme karşı omuz omuza verilen mücadeleyi sürdürmekteyiz, sürdüreceğiz.. Önceleri bizim köyümüzde devrimciler varlık olarak yok denecek kadar düzeyde idi. Köydeki bir kaç faşist besleme, köy gençliğini kandırıp, kendi yanlarına çekme çabası içine girince bizde, iki arkadaş olarak köylülere bir seminer vererek onların gerçek yüzünü açıklamaya karar verdik. Yoğun bir çalışma içine girdik. Köye Halkevi açtık. Devrimci Yol Bildirgesi'ni Devrimci Yol Dergilerini ve çeşitli kitapları dağıtıp okuttuk. Çalışmalarımız olumlu sonuç verdi. Doğru siyasetimiz geniş bir taraftar kitlesi kazandı. Şimdi köyümüz tamamen faşistlerden temizlenmiş durumdadır. Tüm yoksul köylüler olarak emperyalizme ve oligarşiye karşı mücadelemizi kararlı birşekilde sürdürmekteyiz.

Gümüşkümbet Köyü'nden bir grup Devrimci Yol taraftarı.

DÜZELTME

Dergimizin 14. sayısında, özellikle "TKP'nin Kuruluşu ve Mustafa Suphi" yazısında önemli dizgi yanlışları olmuştur. Bunlardan anlam değişikliğine yol açanları düzelmekle yetiniyoruz.

-s.14, sütun 1'de 2. ve 3. paragraf iptal edilecek.

-s. 14, sütun 1'de "vukufu da, alelumum..." diye başlayan 10. paragraf iptal edilecek.

-s.16, 2. sütunda 5. paragraf 3. satırda "(veya kanun neferi)" nden sonra (1) nolu dipnot işareti olacak.

-s.16, 4. sütunda 2. paragraf 3. satırda "(Hafif Türkiye yerine "(Hafi Türkiye" olacak..

-s.3, 2. sütun 4. paragraf 2. satırda, "savaş doğrultusunda yerine "iç savaş doğrultusunda" olacak.

-s. 2, 3. sütun, 2. paragraf 9. satırda "ülkeye" yerine "ülkeyi" olacak

-s. 10, 1. sütun, 2. paragraf 10. satırda "kanun" yerine "kanunu" olacak.

-18. satırda "duğunu (!)" yerine "masına (!)" olacak.

-4.paragraf, 1. satırda "kadroları" yerine "kadroların" olacak

-12. satırda "toluca" yerine "topluca" olacak.

-6.paragraf 2. satırda "demlelerinde" yerine "demelerinde" olacak.

KOCELİ'DE İŞYERLERİNDE SÜRDÜRÜLEN FAŞİST BASKILAR

KOCAELİ'de İzmit Belediyesinden, Pirelli, Goodyear, Sümerbank, Tekel ve Çelik Sanayi gibi fabrikalardan baskı ve lokavtlar sonucu yüzlerce işçi işten atılmış ve halen de atılmaktadır. Sadece Goodyear'dan atılan işçi sayısı 54'tür.

İzmit Belediyesinde de faşist ve gerici güçler ayrı oyunu tezgahlamaktadırlar. Birçoğu TÜM - DER üyeri olan 53 memur ve 28 işçi işten atılmıştır. Bu baskı ve işten çıkarmalar sürekli artmakta yurtsever işçi ve memurlar açlığa itilmektedirler.

Baskı ve kıyımlar durdurulmalıdır. Bu uygulamalara karşı mücadelemiz sonuna dek sürecektir.

AÇIKLAMA

Geçen sayımızda Devrimci Yol taraftarlarının KAMPANya değerlendirme çalışmalarını yayınlamayı sona erdirdiğimizi duyurmuş ve KAMPANYA'nın genel değerlendirmesini yapmıştık. Ancak dergimize hala kampanya değerlendirmeleri gönderilmektedir. Bu değerlendirmeleri de inceliyoruz ve önerileri dikkate alıyoruz. Ama kampanya çalışmalarımız sona erdiği için yayınlayamıyoruz.

DEVRİMCİ YOL'DAN MEKTUP

DERGİMİZE gelen mektuplar, her geçen gün, sevindirici bir şekilde artmaktadır. Bu durumun sevindirici yanlarının yanısıra getirdiği birçok sorun da var.

Örnegin, birçok arkadaş bize mektup yazarak kafalarındaki teorik sorunlara açıklık getirmemizi, sorunlarını cevaplandırmamızı istiyorlar. Bu mektupların hepsini tek tek cevaplandırabilmemiz çalışmalarımızın şu yoğunluğu içinde imkansız. Bu soruların bir çoğunu "Bazı teorik sorunlar" başlığı altında dergimizde cevaplandırmaya çalışıyoruz. Şunu da ekleyelim ki; arkadaşlarımızın kafalarını kurcalayan teorik sorunları, açılması gereken konuları, eleştirileri ve hatta bu meselelere kendi bakışlarını etraflı bir şekilde bize yazmaları, mücadelemiz açısından faydalı olacaktır. Arkadaşlarımızın bize bu konuda yardımcı olmalarını istiyoruz.

Bazı arkadaşlar bize şiirlerini, karikatürlerini ve hazırladıkları yazıları gönderiyorlar ve yayınlamamızı istiyorlar. Ve hatta bazıları bunları yayınlamadığımız için bize gücendiklerini belirten mektuplar gönderiyorlar. Bize gönderilen her şeyi değerlendirebilmemiz, yayın programımız dışında kaldığı sürece imkansız. Ama gene de bu tür şeylerin bize yollanması yararlı olmaktadır. İleride veya başka bir alanda değerlendirme imkanımız olabilir.

Diğer bazı arkadaşlarda yolladıkları mektupların mutlaka dergimizde yayınlanması koşulunu öne sürüyorlar. Bu da yayın programımıza uygun düşmediği oranda imkansız. Bizim için mektupların bilgi yanı önemli olmaktadır. Arkadaşlarımızın çoğu haber niteliği taşıyan mektuplarının başına, dergimizdeki yazıların bir çoğunda yer alan uzun dünya ve ülke tahlilleri koyuyorlar, Her kesce bilinen bu tahlilleri tekrarlamak gereksiz olmaktadır. Mektupların çoğu son derece özensiz bir şekilde yazılıyor. Bu yüzden yayınlarken, yer yokluğunun da verdiği sıkıntılarla kısaltmak zorunda kalıyoruz. Arkadaşlarımızdan bilgi veren mektuplarında, anlatılan olayın yerini, zamanını, gelişimini planlı bir şekilde ve olayı abartmaksızın, gerçekleri yazmalarını özellikle istiyoruz. Güncelliği olan haberin dergiye yetişebilmesi için vaktini geçirmeden yollanması gerekmektedir.

Yukarıda sıraladığımız şikayetlerimiz sizlerin şevkini kırmasın. Bize, bölgenizde, işyerinizde, okulunuzda olan olayları, sorunlarınızı, bölgenizin, işyerinizin, okulunuzun özelliklerini rapor halinde, mümkünse fotoğrafları ve belgeleri ile birlikte yazarak yollayın. Mücadelenizi deneylerinizi bize anlatın. Teorik çalışmalarınızı yollayın. Sizin dağıttığınız veya değişik siyasetlerin dağıttıkları bildirilerden, diğer yayınlardan birkaç nüsha gönderin.

Bize yardımcı olmanızı diler, mücadelenizde başarılar dileriz.

Devrimci selâmlar...

Yazışma Adresimiz:
P.K. 383 Kızılay/ANKARA

PARTİLEŞME

(Baştarafı Orta Sayfada)

mesinden başka yapacak bir şey kalmıyor. Bu iddia, en azından bu grupların birleşmesi ile oluşacak bir "parti" ye hissedar olmaya olanak sağlayabilir. Eğer evcilik oynamaya da fazla heveslisen, kendini "proletarya temsilcisi"(!) ötekileri de öteki sınıflar temsilcisi ilan eder ittifak ve birlik forumlarında gönlü eğlendirebilirsin.

Türkiye işçi sınıfının ve emekçi halklarının böylesi anlayışlardan bekleyeceği hiç bir şey yoktur. İşçi sınıfımızın öncü partisi, mücadele içinde sınanmış, marksizm-leninizmi bir eylem kılavuzu olarak kavramış, kararlı, profesyonel kadroların, doğru bir devrimci program etrafındaki, proletaryanın ve emekçi halkların devrimci mücadelesini (her alanda) örgütlendirip yönetecek zafere ulaştırabilecek, demir disiplinli birliğidir. Bu dar devrimciler örgütü, ikinci adımda, işçi sınıfının yoksul köylülüğün en ileri unsurlarıyla bütünleşerek gerçek anlamda öncü mertebesine, en geniş anlamda, proletaryayı temsil edecek bir öncü mertebesine yükselebilir. Eğer bir örgüt, birinci aşamadan ikinci aşamaya geçiş sürecini başaramazsa, başlangıçtaki konumunu da süratle yitireceği ortadadır.

Kitle dergisi bizim partileşme sürecine ilişkin görüşlerimizle ilgili olarak şöyle yazıyor: "... Peki, bu partiyi kurma örgütünü kim, nasıl ve nereden aldığı yetki ile oluşturacaktır?" Öyle ya, eğer "parti" kurmuş olsaydık TSİP'li baylar gibi, gider *yetkili makamlardan* bu *"yetki"* yi alırdık! Kimsede bize *"yetki"* hesabı soramazdı! Ama böyle yapamadığımızdan (!) *yetkili makamlardan* "parti" yetkisini almış olan TSİP'li baylar bize karşı, proletarya adına hareket etme ve de siyaset yapma hususunda *yetki belgesi* sormaya kendilerini *"yetkili"* görüyor olmalılar.

DEVRİMCİ YOL

15 Günlük Siyasi Dergi

Sahibi
Mehmet YAZICI

Sorumlu Müdürü
Yaşatkak ARSLAN

Yönetim Yeri
Hasan Ali Yücel Cad. 39/D İncesu-ANKARA

Yazışma Adresi
P.K.383 Kızılay-ANKARA

* *

ABONE KOŞULLARI
Yurt İçi: 6 aylık 60 TL.
Yıllık 110 TL.
Yurt Dışı: 6 Aylık 120 TL.
Yıllık: 249 TL.
Abone Olmak İçin MEHMET YAZICI adına Posta Çeki No: 104620'ye Para Yatırılması Yeterlidir...

* *

Dağıtım
EMEK-DA: Ankara: Ihlamur Sok 8/10 Kızılay, İstanbul Himayei Eftal Sok. 6/21 Cağaloğlu, İzmir; Ahmetağa Mah. 857 Sok. No: 3/D Saliaga İşhanı, Oda No: 228
Baskı-Dizgi
EM-AŞ Veb Ofset Tesisleri Rüzgarlı/Ulus-ANKARA

ULAŞ YAŞIYOR!

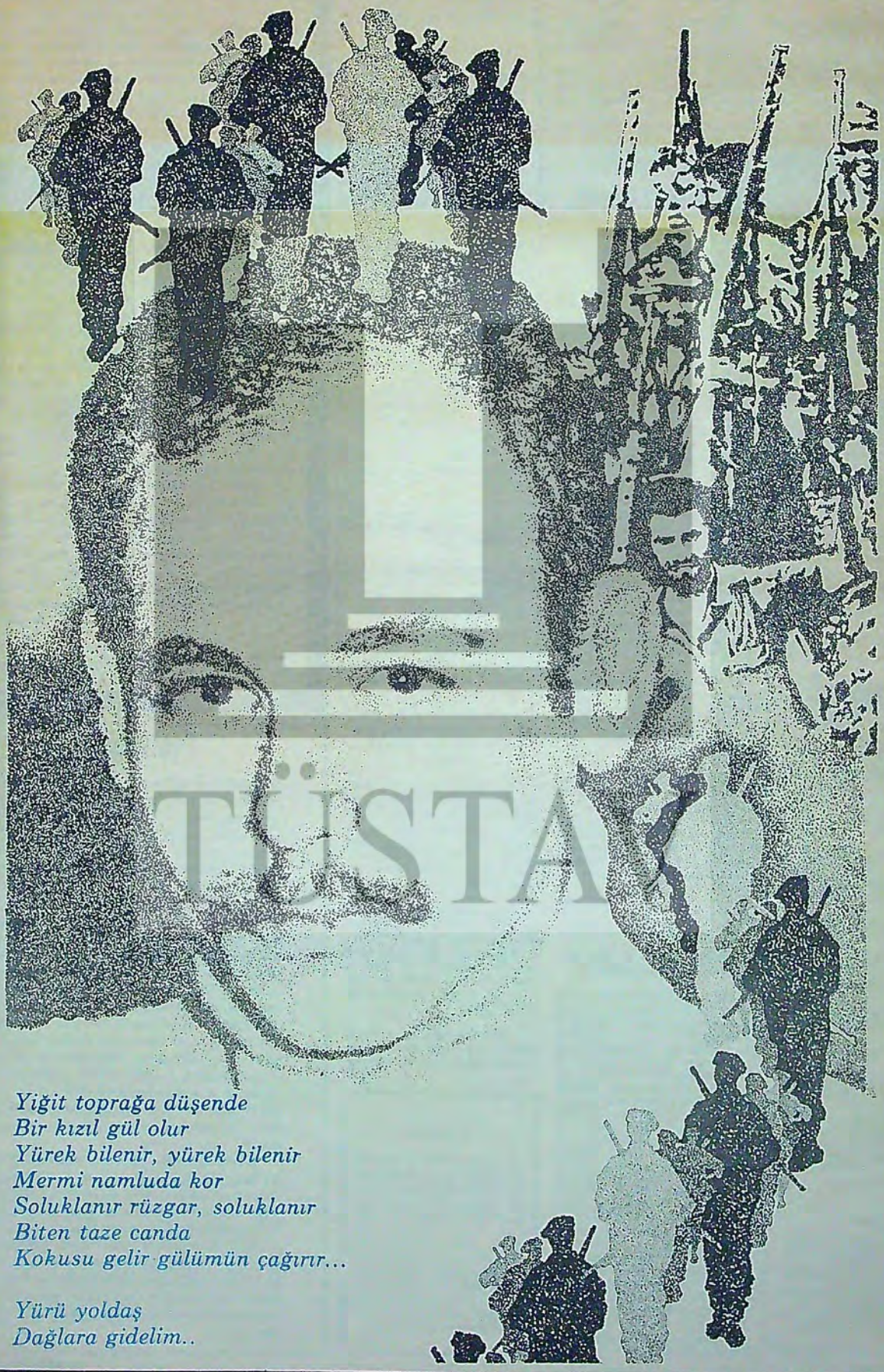

Yiğit toprağa düşende
Bir kızıl gül olur
Yürek bilenir, yürek bilenir
Mermi namluda kor
Soluklanır rüzgar, soluklanır
Biten taze canda
Kokusu gelir gülümün çağırır...

Yürü yoldaş
Dağlara gidelim..

TÜSTA